

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 56 493 41 50

OGŁOSZENIE

ZATRUDNIMYpomocników do prostych prac przy maszynach produkcyjnych.
WYNAGRODZENIE to 2000-2600 zł "na rękę"
(w zależności od doświadczenia).
Zapewniamy dojazd z Wąbrzeźna.Wyślij SMS o treści **PRACA** lub zadzwoń **607 308 901**

REKLAMA

BENMAR 731 731 201
607 042 741

OKNA DRZWI BRAMY
ROLETY MOSKITIERY
DYSTRYBUTOR PRODUKTÓW
HORMANN

CENTRALNE ODKURZACZE
INSTALACJA

REKLAMA

SKŁAD WĘGLA
FRYDRYCHOWO 17B
tel. 662 449 257
sprzedaż ratalna
węgiel workowany
dowóz gratis
ATRAKCYJNE CENY
ZAPRASZAMY!

CZWARTEK

9 SIERPNIA 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 32/2018 (486)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO****Boisko niemocy**

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Mieszkańcy Dębowej Łąki mają w swojej wsi boisko. Cóż z tego, skoro od dłuższego czasu jest ono w stanie nienadającym się do użytku? Niby ma właściciela, jednak rosnące na nim wysokie na dwa metry chwasty zdają się tym nie przejmować. Śmigają w górę, jakby uczestniczyły w wyścigach

Kiedyś była tu murawa do gry w piłkę nożną

Minął już półmetek tegorocznych wakacji, a dzieci, aby pograć w piłkę nożną, muszą jeździć rowerami do Nieżywiecia. Dla ścisłości warto dodać, iż Nieżywieć to już jest inna gmina i nawet inny powiat, choć znajduje się tylko ok. 7 km od Dębowej Łąki.

Do naszej redakcji zwrócił się mieszkaniec Dębowej Łąki pan Tadeusz Skica.

– Boisko, które zostało zbudowane zaledwie kilka lat temu, wygląda tragicznie. Tu nie ma gospodarza, który by się sensownie zajął takim atrakcyjnym terenem – ocenia Tadeusz Skica. – To boisko to od początku był niewypał. To są utopione pieniądze, 150 tys. zł – dopowiada. – Ceglasta bieżnia po ulewach zamieniała się w błotnistą maź. Na murawie porosły kępy traw. Wykonawca

od razu mówił, że powinno być nawodnienie, którego nigdy nie zrobiono. Nawieziono zwykłą ziemię, to po jakimś czasie porobiły się kępy. Ale przynajmniej były bramki i dzieciaki miały gdzie pograć w piłkę. A teraz już nie ma nic. To był chyba pomysł pani sołtys, aby to wszystko zaorać, zrekultywować, opryskać. Miała być nowa trawa zasiana, tylko nie wiadomo, kiedy będzie? A na sezon wakacyjny boisko byłoby bardzo potrzebne. Nie mówię, że to by było чудо, bo чудо to byłby „orlik” oświetlony, ogrodzony, z zapleczem. Ale zawsze był chociaż jakiś ułamek, a teraz nawet tego nie ma – podkreśla Tadeusz Skica.

Powodem niezadowolenia naszego Czytelnika jest jeszcze jedna rzecz.

– Niszczące boisko położone jest przy samej szkole, nawet nie jest ogrodzone. Kiedy przyjeżdżają tu jacyś goście, np. z innych szkół, to jest po prostu obciach. Nie pojmuję tego, bo przecież każdy chciałby swoją miejscowość szanować, chwalić. A tu zostały zainwestowane naprawdę duże pieniądze. Zbudowano halę sportową, a bezpośrednio przy takim fajnym obiekcie jest teraz zwyczajny bałagan. Na przykład latami leżą stare, rdzewiejące słupki ogrodzeniowe. Gdyby jakieś dziecko tu weszło i coś mu się stało, to pewnie nie byłoby winnego, bo „po co to dziecko tu się znalazło”? Na takiej dwuhektarowej działce można by zbudować kompleks sportowy z prawdziwego zdarzenia. Tuż obok hali jest kolejny przykład niewykorzystanych możliwości. Miało tu powstać boisko do piłki siatkowej. Teraz wszystko porasta trawa. W Dębowej Łące nie ma drugiego podobnego obiektu. Gdyby była jakaś alternatywa, to jeszcze bym zrozumiał, ale tu nie ma nic. Nie ma żadnej przyszłości, dlatego młodzi stąd uciekają. Kończą szkoły, studia i wyjeżdżają tam, gdzie mają lepszy komfort życia – mówi Tadeusz Skica.

Dokończenie na str. 3

Gmina Płużnica**Jak wydamy pieniądze?**

Na początku września mieszkańcy gminy Płużnica po raz kolejny zdecydują, na co zostaną przeznaczone pieniądze z Funduszu Sołectkiego na 2019 rok. Urząd opublikował właśnie terminarz spotkań w poszczególnych miejscowościach.

W przyszłorocznym budżecie samorząd gminy Płużnica zabezpieczył ponad 420 tys. zł. O dokładnym podziale środków pisaliśmy w poprzednim wydaniu naszego tygodnika. W ramach „Tygodnia Funduszu Sołectkiego” od 3 do 13 września we wszystkich sołectwach odbędą się zebrania wiejskie, podczas których mieszkańcy, wspólnie z samorządowcami, zdecydują na co wydać pieniądze.

– Zdaję sobie sprawę, że mieszkańcy gminy Płużnica mają dużo obowiązków, zarówno tych zawodowych jak i rodzinnych – przyznaje Marcin Skonieczka, wójt gminy Płużnica. – Zachęcam jednak do tego, aby chociaż raz w roku poświęcić niecałe dwie godziny sprawom związanym z gminą i przyjść na zebranie sołectkie. Podczas wrześniowych spotkań mieszkańcy będą dokonywali podziału Funduszu Sołectkiego na 2019 rok, ale będziemy także dyskutowali o problemach i wyzwaniach naszej lokalnej

społeczności. Jak co roku wezmę udział we wszystkich zebraniach. Dyskusja z mieszkańcami jest dla mnie kluczowym aspektem mojej pracy. Umożliwia mi między innymi lepszą diagnozę problemów, co jest niezbędne do skutecznego ich rozwiązywania.

Aby zebranie wiejskie było ważne, musi wziąć w nim udział co najmniej 10 osób, które zamieszkują na terenie danego sołectwa i są uprawnione do głosowania. Z propozycją wniosku wydatkowania środków z Funduszu Sołectkiego wystąpić może sołtys, rada sołectwa lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. Przyjęcie wniosku następuje w drodze uchwały zebrania wiejskiego, która zapada zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym (liczba głosów „za” jest większa od liczby głosów „przeciw”).

Szczegółowy terminarz zebrań sołectkich na stronie 2.

(ToB), fot. ilustracyjne

„Dobry start” już działa

POWIAT ▶ Od początku sierpnia można składać wnioski o świadczenie „Dobry start”. Jak postępować w przypadku wychowanków pieczy zastępczej?

– Program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci niezależnie od kapitału kulturowego, społecznego i materialnego rodziny. Jako że „Dobry Start” ma charakter powszechny, obejmuje uczniów rozpoczynających rok szkolny 2018/2019 – tłumaczy Katarzyna Derkowska z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia 20 lat (także w przypadku ukończenia 20 lat w bieżącym roku przed rozpoczęciem roku szkolnego). Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia 24. roku życia (także w przypadku ukończenia 24 lat w bieżącym roku przed rozpoczęciem roku szkolnego). Program obejmuje także dzieci

wychowujące się w pieczy zastępczej.

Jak dostać świadczenie?

– Aby otrzymać wsparcie, dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej należy złożyć wniosek tylko w wersji papierowej do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie. Wniosek składa rodzic zastępczy – wyjaśnia Katarzyna Derkowska.

Wzór wniosku o świadczenie z programu „Dobry Start” jest do

pobrania na stronie internetowej PCPR w Wąbrzeźnie: www.wabrzezno.pl – zakładka PCPR.

Ważne terminy

Wniosek można składać tylko i wyłącznie w wersji papierowej od 1 sierpnia do 30 listopada. Złożenie dokumentu w sierpniu gwarantuje wypłatę świadczenia nie później niż do 30 września. W przypadku, gdy prawidłowo wypełniony i kompletny wniosek zostanie złożony we wrześniu, październiku lub listo-

padzie, wsparcie trafi do rodziny w ciągu dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku.

300 zł nie będzie przysługiwać na dzieci uczące się w przedszkolu oraz realizujące roczne przygotowanie przedszkolne (tzw. zerówkę) w szkole lub w przedszkolu. Świadczenie nie przysługuje też studentom oraz osobom uczącym się w szkole policealnej.

(ToB)

Gmina Dębowa Łąka

Przedszkole szuka kadry

W Przedszkolu Niepublicznym „Promyczki” w Dębowej Łące czekają wolne miejsca pracy m.in. na stanowisku dyrektora i nauczyciela oraz pracownika gospodarczego.

Stowarzyszenie Kreatywni Dębowa Łąka, organ prowadzący Przedszkole Niepubliczne „Promyczki”, ogłosiło nabór na stanowiska pedagogiczne (dyrektor i nauczyciel) oraz niepedagogiczne (pracownik obsługi – pomoc nauczyciela i pracownik gospodarczy).

Jeśli chodzi o stanowiska pedagogiczne, od kandydatów wymagane jest wykształcenie wyższe magisterskie z zakresu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz doświadczenie – minimum 1 rok pracy z dziećmi. Dyrektor dodatkowo musi posiadać kwalifikacje do zajmo-

wania stanowisk kierowniczych w placówkach oświatowych.

Podanie i CV można składać do 17 sierpnia (dni powszednie) w siedzibie stowarzyszenia (Dębowa Łąka 11 – GOK) w godzinach 16.00 – 17.00.

(pg)

Wąbrzeźno

Bezpieczna praca

Punkt Pośrednictwa Pracy w Wąbrzeźnie zaprasza osoby uczące się w wieku 15-25 lat na spotkanie dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacyjnej pracy.

Spotkanie w ramach programu Akcja Lato OHP 2018 odbędzie się w Punkcie Pośrednictwa Pracy w Wąbrzeźnie, ul. Wolności

35. Osoby biorące w nim udział m.in. zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa w pracy, prawami i obowiązkami młodego pra-

cownika, z metodami i narzędziami poszukiwania pracy oraz formami zatrudnienia.

Uczestnicy dowiedzą się również jak znaleźć bezpieczną pracę za granicą i na jakie warunki zatrudnienia mogą tam liczyć. Więcej informacji o szczegółach spotkania udziela Joanna Okulińska, pośrednik pracy PPP w Wąbrzeźnie, tel. 53054308, ppp.wabrzezno@ohp.pl.

(pg)

3 września 2018 r. poniedziałek							
14:00	Półko	16:30	Mgowo				
18:00	Płużnica	18:00	Wiewiórki	18:00	Bartoszewice	18:00	Działowo
19:30	Bielawy	19:30	Bagart	19:30	Czaple	19:30	Płachawy
10 września 2018 r. poniedziałek							
16:30	Wielgódz			16:30	Dąbrówka		
18:00	Ucląż	18:00	Orłowo	18:00	Goryń	18:00	Kotnowo
19:30	NWK	19:30	Ostrowo	19:30	Błędowo	19:30	Józefkowo
11 września 2018 r. wtorek							
12 września 2018 r. środa							
13 września 2018 r. czwartek							

Zebrania Sołeckie w gminie Płużnica - wrzesień 2018.

POWIAT ▶ Niepokojące statystyki

W pierwszych dniach sierpnia wąbrzescy policjanci zatrzymali aż pięciu kierujących pojazdami mechanicznymi, którzy wcześniej sięgnęli po alkohol.

– Panująca za zewnątrz aura w połączeniu z alkoholem i kierowaniem samochodem bądź innym pojazdem może skończyć się tragicznie, zarówno dla kierującego jak i innych uczestników ruchu drogowego – przypomina st. asp. Monika Zielińska z KPP Wąbrzeźno.

Policjanci apelują – Piłeś? Nie jedź!

(ToB), fot. ilustracyjne
OGŁOSZENIE

CONKRET

Firma **CONKRET Z.R. Trejderowscy Sp. jawna** poszukuje pracowników na stanowiska:

PRACOWNIK PRODUKCJI

Miejsce pracy: Wielkie Rychnowo

Zakres obowiązków:

- praca na stanowisku produkcyjnym
- pakowanie wyrobów
- sortowanie folii przy taśmie sortowniczej

Wymagania:

- chęć do pracy
- gotowość do pracy w systemie zmianowym 3 zmiany, 4 brygady
- zdolności manualne
- komunikatywność oraz umiejętność pracy zespołowej, dyspozycyjność
- mile widziane doświadczenie w pracy na stanowiskach produkcyjnych

Oferujemy:

- stabilne zatrudnienie na podstawie umowy o pracę
- możliwość długotrwałej współpracy
- pracę w firmie o ugruntowanej pozycji rynkowej
- pakiet świadczeń zdrowotnych

Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie swojego CV na adres: i.radtke@conkret.com.pl Tel. +48 56 684 24 00

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 22
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszkiwicz
tel. 721 093 072
t.blaszkiewicz@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Oświadczeń majątkowych ciąg dalszy

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Wracamy do tematu oświadczeń majątkowych, które zgodnie z ustawą co roku muszą składać niektórzy pracownicy jednostek samorządowych. Tym razem przyglądamy się, jakie dochody wykazali szefowie jednostek organizacyjnych oraz przedstawiciele kadry kierowniczej urzędu gminy w Dębowej Łące

Sekretarz gminy Anna Łęgowska w ubiegłym roku otrzymała wynagrodzenie za pracę w kwocie 68,3 tys. zł, osiągnęła także 48 tys. zł dochodu z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego. Pani sekretarz zaoszczędziła 50,4 tys. zł, ale spłaca kilka kredytów na łączną kwotę

ok. 58,3 tys. zł, ma też uruchomioną w jednym z banków linię kredytową na 20 tys. zł. Jest współwłaścicielką domu o wartości 170 tys. zł oraz gospodarstwa rolnego o powierzchni 12,62 ha, a także innej nieruchomości o powierzchni 2,41 ha. Anna Łęgowska w oświadczeniu

majątkowym wykazała ponadto m.in. samochód osobowy Renault Laguna (2006) i dwa ciągniki: New Holland (2004) i John Deere (2011). Wszystkie składniki majątku pani sekretarz stanowią współwłasność małżeńską.

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Dębowej Łące Justyna Świdzicka w roku 20017 na etacie zarobiła 82,3 tys. zł, ponadto ok. 350 zł z tytułu umowy zlecenia. Pani dyrektor nie posiada oszczędności, natomiast spłaca dwa kredyty: 91,5 tys. zł mieszkaniowego kredytu hipotecznego oraz 20 tys. kredytu konsumpcyjnego. Justyna Świdzicka jeździ Oplem Astra (2005). Wspólnie z mężem jest właścicielką mieszkania o wartości 160 tys. zł.

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Łobdowie Danuta Kłownowska otrzymała w ubiegłym roku 72,6 tys. zł wynagrodze-

nia za pracę, posiada 90 tys. zł oszczędności i ma do spłaty pożyczkę z ZFŚS w wysokości 5,5 tys. zł. Pani dyrektor jest właścicielką mieszkania wycenionego na 100 tys. zł oraz 2/6 części nieruchomości o powierzchni 0,24 ha. Jeździ Toyotą Yaris (2012).

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach Bogumiła Frankiewicz za swoją pracę otrzymała wynagrodzenie w wysokości 76,7 tys. zł. Zaoszczędziła 30 tys. zł, zobowiązań finansowych nie posiada. Pani dyrektor jest współwłaścicielką domu o wartości 240 tys. zł, a w garażu trzyma Seata Ibize (2009).

Kierownik Biblioteki Publicznej w Dębowej Łące Beata Górecka otrzymała ok. 41,7 tys. zł wynagrodzenia za pracę. Wspólnie z mężem zaoszczędziła 10 tys. zł, zaś w bieżącym rachunku bankowym posiada kre-

dyt do wysokości 25 tys. zł. Pani kierownik jest współwłaścicielką domu wycenionego na 180 tys. zł oraz gospodarstwa rolnego wartego 540 tys. zł (pow. 19 ha), z którego osiągnęła dochód w wysokości 45 tys. zł. Pojazdy wykazane w oświadczeniu majątkowym Beaty Góreckiej to: Ford Fusion (2005), ciągnik Ursus (1979) oraz ciągnik Zetor (1982). Wszystkie składniki majątku stanowią współwłasność małżeńską.

W kolejnych wydaniach przyjrzymy się oświadczeniom majątkowym pracowników pozostałych gmin. A jeśli w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie pojawią się wreszcie wymagane prawem oświadczenia, to również przybliżymy je Czytelnikom.

(krzan)
fot. ilustracyjne

Gmina Dębowa Łąka

Boisko niemocy

Dokończenie ze str. 1

Według naszego Czytelnika nie ma co liczyć na zrozumienie rady sołeckiej.

– Są ludzie, którzy mają odpowiedni sprzęt, np. ciągniki, kosiarki itd. Gotowi są pomóc nawet bezpłatnie. Ale chcieliby mieć jakiś wpływ na to, co się robi. Ale tu od lat nic się nie zmienia. Jest jedna opcja i tyle. Stąd bierze się zniechęcenie ludzi do działania. Tłumaczą „co się będę ośmieszał, co się będę pchał, jak taka jest sytuacja?” – twierdzi Tadeusz Skica.

Pytam więc, czy mieszkańcy szukali wsparcia u władz gminy?

– Tu nie ma też bezpośredniego kontaktu z wójtem – uważa Tadeusz Skica. – Przecież wójt jest u nas na miejscu, ale mówiąc prawdę, ja nie widziałem, aby wójt objechał swój teren. Nie widziałem, żeby wójt wysiadł z samochodu, podał mieszkańcowi rękę, spytał, co mu się nie podoba, a co podoba? Tylko przyjeżdża do pracy w urzędzie, a po pracy wraca do domu – twierdzi pan Skica.

Władze gminy nie czują się odpowiedzialne za sytuację.

– Utrzymanie tego boiska to kompetencja samorządu wiejskiego – odpowiada wójt gminy

Stanisław Szarowski. – A zgodnie z moją wiedzą zabezpieczone zostały środki z funduszu wiejskiego na rekultywację boiska. Wszystkie decyzje z tym związane należą teraz do sołtysa i rady sołeckiej – podkreśla wójt.

Sołtys Dębowej Łąki Beata Róg tłumaczy, że rekultywacja boiska już się zaczęła. Jednak dalsze prace na razie nie mogą być prowadzone.

– Decyzja o rekultywacji tego terenu została podjęta podczas zebrania wiejskiego. Ja nie popierałam tego pomysłu, ponieważ to boisko nigdy nie było fajne. Jednak większość mieszkańców chciała. Dodam, że wszystko jest robione w czynie społecznym. Część prac już została wykonana. Ale trzeba także zasiać nową trawę, a u nas

od kwietnia panuje susza. Czekaemy na opady, więc nie wiadomo, kiedy będzie to możliwe – uzasadnia Beata Róg.

Gdy pytam, dlaczego w związku z tym chociaż nie wykoszono wysokiego zielska, pani sołtys reaguje irytacją.

– Przecież tłumaczę, że kiedy panuje susza, to nie można siać trawy. Pan chyba niewiele wie o ogrodnictwie? – przywołuje mnie do porządku.

No fakt, moja wiedza na temat ogrodnictwa nie jest bogata. Ale nawet taki laik jak ja wie, że poza opadami deszczu istnieją też inne sposoby, aby nawodnić teren. Zraszacze dają radę, a wiejskie boisko to nie stadion narodowy.

– Sama wszystkiego nie zrobię. A ciężko jest namówić

ludzi do współpracy. Tych, którzy tylko krytykują jest dużo, ale tych, którzy chcą coś zrobić, to już nie. Pan Skica teraz jest taki mądry, to ciekawe dlaczego, kiedy boisko było budowane, nie podzielił się swoimi radami? – mówi pani sołtys. – Może kiedy skończą się żniwa, ludzie będą mieli więcej czasu i uda mi się namówić kogoś, aby wykosić te chwasty. Trzeba też zastosować odpowiednie środki chemiczne, aby pozbyć się chwastów – dodaje Beata Róg.

Czy banalny, wydawałoby się problem, zostanie rozwiązany? Jak mówi klasyk, pożyjemy, zobaczymy. I do tematu wrócimy.

(krzan)
fot. (krzan) i internet

Ceglana bieżnia nie nadaje się do biegania

Tak było na początku

Miażdżący wyrok ws. golubskiej spółki

REGION ▶ Sąd Okręgowy w Toruniu oddalił apelację byłej prezes PEC-u w Golubiu-Dobrzyniu, która domagała się od niedawnego pracodawcy około 125 tys. zł odszkodowania z tytułu umowy o zakazie konkurencji. W uzasadnieniu sąd wskazał na szereg nieprawidłowości m.in. „osobistą relację” między poprzednim burmistrzem a byłą szefową miejskiej spółki. – Wszelkie czynności podejmowane przez R. T. zmierzały do ukrytego, nierzetelnego i nieuczciwego zawarcia z powódką umowy o zakazie konkurencji na czas po ustaniu stosunku pracy – stwierdził sąd

Przypomnijmy, sześć lat temu ówczesny burmistrz zawarł z byłą już prezes PEC-u umowę o zakazie konkurencji. W praktyce oznaczało to, że w zamian za powstrzymanie się od określonych w umowie działań konkurencyjnych przez 12 miesięcy po ustaniu stosunku pracy, była prezes miała otrzymywać odszkodowanie w wysokości 100 proc. wynagrodzenia.

Była prezes przegrała w sądzie

Później zmienił się jednak zarząd miejskiej spółki, który po rozwiązaniu umowy o pracę z byłą prezes, w 2016 roku, odmówił wypłacenia jej ok. 125 tys. zł odszkodowania, podając przy tym szereg argumentów.

Była prezes wytoczyła więc proces niedawnemu pracodawcy. W marcu tego roku Sąd Rejonowy w Toruniu wydał wyrok, który okazał się dla byłej szefowej spółki niekorzystny. Sąd oddalił powództwo i zasądził od powódki 3,6 tys. zł na rzecz PEC-u, na pokrycie kosztów sądowych.

Sprawa jednak się nie zakończyła, bo była szefowa miejskiej spółki złożyła apelację do Sądu Okręgowego w Toruniu. Ten oddalił apelację, zasądził 1,8 tys. zł kosztów zastępstwa i utrzymał wyrok zwalniający PEC z konieczności wypłaty pokaźnego odszkodowania.

Miażdżące uzasadnienie

W uzasadnieniu do wyroku pojawia się mnóstwo zastrzeżeń, obciążających zarówno byłą prezes, jak i ówczesnego burmistrza.

– Żaden inny pracownik Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w G.-D. nie posiada umowy o zakazie konkurencji – zwrócił uwagę sąd w uzasadnieniu. – Nikomu także nie proponowano zawarcia takiej umowy. Rada Nadzorcza spółki nie została poinformowana, zarówno o zamiarze jak i o zawarciu umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy z T. T.. Wobec tego na posiedzeniach Rady Nadzorczej w 2011 roku w ogóle nie poruszono tego tematu. Podobnie jak na zgromadzeniach wspólników, gdzie zwykle brała w nich udział także główna księgowa. Umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy zawarta pomiędzy R. T. a T. T. nie została zewidencjonowana. S. Ż. – zajmująca się sprawami kadrowymi w spółce zauważyła tę umowę dopiero po odejściu T. T. z pracy. Umowa była dołożona na końcu teczek akt osobowych powódki. Nie było oryginału umowy.

Ponadto Sąd Okręgowy w Toruniu jednoznacznie stwierdził, że nie było sensu zawierania takiej umowy.

– W tamtym okresie, a nawet

i obecnie w G.-D. i okolicach nie było żadnych planów powstania przedsiębiorstwa konkurencyjnego (pozwana to przedsiębiorstwo użyteczności publicznej) dla Spółki. Mimo tego R. T. zawarł w dniu 2 stycznia 2012 r. z powódką umowę o zakazie konkurencji na czas po ustaniu stosunku pracy. (...) Nie bez znaczenia jest i to że powódka w chwili zawarcia umowy miała 62 lata, pobierała emeryturę i posiadała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Jej mobilność z pewnością była ograniczona, a w umowie nie określono zasięgu terytorialnego zakazu konkurencji, co świadczy o tym, że próba wykazywania o mającym powstać przedsiębiorstwie konkurencyjnym została wprowadzona na użytek tego procesu, a powódka nie mogłaby i tak podjąć działalności konkurencyjnej z uwagi na ograniczoną mobilność.

Sąd stwierdził ponadto, że między byłym burmistrzem a ówczesną prezes PEC-u „istnieje osobista relacja”.

– Sąd nie może także pomijać wzajemnych relacji istniejących między T. T. a R. T.. Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2017 roku świadek T. tytułował powódkę prezesem pomimo tego, że została odwołana ze stanowiska. Świadek zeznał także, że uważa, iż to strona powodowa jest zało-

życielem pozwanej spółki, co nie znajduje potwierdzenia w rzeczywistości. W ocenie Sądu świadczy to o tym, że pomiędzy stronami istnieje osobista relacja, która nie pozostała bez wpływu na ich relacje zawodowe. Wskazać należy chociażby na to, że R. T., jako jedyny wspólnik pozwanej spółki, w dniu 1 września 2011 roku podjął uchwałę o ustanowieniu siebie pełnomocnikiem do zawierania umów z członkami zarządu i następnego dnia rozwiązał z powódką umowę o pracę za porozumieniem stron. Ponadto, 4 dni później, tj. 6 września 2011 roku T. T. ponownie objęła funkcję prezesa w pozwanej spółce, bez przeprowadzenia procedury konkursowej. Świadek T., zapytany przez Sąd o tę okoliczność zeznał, że nie było potrzeby, aby przeprowadzić konkurs, ponieważ powódka dobrze zarządzała spółką. Nawet przy przyjęciu, że świadek T. miał w tym względzie rację, to i tak jego działanie miało na celu jedynie umożliwienie powódce dalszego posiadania uprawnień emerytalnych. Innymi słowy, w swoim działaniu R. T. nie kierował się dobrem reprezentowanego przez siebie podmiotu, a osobistymi relacjami z powódką.

Wątpliwości sądu wzbudził nie tylko sens zawierania takiej umowy, ale także sama kwota od-

szkodowania.

– T. T. miała bowiem otrzymywać 100% swojego wynagrodzenia przez okres jednego roku, co daje łącznie kwotę ok. 125.000 zł. Skoro przepis art. 101 2 § 3 kp przewiduje, że takie odszkodowanie nie może być niższe niż 25% wynagrodzenia, to jego czterokrotność może budzić poważne wątpliwości i stanowić kolejny element świadczący o tym, że przedmiotowa umowa została zawarta jedynie w celu zagwarantowania powódce dodatkowego, i to bardzo wysokiego, dochodu. (...) Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że wszelkie czynności podejmowane przez R. T. zmierzały do ukrytego, nierzetelnego i nieuczciwego zawarcia z powódką umowy o zakazie konkurencji na czas po ustaniu stosunku pracy.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu zapewne przyjmie z ulgą, bo nie musi wypłacać pokaźnego, i jak się okazało, zupełnie bezzasadnego odszkodowania. W sprawie pojawiło się jednak kilka wątków, które być może powinny zostać rozwinięte i dokładnie zbadane przez odpowiednie organy. Czy tak będzie? Do tematu wrócimy.

(ToB)

Region

Nie żyje 25-letni motocyklista

Do tragicznego zdarzenia doszło w środę (01.08) na DK nr 10 w Kikole, w powiecie lipnowskim. Motocyklista zderzył się z autem osobowym. W wyniku odniesionych obrażeń zmarł na miejscu.

Patrol ruchu drogowego udał się 1 sierpnia przed godziną 15.00 na 336. kilometr krajowej dziesiątki. Policjanci na miejscu zastali służby medyczne i strażaków prowadzących czynności ratunkowe wobec

jednego z uczestników wypadku. Na miejsce przybył także śmigłowiec ratunkowy. Niestety pomimo podjętej reanimacji kierujący motocyklem zmarł na miejscu w wyniku odniesionych obrażeń.

– Ze wstępnych ustaleń policjantów wynika, że 25-letni mieszkaniec gminy Lipno kierujący motocyklem uderzył w tył samochodu osobowego. Skodą octavią kierował 24-letni mieszkaniec gminy Kikół. Mężczyzna był trzeźwy – mówi mł. asp. Małgorzata Małkińska z KPP Lipno.

Prokurator zabezpieczył ciało motocyklisty. Na parking depozytowy został także przewieziony motocykl biorący udział w wypadku – honda CBR 900. Policjanci pod nadzorem prokuratury wykonują dalsze czynności pozwalające ustalić przyczyny tej tragedii.

(ak), fot. KPP Lipno

WĄBRZEŹNO ▶ Czysta woda

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził przydatność wody do spożycia w badanym zakresie z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie.

– W ramach cyklicznego monitoringu kontrolnego do badania pobrano próbki wody z punktu poboru: Urząd Gminy, ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno – informuje magistrat.

(ToB)

fot. ilustracyjne

ORLEN

Uczciliśmy pamięć powstańców

WĄBRZEŻNO ➤ 1 sierpnia o godzinie 17.00 przedstawiciele lokalnych samorządów, organizacji kombatanckich, harcerze oraz mieszkańcy Wąbrzeźna uhonorowali 74. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego. Przy obelisku upamiętniającym żołnierzy Armii Krajowej złożono wiązkanki kwiatów i odśpiewano hymn państwowy. Burmistrz Leszek Kawski wygłosił okolicznościowe przemówienie

Obelisk na ul. Górnej poświęcony jest żołnierzom Armii Krajowej

Walczyli o wolność

Powstańcy walczyli o rzecz bezcenną – wolność, wyzwolenie spod niemieckiej okupacji. Również w XXI wieku wolność pozostaje wartością, której nie sposób przecenić. Jak rozumieją znaczenie tego słowa współcześni harcerze, kontynuatorzy idei Szarych Szeregów?

– Czym wolność jest dla mnie? W 2018 roku? Patrząc przez pryzmat tego, co wywalczyli dla nas żołnierze podczas II wojny światowej, wolność oznacza np. możliwość wywieszania naszej polskiej flagi, poszanowanie godła, możliwość odśpiewania hymnu państwowego – mówi Kacper Szczepański, drużynowy 72. Gromady Zuchowej Leśnej Ludki. – Daje nam poczucie, że jesteśmy Polakami, że możemy być wolni w tym, co robimy – dodaje.

– Wolność to po prostu możliwość bycia sobą, ubierania się tak, jak chcemy mówienia tego, co chcemy – tłumaczy Karolina Grudowska.

O doniosłym znaczeniu poświęcenia uczestników Powstania

Warszawskiego mówił burmistrz Leszek Kawski.

– Był to wielki zryw niepodległościowy Polaków. Walka trwała przez 63 dni. Niestety, ogromna przewaga sił wroga spowodowała, że powstanie upadło – przypomniał burmistrz Kawski. – Ale dzisiaj jesteśmy wdzięczni wszystkim tym, którzy zdecydowali się walczyć. Dzięki nim Polska jest, istnieje – dodał.

Burmistrz podziękował ponadto wszystkim uczestnikom uroczystości za szacunek do historii własnego kraju, który wyrazili swoją obecnością pod obeliskiem. Szczególne podziękowania burmistrz skierował do harcerzy, którzy licznie uczestniczyli w uroczystości.

Trochę historii dla młodszych pokoleń

Powstanie Warszawskie wybuchło 1 sierpnia 1944 roku o godz. 17.00. Formalnie siły powstańcze były znaczące. Do walki stanęło około 50 tys. powstańców Armii Krajowej, zorganizowanych w Zgrupowania, obejmujące bata-

liony i inne formacje zbrojne oraz niewielkie ilości innych organizacji podziemnych, w tym prokomunistycznej Armii Ludowej. Niestety, powstańcy byli bardzo słabo uzbrojeni. Trudności w dotarciu do zakonspirowanych magazynów broni spowodowały, że w momencie wybuchu Powstania żołnierze dysponowali zaledwie 40% i tak skromnych zasobów broni oraz amunicji. Wg udokumentowanych źródeł polscy żołnierze mieli do dyspozycji: 1.000 karabinów zwykłych; 300 pistoletów maszynowych; 60 ręcznych karabinów maszynowych; 7 ciężkich karabinów maszynowych; 35 karabinów przeciwpancernych i Piatów (granatników); 1.700 pistoletów zwykłych; 25.000 granatów. Zapasy amunicji były przewidziane na kilkudniową walkę. Oznaczało to w praktyce, że uzbrojony był co dziesiąty powstańca. Pozostali mogli liczyć na broń zdobyczną lub przejętą po poległych kolegach. Przeciwnik, w łącznej sile około 50.000 niemieckich żołnierzy, żandarmów, policjantów oraz rosyjskich i azjatyckich renegatów dysponował miazdzącą przewagą uzbrojenia. W dyspozycji miał czołgi, samoloty, pociągi pancerne, artylerię, miotacze min, dużą ilość broni maszynowej.

Przewidziane na kilka dni powstanie trwało w rezultacie 63 dni, będąc największym tego typu zrywem wolnościowym w historii II wojny światowej. Mimo ogromnej przewagi militarnej, wojska niemieckie poniosły ogromne, blisko

50% straty: 10.000 poległych, 7.000 zaginionych, 9.000 rannych. Powstanie było przez nich porównywane z bitwą o Stalingrad.

W powstaniu poległo około 18 tys. powstańców i około 150 tys. ludności cywilnej. Tysiące osób zostało rannych. Około 650 tys. ludności cywilnej zostało wywiezione z Warszawy do obozu przejściowego w Pruszkowie, a stamtąd 150 tys. do przymusowej pracy w Niemczech, zaś 50 tys. do obozów koncentracyjnych (źródło: Stowarzyszenie Pamięci Powstania Warszawskiego 1944).

Wąbrzeskie akcenty

Uczestniczką Powstania Warszawskiego była m.in. mieszkanka Wąbrzeźna Zofia Wojnowska, która pełniła funkcję sanitariuszki zgrupowania „Żywiciel” na Żoliborzu. Dwa lata temu za udział w Powstaniu została odznaczona przez Prezydenta RP Orderem Krzyża Niepodległości.

Natomiast odślonięty w 1997 roku obelisk przy ul. Górnej w Wąbrzeźnie poświęcony jest pamięci żołnierzy Armii Krajowej, a szczególnie dwojgu z nich, którzy związani są z naszym miastem, tj. por. Zygmuntowi Koźlikowskiemu oraz kpt. Jadwidzie Łojewskiej-Stempniewiczowej.

Por. Zygmunt Koźlikowski (pseudonim Ogrodnik) urodził się 5 sierpnia 1913 r. Był synem ogrodnika z Wąbrzeźna. Był też pierwszym komendantem Związku Walki Zbrojnej AK Inspektoratu w Grudziądzu. Już w listopadzie 1939 r.

zaczął organizowanie podziemnego wojska w obwodzie Grudziądz, Chełmno i Wąbrzeźno. 6 lutego 1941 został aresztowany przez gestapo w Toruniu, a następnie wywieziony po śledztwie do obozu koncentracyjnego, w którym zmarł w 1942. Natomiast kpt. Jadwiga Łojewska-Stempniewiczowa, z domu Głowacka (pseudonim Ewa, Teresa) urodziła się 14 marca 1915 r. w Lidzbarku Welskim. Kiedy miała 9 lat, straciła rodziców i od tego czasu wychowywała się w Wąbrzeźnie u swojego stryja ks. dr. Władysława Łęgowskiego. Po ukończeniu kursów instruktorskich WF i PWK (przysposobienie wojskowe kobiet) w Poznaniu i Warszawie podjęła w 1928 pracę jako komendantka powiatowa PWK w Wąbrzeźnie, a od 1931 w Gdyni. W czasie okupacji zmuszona do opuszczenia Pomorza, była na liście osób przeznaczonych do rozstrzelania. Uciekła do Warszawy, gdzie zaangażowała się w pracę konspiracyjną w kontrwywiadzie Komendy Głównej AK. Osiągając bardzo dobre rezultaty, została odznaczona Orderem Virtuti Militari V klasy. Po wojnie zamieszkała w Poznaniu, od 1989 była członkiem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Środowiska „Syrena”. Zmarła 20 maja 1992 r. (red. - informacje biograficzne oprac. na podstawie Biuletynu Informacyjnego SZŻAK Okręgu Wielkopolska, nr 3 (30), wrzesień 1997).

Tekst i fot.
(krzan)

Kwiaty od Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych

Pod obeliskiem licznie stawili się harcerze

Wąbrzeźno

Będą szczepienia

Czterdziestu mieszkańców Wąbrzeźna, powyżej 65. roku życia, skorzysta ze szczepień przeciwko pneumokokom.

Samorząd przystąpił do „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepie-

nia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim”.

Do udziału w tym progra-

mie zapraszane są osoby w wieku powyżej 65 lat, zameldowane na terenie Wąbrzeźna, które nie były szczepione szczepionką przeciwko pneumokokom i leczą się z powodu przewlekłego nieżytu oskrzeli i astmy oskrzelowej. Szczepienia realizowane są w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Zespół Lekarski MEDICUS s.c. w Wąbrzeźnie przy ul. Generała Pruszyńskiego 10 (tel. 56 687 08 87).

Koszt szczepienia pokryty

zostanie w 50 proc. przez budżet miasta (6 tys. zł) i w 50 proc. przez urząd marszałkowski. Koordynatorem programu jest Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy.

Najcięższą postacią zakażenia pneumokokowego jest tzw. inwazyjna choroba pneumokokowa (ICHp). W pojęciu tym mieści się zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, sepsa (posocznica) i zapalenie płuc z bakterią. Pneumokoki mogą również wy-

woływać zapalenie spojówek, zapalenie otrzewnej oraz zapalenie stawów. W populacji dorosłych szczególnie narażona na zakażenia jest populacja ludzi starszych (po 65 roku życia), u których również stwierdza się deficyty odporności oraz dorosłych i dzieci cierpiących na choroby przewlekłe (tj. cukrzycę, choroby sercowo-naczyniowe, choroby układu oddechowego, w tym astmę lub zaburzenia immunologiczne).

(ToB)

Pieszo na Jasną Górę

GMINA RYŃSK ➤ 2 sierpnia pielgrzymi ziemi chełmińskiej wyruszyli do Częstochowy. Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej odwiedzą z intencjami już 12 sierpnia

Do „grupy zielonej” pieszej pielgrzymki ziemi chełmińskiej, której drogę na południe Polski rozpoczęła msza święta w wabrzeskim kościele pw. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, należą parafianie z Wąbrzeźna, Jabłonowa Pomorskiego, Kowalewa Pomorskiego, Radzienia Chełmińskiego, Unisława, Lisewa, Chełmna, Chełmży oraz Nowej Wsi Królewskiej. „Zielonym” przewodniczy ks. Bartłomiej Surdykowski.

Podczas pierwszego przystanku pielgrzymki w świetlicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Pływaczewie mogliśmy bliżej przyjrzeć się osobom, które od lat spędzają sierpniowe dwa tygodnie w drodze na Jasną Górę. Niejedni rozpoczęli swoją przygodę z Częstochową jeszcze w wieku szkolnym. Podczas pieszych podróży poznawali swoje pierwsze miłości i przyszłe żony. Dziś zabierają z sobą także dzieci.

– 12 sierpnia wejść na Jasną Górę już 15 raz – mówi Piotr Klejnowski, który został pielgrzymem jako nastolatek. –

Pierwszy raz wyruszyłem z Wąbrzeźna do Częstochowy w 2000 roku. Wówczas już w Pływaczewie nie miałem siły iść dalej. Od lat udaję się do Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej z różnymi intencjami do Maryi. Myślę, że to stanowi sens podróży wszystkich pielgrzymów.

– Krótkie przystanki, modlitwa i śpiew na ustach pozwala nam przejść nawet do 50 kilometrów w dni niezwykle słoneczne – tłumaczy Patrycja Partyka. Na pielgrzymkę wybrała się z przyjaciółkami. – Pomagają nam również wygodne buty i dobra kondycja.

Tradycyjnie o poczęstunek i zimne napoje dla setki odpoczywających podróżnych w Pływaczewie zadbał mieszkańcy wsi, którzy wspólnymi siłami uzbierali na potrzebne produkty spożywcze ponad 400 zł. Pływaczewianki: Jadwiga Saja, Lucyna Delikat i Teresa Dąbrowska oraz Monika Dąbrowska, przewodniczącą rady sołeckiej, upiekły ciasta z owocami.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Za organizację pielgrzymki odpowiedzialni są m.in. (od lewej) ks. Bartłomiej Surdykowski i Piotr Talarek.

Modlitwa i śpiew na ustach pozwalają nam przejść do 50 km – mówi Patrycja Partyka.

Pielgrzymi 12 sierpnia dołączą do ok. 4 milionów przybyłych na Jasną Górę katolików.

„Zielona” grupa ziemi chełmińskiej zbierała siły na dalszą drogę w GBP w Pływaczewie.

Wywiad

Jak bezpiecznie wypoczywać nad wodą?

Od 1 kwietnia do dziś utopiło się w Polsce ponad 250 osób. Ilu ludzi zostało kalekami przez nierozważne zachowanie nad wodą, przede wszystkim skoki na głowę, nie wiadomo. O tym jak zadbać o bezpieczeństwo swoje i najbliższych podczas korzystania z kąpielisk z Marcinem Makowskim, prezesem Lipnowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, rozmawiała Jolanta Dołęgowska

– **Jaka jest najczęstsza przyczyna utonięcia?**

– W głównej mierze kąpiel po spożyciu alkoholu lub środków odurzających.

– **Nawet jeśli ktoś bardzo dobrze pływa? Jeśli pijana osoba nie straci przytomności, dlaczego może utonąć?**

– Alkohol daje złudzenie, że możemy dużo więcej niż rzeczywiście potrafimy. Zachowujemy

się wówczas brawurowo, gubi nas pewność siebie i swoich umiejętności. Równie groźne dla życia i zdrowia jest pływanie na spręcie motorowym. To tak jak jazda samochodem w stanie nietrzeźwości, łatwo o wypadek.

– **Co jeszcze zagraża pływakom?**

– Skoki do wody na głowę, szczególnie tam gdzie dno jest niestabilne czyli nad rzekami i nad

morzem. Nawet ratownicy skaczą zazwyczaj na nogi. Nie traci się wtedy kontaktu wzrokowego z osobą potrzebującą pomocy, jednocześnie dbając o własne bezpieczeństwo.

– **Czy skurcz może być przyczyną utonięcia? To dość powszechna opinia.**

– Jeśli osoba jest doświadczona, ma duże obeznanie z wodą i nie spanikuje, da sobie radę.

– **Co robić, żeby uniknąć zachłyśnięcia?**

– Wdech brać ustami, powietrze wypuszczać nosem ewentualnie ustami (jeśli nie robimy nawrotu koziółkowego). Najważniejsze nie brać wdechu nosem, łatwo wtedy o wciągnięcie wody do dróg oddechowych.

– **Jeśli ktoś jest dobrym pływakiem i chciałby przepłynąć długi dystans o czym powinien pomyśleć wcześniej?**

– Niektórym się wydaje, że są super pływakami. bo świetnie radzą sobie na basenie. Na otwartych wodach jest inaczej, jest niższa temperatura, można stracić poczucie orientacji, odległość może być złudna, można zaplątać się w zarośla. Jeśli ktoś chce pokonać dłuższy odcinek, najlepiej to zrobić, płynąc równolegle do brzegu. Jeśli wypływamy gdzieś dalej, czego nie polecam, warto mieć sprzęt asekuracyjny. Są dostępne bojki ratownicze tzw. pamelki, pasy zwane węgorzami i inne. Te akcesoria mocowane są na linkach do szelek, które wkładamy na siebie. Jeśli się zmęczymy chwytamy za bojkę lub zapinamy pas i bezpiecznie wracamy do brzegu.

– **Jak zadbać o dzieci nad wodą, co robić, aby mieć pewność, że nic im się nie stanie?**

– Dzieci bezwzględnie muszą się kąpać pod opieką dorosłych,

najlepiej na strzeżonych kąpieliskach. Jeśli nie ma w okolicy takich miejsc, nie możemy malucha nawet na sekundę spuścić z oczu. Wcześniej powinniśmy sprawdzić jak wygląda dno, czy nie ma zdradliwych zagłębień, niebezpiecznych przedmiotów.

– **Jaka jest przydatność dmuchanych kół ratunkowych, rękawków?**

– Najlepsze są kamizelki, które zawsze utrzymują głowę nad wodą, najgorsze koła, z których łatwo się wyslizgnąć.

– **Dziękuję za rozmowę.**

– Dziękuję.

fot. Jolanta Dołęgowska

Doroczny Dzień Konia w Płużnicy

GMINA PŁUŻNICA ▶ Jednym z wyróżniających Płużnicę wydarzeń jest organizowany od niemal dwudziestu lat Doroczny Dzień Konia. W niedzielę 22 lipca odbyła się XVIII edycja tego oryginalnego święta, w którym licznie uczestniczyli hodowcy i miłośnicy koni

Zgodnie z tradycją imprezę otworzyła parada powozów konnych, kucy oraz koni różnych ras.

– Zgromadzeni wzdłuż trasy widzowie mieli okazję obserwować ponad trzydzieści koni róż-

nych ras: zimnokrwistej, wielkopolskiej czy arabskiej – informują organizatorzy.

Jak co roku nie zabrakło miłośników koni spoza naszego powiatu. Hodowcy przyjechali do

Płużnicy z różnych części województwa kujawsko-pomorskiego. Kiedy orszak dojechał na gminny stadion, uczestnikom zaprezentowane zostały konie i bryczki. Chętni mogli również skorzystać z możliwości przejażdżki.

Po prezentacji rozpoczęła się sportowa rywalizacja, podczas której jeźdźcy oraz powożący popisali się zręcznością i precyzją. Jak co roku hodowcy mogli wziąć udział w następujących sprawdzianach: „Słalom bryczek”, „Słalom w siodle” i „Potęga skoku”.

W poszczególnych konkurencjach zwyciężyli:

„Słalom bryczek” (kategoria kucyki): I miejsce – Grzegorz Michalec, II miejsce – Marian Blachowski, III miejsce – Antoni Ruszkowski ;

„Słalom bryczek”: I miejsce – Kazimierz Szczepański ;

„Potęga skoku”: I miejsce – Jagoda Smuga, II miejsce – Karolina Zalewska, III miejsce – Alicja Zimna;

„Słalom w siodle”: I miejsce – Julia Kasprzyk, II miejsce – Adam Przybyło, III miejsce – Sabina Gibas.

Zwycięzcy zostali nagrodzeni pucharami, które wręczali Czesław Dudzik, prezes Stowarzyszenia Hodowców i Miłośników Koni w Gminie Płużnica oraz członkowie stowarzyszenia. Wszyscy uczestnicy Dorocznego Dnia Konia otrzymali też pamiątkowe drewniane tabliczki.

Jak zaznaczają organizatorzy, podczas imprezy nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych, któ-

zy np. mogli skorzystać ze strefy rekreacyjnej na dmuchanych urządzeniach (zjeżdżalnie). Z kolei powrót do dawnych sposobów przyrządzania potraw i spędzania wolnego czasu propagowała Lokalna Grupa Działania „Vistula Terra Culmensis – Rozwój Przez Tradycję”. Podczas imprezy swoją ofertę promował również Bank Spółdzielczy Chełmno. Na zakończenie festynu odbyła się zabawa taneczna.

Organizatorem XVIII edycji Dorocznego Dnia Konia w Płużnicy było Stowarzyszenie Hodowców i Miłośników Koni w Gminie Płużnica. Zadanie było współfinansowane ze środków budżetu Gminy Płużnica.

(krzan)

fot. nadesłane

Gmina Książki

Będą domy dla dzieci zamiast domów dziecka

W całym regionie trwa budowa „czternastek”, czyli kameralnych domów dziecka, z których każdy przeznaczony jest dla maksymalnie 14 młodych mieszkańców. Wsparcie samorządu województwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego trafiło dotąd na utworzenie 32 tego typu instytucji m.in. w Książkach.

Pomoc, z której korzystają powiaty i miasta na prawach powiatu, pozwala tworzyć dostosowane do współczesnych standardów, kameralne placówki opiekuńczo-wychowawcze, przypominające bardziej dobrze zaprojektowane domy dla dużej rodziny niż tradycyjne obiekty o takim przeznaczeniu. To realizacja zupełnie nowej koncepcji działania tego typu instytucji. Chodzi przede wszystkim o stworzenie przyjaznych warunków do wychowywania i usamodzielniania się dzieci. Prawo stanowi, że

po 2020 roku będą tak wyglądać wszystkie takie placówki.

Do tej pory zarząd województwa kujawsko-pomorskiego przyznał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego na realizację 19 takich projektów w różnych częściach regionu, w ramach których powstaną 32 domy dziecka. Suma wsparcia to 22 miliony złotych. Pieniądze trafiają na budowę całkowicie nowych domów, modernizację istniejących placówek, a także adaptację do tych celów innych gmachów.

W czterech nowych, trzystumetrowych domach mieszkają już między innymi podopieczni domów dziecka w Brzeziu oraz Lubieniu Kujawskim w powiecie włocławskim – dzieciaki mają do dyspozycji między innymi dwuosobowe pokoje, wygodną świetlicę oraz świetnie wyposażoną kuchnię. Za budowę domów w Brzeziu powiat włocławski został wyróżniony Nagrodą Marszałka 2017. Kolejne inwestycje są na finiszu. Jeden z takich domów powstanie w Książkach.

(red), fot. UMWKP

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Zgubiłeś dowód? Zgłoś to przez internet

Resort cyfryzacji przypomina, że fakt zgubienia dowodu osobistego można zgłaszać przez internet. Potrzebny jest do tego jedynie Profil Zaufany, który można założyć pod adresem: obywatel.gov.pl/zaloz-profil-zaufany. Zgłoszenia należy dokonać osobiście, za pomocą adresu: obywatel.gov.pl/dokumenty-i-dane-osobowe/zglos-ustrate-albo-uszkodzenie-dowodu-osobistego-uniewaznienie#scenariusz-przez-internet. Od razu po otrzymaniu zgłoszenia urzędnik unieważni dowód osobisty i wystawi stosowne zaświadczenie o zgubieniu dokumentu (ważne nie dłużej niż 2 miesiące). Potem należy złożyć wniosek o wydanie nowego dowodu.

Jaki abonament za RTV?

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podała stawki na 2019 rok. Za abonament RTV miesięcznie zapłacimy 22,70 zł, a za odbiornik radiofoniczny – 7 zł. Z opłaty są zwolnione osoby, które ukończyły 75 lat, osoby zaliczone do I grupy inwalidzkiej, kombatancki będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi, osoby, które ukończyły 60 lat i mają prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Kara za niepłacenie abonamentu RTV w przypadku odbiornika radiowego wynosi 210 złotych., a za TV – 681 złotych.

Kara śmierci – niedopuszczalna

W ubiegłym tygodniu Watykan opublikował decyzję papieża Franciszka, która wprowadza do Katechizmu Kościoła Katolickiego stwierdzenie, że kara śmierci jest niedopuszczalna. Do tej pory, zgodnie z artykułem 2267 Katechizmu, tradycyjna nauka Kościoła nie wykluczała stosowania kary śmierci, jeśli była ona jedynym sposobem ochrony ludzkiego życia przed niesprawiedliwym napastnikiem. Zastrzegano jednak, że takie przypadki są bardzo rzadkie.

Teleopieka dla seniorów

W naszym województwie trwa marszałkowski, pilotażowy program skierowany do seniorów. Jednym z jego elementów jest tzw. bransoletka życia. To urządzenie mobilne, na którym oparty jest system przywoływania pomocy. W ramach rozszerzenia pilotażu jesienią (we wrześniu i październiku) bransoletki otrzyma 100 osób. Kolejnym krokiem będzie przygotowanie nowego samorządowego wojewódzkiego programu opiekuńczo-ratunkowego z myślą o wszystkich potrzebujących. Prace nad nim już się rozpoczęły.

Wnioski również w urzędzie

Od sierpnia wnioski o świadczenia dla rodzin, w tym o „Dobry Start” i „Rodzina 500+”, można składać także papierowo, w urzędzie. Równolegle trwa składanie wniosków przez internet. – Prawo do różnych form wsparcia dla rodzin jest ustalane na dany okres świadczeniowy. W przypadku programu „Rodzina 500+” jest to okres roku – od 1 października danego roku do 30 września kolejnego roku. Zbliżający się nowy okres świadczeniowy powoduje więc konieczność złożenia nowego wniosku – informuje resort rodziny, pracy i polityki społecznej.

Pomoc dla rolników

Tylko do 14 sierpnia mogą składać wnioski o pomoc rolnicy posiadający do 50 sztuk trzody chlewnej, którzy otrzymali nakaz likwidacji stada. Kwotę należnej pomocy z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny ustala się w oparciu o średnią liczbę świń utrzymywanych w okresie referencyjnym w siedzibie stada, której dotyczy decyzja zakazująca utrzymywania świń, w podziale na prosięta o masie do 20 kg i inne świnię oraz kwoty pomocy za sztukę, które wynoszą: 190 zł – w przypadku prosiąt o masie do 20 kg, 300 zł – w przypadku innych świń. Maksymalna liczba świń, która w ramach mechanizmu może zostać objęta pomocą wynosi: w przypadku prosiąt o masie do 20 kg – 10 tys. szt.; w przypadku innych świń – 171 654 szt. Wnioski o udzielenie pomocy należy składać w biurze powiatowym ARiMR właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę posiadacza świń, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR.

Opieka stomatologiczna w szkołach

Resort zdrowia informuje, że 1 sierpnia rozpoczęła się realizacja programu polityki zdrowotnej „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach w 2018 r.”. Program skierowany jest do organów prowadzących szkoły publiczne, którymi są jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu gminy, powiatu lub województwa. Jego celem jest poprawa stanu zdrowia jamy ustnej uczniów przez zwiększenie dostępności do świadczeń stomatologicznych udzielanych uczniom w szkolnych gabinetach dentystycznych oraz objęcie jak najliczniejszej grupy dzieci i młodzieży i ich rodziców edukacją zdrowotną w obszarze zdrowia jamy ustnej. Zainteresowane organy prowadzące szkoły mogą przystąpić do konkursu na realizację programu i otrzymać środki na zakup niezbędnego wyposażenia gabinetu stomatologicznego oraz na realizację projektu edukacyjnego. Termin składania zgłoszeń konkursowych upływa 31 sierpnia. Szczegóły na stronie www.gov.pl/zdrowie.

Suszowe nieznane

UPRAWY ▶ Przełom czerwca i lipca był jedynym od dłuższego czasu okresem z przewagą opadów. Potem powróciła susza. Rolnicy uprawiający zboża odczuli jej skutki, a teraz pogłębia się kryzys w uprawach ziemniaków oraz buraków

Wprawdzie w gminach powołano komisje szacujące straty, ale póki co nie wiemy, co rząd zaoferuje poszkodowanym rolnikom. Zapewne nie można liczyć na wielką pomoc, ponieważ poszkodowanych jest zbyt dużo. Susza dotknęła prawie cały kraj. Wsparcia najprawdopodob-

niej udzieli ARiMR. Będą to dotacje dla rolników, którzy mają straty oszacowane na przynajmniej 70 proc. Jeżeli wszystkie szkody w gospodarstwie wyniosą ponad 30 proc. średniej rocznej produkcji, wysokość pomocy będzie nielimitowana, jeżeli zaś wniosą one 30 i mniej procent –

będzie to pomoc *de minimis*.

Nie ma konkretnych kwot dotacji, oficjalnie oferowane są tradycyjne, chociaż mało popularne, formy wsparcia. Pierwszą jest kredyt preferencyjny, drugą – poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych. Poszkodowani mogą także uzyskać pomoc w opłacie bieżących składek na KRUS poprzez ich odroczenie lub rozłożenie na raty, umorzenie w całości bądź części. Rolnicy, którzy dzierżawią grunty państwowe mają prawo ubiegać się o odroczenie, umorzenie lub rozłożenie na raty opłaty od umów dzierżawy. Są też ulgi w podatku rolnym. W tym wypadku należy składać wniosek do wójtów lub burmistrzów.

(pw)

fol. pixabay/ilustracyjne

Samorząd rolniczy

Akcja albo oświadczenie

Kilka tygodni temu pisaliśmy o problemach, jakie mają rolnicy posiadający pola w pobliżu nowych osiedli mieszkaniowych. Zdarzały się przypadki donoszenia na nich na policję, gdy pracowali na roli do późna. Samorząd rolniczy ma dwa pomysły na to, jak załatwić sprawę.

Pierwszy to przeprowadzenie szerokiej akcji informacyjnej. Podobną realizują aktualnie samorządy rolnicze na Dolnym Śląsku, gdzie odnotowano najwięcej zgłoszeń na policję w sprawie hałasu związanego z pracami polnymi.

„Większa świadomość na temat konieczności wykonywania pewnych zabiegów przez rolni-

ków w określonych porach zapewne wpłynęłaby na zrozumienie, że działania te (np. wieczorne opryski, praca w weekend) nie są kaprysem, tylko normalnością na wsi” – czytamy w propozycji Krajowej Rady Izby Rolniczych.

Drugi pomysł jest bardziej formalny i nieco bardziej kontrolerski. Polega na wprowadzeniu oświadczeń. W dokumencie

zawarta byłaby klauzula, że nowo sprowadzający się mieszkańiec zdaje sobie sprawę ze specyfiki życia na wsi i terenach związanych z produkcją rolną i w związku z tym nie planuje występowania z roszczeniami w tej sprawie. Podpisanie oświadczenia i złożenie go w urzędzie gminy z założeń ma być obowiązkowe.

(pw)

Prawo

Ma być anonimowo

Przewaga handlowa to zjawisko, które występuje czasami podczas podpisywania umów między rolnikiem a przetwórcą. Ten drugi korzysta ze swojej pozycji i wymusza na rolniku przyjęcie niekorzystnych dla niego warunków. Rząd zamierza walczyć z tymi praktykami. W jaki sposób?

Obecnie prawo nie pozwala rolnikom na zgłaszanie zawiadomień o stosowaniu nieuczciwych praktyk handlowych do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Dzieje się tak, ponieważ rolnik nie spełnia ustawowych wymogów dochodowych. Infor-

mować mogą jedynie ci, którzy osiągną wartość obrotów powyżej 50 tys. zł i 100 mln zł ze strony nabywcy lub dostawcy, który stosował praktykę nieuczciwie wykorzystując przewagę kontraktową. Nawet jeśli rolnik mógłby zgłosić taki fakt, wzbrania się przed tym,

by nie podpaść odbiorcy.

Rząd chce znieść zapis dotyczący minimalnych wartości obrotów. Zapewnia też anonimowość osobie składającej zawiadomienie. Przepisy niebawem wejdą w życie.

(pw)

Ciekawostki

Wykosił rekord

Nieco w cieniu przygotowań do żniw ustanowiono nowy rekord świata w koszeniu traw.

Rekordzistą jest Tate Mesbergen pracujący dla przedsiębiorstwa rolnego w amerykańskim Kolorado. Do bicia rekordu użyto kombinacji maszyn Claas – traktora Axion 800 i kosiarki DISCO 1100 RC. Próba trwała 8 godzin. Rolnika wspierał zespół kilkunastu osób, które monitorowały pracę i dbały o stan maszyn. Nowy rekord wynosi 141 hektarów. To o 40 ha więcej niż

dotychczasowy. Średnia prędkość podczas próby wynosiła 30 km/h w polu i 50 km/h między polami. Łatwo obliczyć, że w ciągu godzinny rekordzista kosił ponad 17,5 ha. Warto powiedzieć jeszcze nieco o plonie tego pokosu. Wyniósł 5,24 t suchej masy z hektara.

Wyniki próby zostały przesłane do biura rekordów Guinnessa w celu potwierdzenia osiągnięcia.

(pw)

Skup pól rolnych

Uwaga na wagę

Od czasów starożytnych dbano o to, by kupcy stosowali prawidłowe miary i wagi. W ostatnich tygodniach pojawiły się sygnały od rolników, którzy nie wierzyli w to, co powiedziano im w punktach skupu. Co zrobić, jeśli mamy wątpliwości, czy nasz towar jest ważony zgodnie z prawdą?

W Polsce funkcjonują okręgowe urzędy miar. Jest ich dziewięć, w tym Okręgowy Urząd Miar w Bydgoszczy. Rolnik, który uważa, że w przypadku skupu jego towaru mogło dojść do oszustwa, powinien ten fakt zgłosić właśnie do tego urzędu.

Każda waga używana w skupach powinna mieć legalizację. Zazwyczaj za jej zdobycie odpowiada producent. Urząd rocznie przeprowadza kilkanaście tysięcy kontroli. W 5 proc. przypadków

dochodzi do stwierdzenia nieprawidłowości. Kara to mandat, pouczenie lub wniosek do sądu. W ubiegłym roku skierowano 6 wniosków do sądu oraz wstawiono 691 mandatów na kwotę 113 tys. zł.

Oddział w Bydgoszczy w ubiegłym roku zaistniał z intensywności kontroli, których przeprowadził ponad 3 tysiące. To prawie dwa razy więcej niż druga w klasyfikacji jednostka w Warszawie.

(pw)

Żniwa

Plony bez szafu

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego dokonał podsumowania tegorocznych żniw. Oto jak wyglądały średnie zbiory według stanu na 5 sierpnia.

W powiecie golubsko-dobrzyńskim pszenica ozima plonowała na poziomie 4,5-5 ton z hektara. Jare odmiany miały tradycyjnie mniejszy plon sięgający 3,5-4 t. W przypadku jęczmienia rezultaty były podobne (4-4,5 t/ha ozimy i 3,5-4 t/ha jary). Z hektara rzepaku ozimego osiągnięto 2-3 tony, natomiast z jarego 1-1,5 t.

W lipnowskim plony były nieco niższe. W przypadku pszenicy odpowiednio 3,5-4 t w odmianach ozimych i 2,5-3,5 t w odmianach jarych. Niższe były także zbiory jęczmienia. Wyniosły 3-3,2 t w odmianach jarych i 2-3,5 t w odmianach ozimych. Niestety, ze zbiorów nie

mogą być zadowoleni plantatorzy rzepaku. Ozimy plonował na poziomie 1,6-2,7 tony, a jary zaledwie od tony do półtony.

Jeszcze mniej optymizmu przyniosły żniwa w wąbrzeskim. Tu z hektara pszenicy ozimej zebrano zaledwie od 2, do 4,5 t z hektara. To o połowę mniej niż w latach urodzajnych. Jęczmień jary plonował na poziomie 1,2-4 t, a ozimy 2-5 t. W przypadku rzepaku ozimego zdarzało się zebrać zaledwie 800 kg z hektara. Maksymalne plony przekraczały 3 t. Rzepak jary obrodził jeszcze mniej bo od 500 kg do 2 ton.

(pw)

Krajowy system cyberbezpieczeństwa

PRAWO ▶ Powstanie Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa (KSC), który będzie wykrywał, zapobiegał i minimalizował skutki ataków naruszających bezpieczeństwo informatyczne kraju – to cel ustawy podpisanej 1 sierpnia 2018 roku przez prezydenta. Nowe prawo wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

Ustawa, która wdraża dyrektywę NIS, utworzy w Polsce krajowy system cyberbezpieczeństwa. W jego skład wejdą m.in. najwięksi przedsiębiorcy z wybranych sektorów gospodarki oraz administracja rządowa i samorządowa.

Ustawa nakłada obowiązki na operatorów usług, które mają kluczowe znaczenie dla utrzymania krytycznej działalności społecznej lub gospodarczej (usługi kluczowe). Wśród operatorów znajdują się największe banki, firmy z sektora energetycznego, przewoźnicy lotniczy i kolejowi, armatorzy, szpitale i podmioty tworzące w Polsce infrastrukturę cyfrową.

Operatorzy usług kluczowych

Operatorzy usług kluczowych będą zobowiązani do wdrożenia skutecznych zabezpieczeń, szacowania ryzyka związanego z cyberbezpieczeństwem oraz przekazywania informacji o poważnych incydentach i ich obsłudze we współpracy z jednym z trzech CSIRT (Zespołów Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego). Wymienione podmioty będą również zobowiązane do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za cyberbezpieczeństwo świadczonych usług, obsługi i zgłaszania incydentów oraz udostępniania wiedzy na temat cyberbezpieczeństwa.

Wymaganiami z zakresu cyberbezpieczeństwa zostaną także objęci dostawcy usług cyfrowych, czyli internetowe platformy handlowe, usługi przetwarzania w chmurze i wyszukiwarki internetowe. Z racji międzynarodowej specyfiki tych podmiotów, obowiązki dla dostawców usług cyfrowych będą objęte zharmonizowanym na poziomie UE reżimem regulacyjnym.

Krajowy System Cyberbezpieczeństwa

Kwestia cyberbezpieczeństwa dotyka wielu aspektów, zagrożeń zarówno cywilnych jak i wojskowych, potrzeby zaangażowania różnych organów administracji rządowej i służb.

Dlatego też w ustawie przewidziano różnorodne rozwiązania, określono zadania i wskazano podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Do krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, poza operatorami, będą włączone organy administracji publicznej, a także przedsiębiorcy telekomunikacyjni – w sposób zharmonizowany z istniejącymi uregulowaniami w tym zakresie. System zarządzania cyberbezpieczeństwem w Polsce obejmie zarówno poziom roboczy (Zespół ds. Obsługi Incydentów Krytycznych), jak i instytucjonalny (Pełnomocnik Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa oraz Kolegium ds. Cyberbezpieczeństwa).

Nadzór i wymiana informacji

Ustawa wskazuje organy właściwe ds. cyberbezpieczeństwa, odpowiedzialne za sprawowanie nadzoru wobec operatorów usług kluczowych i usług cyfrowych. Każdemu sektorowi określone w załączniku został przydzielony organ właściwy, zgodnie z działami administracji rządowej.

Ustawa przewiduje również utworzenie pojedynczego punktu kontaktowego ds. cyberbezpieczeństwa. Będzie on prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, który ma odpowiadać za wymianę informacji na poziomie kraju oraz współpracę na poziomie Unii Eu-

ropejskiej.

Obsługa incydentów i CSIRT

Ustawa przyjęła federacyjny model obsługi incydentów, gdzie podmioty krajowego systemu będą zgłaszały incydenty do właściwego CSIRT. Rolę CSIRT przejęły na siebie Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (CSIRT GOV), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa - Państwowy Instytut Badawczy (CSIRT NASK) oraz resort obrony narodowej (CSIRT MON). Będą one współpracować ze sobą, z organami właściwymi do spraw cyberbezpieczeństwa, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz Pełnomocnikiem Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa. Razem zapewnią spójny i kompletny system zarządzania ryzykiem na poziomie krajowym, realizując zadania na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cyberbezpieczeństwa o charakterze ponadsektorowym i transgranicznym, a także zapewniając koordynację obsługi zgłoszonych incydentów.

Podmioty wchodzące w skład krajowego systemu cyberbezpieczeństwa utworzą spójny system pozwalający na podejmowanie różnorodnych i skutecznych działań zarówno przeciwdziałających zagrożeniom, jak i zapewniających skuteczne reagowanie w przypadku pojawienia się takich zagrożeń.

Ministerstwo Cyfryzacji
fot. pixabay/ilustracyjne

Podróże

Egzotyczne wakacje? Bądź czujny!

W ostatnich latach zatrzymano wielu Polaków narkokurierów. Jest to efekt działalności gangów, których ofiarami stają się coraz częściej polscy turyści.

Przemytnicy znajdują swoje ofiary w restauracjach oraz hotelach. Nawiązują znajomość, a potem proszą o przewiezienie przez granicę paczki albo podrzucają narkotyki do bagażu. W ten sposób ofiarami gangów narkotykowych stają się rocznie co najmniej pół tysiąca Polaków.

Zagrożenia karne

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, kto wbrew przepisom ustawy dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabywania, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

lub terytorium innego państwa środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę mawkową, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

Konsekwencje w innych krajach

Władze Kolumbii systematycznie zaostrzają kary za przestępstwa związane z przemytem narkotyków. Zgodnie z przepisami aktualnie obowiązującego kodeksu karnego, przemyt kokainy w ilości między 100 g a 2000 g zagrożony jest karą bezwzględnej pozbawienia wolności w wymiarze od 6 do 8 lat oraz karą grzywny w wyso-

kości ponad 50 tys. USD. Złagodzenie kary w postaci zwolnienia warunkowego (bez możliwości opuszczenia Kolumbii), możliwe jest po odbyciu 2/3 zasądzonej kary. Biorąc pod uwagę trudne warunki panujące w zakładach karnych, niezbędna jest stała pomoc finansowa i materialna ze strony rodziny. Ze względu na brak umowy o wzajemnym wykonywaniu wyroków w sprawach karnych, obywatele polscy skazani za przestępstwa narkotykowe na terenie Kolumbii, nie mogą odbywać wyroków w Polsce.

Kraje, w których za przemyt narkotyków skazuje się turystów

JAK NIE STAĆ SIĘ OFIARĄ PRZEMYTNIKÓW:

- nie należy zostawiać swoich bagaży bez dozoru w miejscach publicznych;
- nie należy powierzać swoich bagaży osobom obcym;
- nie należy przyjmować od osób nie w pełni zaufanych żadnych rzeczy w celu przewiezienia przez granicę i przekazania ich później osobom trzecim;
- należy zabezpieczać bagaż, żeby nie było do niego łatwego dostępu np. zamykać walizki na kluczyki;
- w czasie kontroli granicznej należy szczególnie pilnować walizek, aby uniknąć ich celowej podmiany;
- warto stosować zasadę ograniczonego zaufania wobec wyjątkowo atrakcyjnych ofert wyjazdu za granicę;
- najważniejsze: zgłaszać funkcjonariuszom policji, Służby Celno-Skarbowej lub Straży Granicznej każdą próbę wykorzystania do przewiezienia podejrzanych pakunków

na karę śmierci: Tajlandia, Chiny, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Indonezja, Malesja czy Wietnam. To również kraje, które odwiedza coraz więcej Polaków. MSZ

ostrzega o bardzo surowych karach dla obcokrajowców zatrzymanych z narkotykami.

Służba Celno-Skarbowa

Kosmiczny festiwal

WYDARZENIA ➤ W dniach 20-23 września w Rypinie zostanie zorganizowany festiwal „Rypin na Marsie”. Na gości czeka mnóstwo atrakcji

Skąd pomysł na taki festiwal? – W 1976 roku Międzynarodowa Unia Astronomiczna zdecydowała, że jeden z kraterów na Czerwonej Planecie będzie nosił nazwę naszego miasta – Rypin – tłumaczy burmistrz Paweł Grzybowski. – Jeszcze tylko trzy miasta polskie mają swojego bliźniaka na Marsie: Grójec, Puławy i Puńsk. Dlaczego Rypin trafił na Marsa? To zasługa naszej spółdzielni mleczarskiej ROTR, produkującej tak wyborne produkty mleczarskie – eksportowane swego czasu w wielkich ilościach na zachód Europy – że aż urzekły komisję NASA.

Event artystyczno-naukowy swą pieczę objęła znana i ceniona w całej Europie profesor nadz. UAP dr hab. Marta Smolińska. Organizatorzy przygoto-

wali szeroki wachlarz atrakcji, wśród których znajdzie się wiele ciekawych propozycji zarówno dla dzieci, jak i dorosłych między innymi: wernisaż wystawy Rypin na Marsie, w ramach którego pokazane zostaną prace nie tylko zawodowych artystów polskich i zagranicznych (takich jak: Lidia Kot, Anna Królikiewicz, Michał Kałużny – astrofotografia, Anne Peschken i Marek Pisarsky), ale i przedszkolaków, wychowanków lokalnego domu dziecka; pokaz filmów animowanych wykonanych pod okiem Magdaleny Bryll, wystawa astrofotografii pracowników tutejszej astrobazy, astrofotografa amatora – Małgorzaty Gołębiowskiej oraz guru polskiej gałęzi tej dziedziny fotografii, czyli Michała Kałużnego.

Na placu imprezowym przy ul. Nowy Rynek stanie autorska rzeźba Lidii Kot, a po całym mieście podróżować będzie wędrująca boja zbierająca przekazy na Marsa. Wielką atrakcją będzie pieczenie krateru marsjańskiego, nawiązującego strukturą do powierzchni Czerwonej Planety. Pokazy filmów, warsztaty z astrofotografii pod okiem Michała Kałużnego, warsztaty z Wojciechem Ulmanem w zakresie specjalnych efektów filmowych – to kolejne z atrakcji przeznaczonych dla sympatyków kosmosu.

Szczegółowy, godzinowy program festiwalu w kolejnym wydaniu naszego tygodnika.

(ToB)

fot. UM Rypin

Obyczaje

Odwiedź wioski tematyczne

W naszym województwie działa kilkanaście wiosek tematycznych, czyli nowoczesnych projektów promujących turystykę w małych miejscowościach i wsiach. Można w nich między innymi wypiekać chleb czy wcielić się w rolę zielarza.

– Dzięki wykorzystywaniu nieoczywistego potencjału turystycznego danej miejscowości, poprzez całkowicie oddolne inicjatywy, twórcy wiosek tematycznych w innowacyjny sposób przyczyniają się do rozwoju wsi i aktywizacji ich mieszkańców – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Dwie wioski tematyczne działają w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Pierwsza z nich – „Nocy i Dni” znajduje się w Płonnem w gminie Radomin.

Nawiązuje ona do pobytu w tej miejscowości Marii Dąbrowskiej. We wsi znajduje się Izba Pamięci Marii Dąbrowskiej – gromadząca pamiątki po pisarce, pozostałości zabytkowego pałacu otoczonego parkiem dworskim, Góra Modrzewiowa – na której Dąbrowska pisała i malowała. W wiosce organizowane jest między innymi „Serbinowskie Żniwobranie” nawiązujące do najśłynniejszej powieści Dąbrowskiej. Kontakt pod numerem telefonu 731 719 230.

W Macikowie działa Wieś Maciejowskiej Duszy. Temat przewodni nawiązuje do lokalnego podania o kowalu Macieju i gęsiarce Zosi. Odwiedzający poznają gatunki ziół i ich lecznicze działanie. W ramach zajęć rękodzielniczych uczestnicy mogą przygotować obraz wyklejany ziarnami, ozdobić pisanek lub gipsową gąskę. Na dzieci czekają też zabawy ruchowe. Kontakt pod nr. tel. 533 656 800.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 31 sierpnia w parku miejskim w Lipnie odbędzie się kolejna edycja festiwalu Lipa. Część konkursowa rozpocznie się o 15.00, a o 19.00 wystąpią gwiazdy – Drunk Riders i Mikromusic. Wrocławski zespół działa na rynku muzycznym już od ponad 15 lat. Został założony przez wokalistkę Natalię Grosiak i gitarzystę Dawida Korbaczyńskiego. Grupa nagrała takie utwory jak: „Bezwałdnie”, „Takiego chłopaka” czy „Krystyno”. Wstęp wolny.

Golub-Dobrzyń

➤ W niedzielę 12 sierpnia o 10.00 na Zamku Golubskim rozpocznie się 51. Toruńska Wystawa Psów Rasowych. Wstęp wolny.

Wąbrzeźno

➤ W piątek 10 sierpnia o 16.00 na wzgórzu zamkowym w Wąbrzeźnie rozpocznie się festyn rycerski. Uczestnicy będą mogli zobaczyć specjalnie przygotowany na tę okazję pokaz broni i mody średniowiecznej, pojedynki rycerskie prawdziwymi pistoletami czarnoprochowymi, wystrzały artyleryjskie, potyczki rycerskie czy pokaz wybijania monet – informuje Wąbrzeski Dom Kultury. Nie zabraknie również gier i zabaw plebejskich, warsztatów rękodzielniczych i degustacji średniowiecznych przysmaków. Zwieńczeniem spotkania przygotowanego dla miłośników kultury średniowiecznej będzie spacer historyczny z regionalistą Pawłem Beckerem pn. „Wąbrzeźno w czasach świetności zamku Biskupów Chełmińskich”. Organizatorzy opowiedzą też o tajemnicach, które kryje wąbrzeski zamek. Wstęp jest bezpłatny.

➤ 12 sierpnia po raz czwarty Wąbrzeski Dom Kultury zorganizuje Przegląd Kapel Podwórkowych. Gwiazdą wieczoru będzie grupa disco polo – Milano.

➤ W sobotę 18 sierpnia o 19.30 na pl. Jana Pawła II odbędzie się „Muzyczne Popołudnie”. Wystąpią Molekuły, Starting Over oraz inne, lokalne zespoły. Wstęp wolny.

➤ 20 sierpnia o godz. 11.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury będzie można obejrzyć przedstawienie teatralne pt. „Złota kaczka”. Wykonawcami spektaklu są aktorzy teatru Krak-Art z Krakowa. Tym razem dzieci będą mogli zobaczyć losy Szewczyka, który stał się bogaty za sprawą złotej kaczki. Młodzi widzowie dowiedzą się, że bogactwo szczęścia nie daje, jeśli nie można się nim dzielić z innymi. Tradycyjnie już ciekawa sceneria, kostiumy i czynny udział dzieci w teatryku sprawią, że będzie to zaczarowana podróż do krainy bajek. Bilety w cenie 5 zł do nabycia w kasie WDK od pon. do pt. w godz. 12.00-16.00.

➤ Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza dzieci, które ukończyły 7 lat, do udziału w drugiej edycji bezpłatnych warsztatów tematycznych. Od 20 sierpnia w godz. 11.00-13.00 na zainteresowanych czekają animatorzy. Zapisy osobiście w Dziale Animacji Kultury WDK (wymagane wypełnienie karty zgłoszenia). Liczba miejsc ograniczona! Informacje pod numerem telefonu 56 688 17 27, wew. 24.

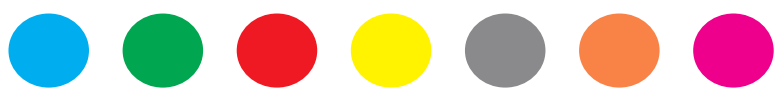
➤ W dniach 23-26 sierpnia planowany jest Miejski Plener Malarski organizowany przez Wąbrzeski Dom Kultury. Zwieńczeniem trzydniowego spotkania przy sztalugach, prowadzonego przez artystę malarza Andrzeja Sobczyka, będzie wystawa. Osoby chętne do wzięcia udziału w plenerze powinny skontaktować się z Działem Animacji Kultury WDK, tel. 56 688 17 27, wew. 24 lub 535 436 071. Koszt wynosi 30 zł od osoby. Organizator zapewnia farby akrylowe. W pozostałe akcesoria, tj. medium akrylowe, bloki malarskie, palety płaskie do rozrabiania farb, pędzle płaskie syntetyczne o nr 5,8,10 oraz podobrazia malarskie, uczestnicy zaopatrują się we własnym zakresie. Zgłoszenia są przyjmowane do 9 sierpnia.

Rypin

➤ W sobotę 25 sierpnia na placu przy ul. Nowy Rynek w Rypinie zagrają rockowe kapele, w ramach szóstej edycji festiwalu „Riff Master”. Gwiazdą wieczoru będzie Leniwiec. Zespół pochodzi z Jeleniej Góry. Wykonuje muzykę z pogranicza punk-rocka, reggae i ska. Grupa wylansowała takie przeboje jak: „Piosenka dla zapowietrzonego” czy „Droga”. W 2013 roku ukazał się album „Rozpaczliwie wolny”, w którym muzycy wykorzystali teksty Edwarda Stachury. Dorobek Leniwca zamyka krążek „Raj” z 2016 roku.

➤ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Można zgłosić maksymalnie dwie produkcje. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

oprac. (ToB)

09.08.2018-15.08.2018

Niedziela 12 sierpnia

TVN 20:00

program

STARCIE TYTAŃÓW

TVP 1

06:00 Elif

06:00 Elif odc. 297 - serial
06:55 Mosty Ameryki. Historia Rudolfa Modrzejewskiego odc. 2 - serial
07:50 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny na rafie koralowej - film
09:05 Ranczo odc. 18 s. 2 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 83 s. 7 - serial
11:05 Krawcowa z Madrytu odc. 2 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes rolniczy
12:25 Agropogoda
12:30 rolniczy
12:45 Jezioro Bodeńskie - ostoja dzikiej przyrody film
13:50 Elif odc. 298 - serial
14:40 Opolo na bis - koncert
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 13 - serial
16:05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 159 - serial
17:00 Teleexpress
17:18 Pogoda
17:25 Tour de Pologne
17:30 Tour de Pologne
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:25 Sport
20:28 Tour de Pologne - kronika
20:30 Leśniczówka odc. 14 - serial
21:00 Sprawa dla reportera
22:00 Sekundy, które zmieniły życie odc. 9
22:30 Ojciec Mateusz odc. 204 s. 16 - serial
23:25 Ocaleni odc. 20
00:25 Wojsko-polskie.pl
00:50 Anno Domini - Biblii ciąg dalszy odc. 11 - serial

TVP 2

07:20 Makłowicz w podróży

05:55 Na dobre i na złe odc. 692 - serial
06:50 Podróże z historią odc. 22 s. 2
07:20 Makłowicz w podróży odc. 148
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 131
11:25 Rodzinka.pl odc. 206 s. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1876 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Cena miłości odc. 12
13:55 Zmiennicy odc. 13 - serial
14:55 Postaw na milion
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 55 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 133 s. 6 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 17 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1876 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1877 - serial
20:40 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
20:50 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
22:15 Kapitan Alatriste - film
00:45 Kontakt odc. 6 - serial

tvn

20:10 Doradca smaku

05:35 Mango - Telezakupy
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 984 - serial
07:30 W-11 - wydział śledczy odc. 985 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 8
09:30 Szkoła odc. 340 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 598 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 8
12:30 19+ odc. 254 - serial
13:00 19+ odc. 255 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 990 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 4
16:00 Szkoła odc. 341 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 9
18:00 Ukryta prawda odc. 599 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5397
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2728 - serial
20:55 Milionerzy odc. 102
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 16
22:30 Wyrzucić - komedia
00:40 Bodyguard - film

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 566 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 588 - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy odc. 589 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 96 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 709 - serial
11:45 Gliniarze odc. 220 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 617 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 43 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 672 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3691
16:35 Gliniarze odc. 162 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 44 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 17 - serial
20:00 Moja dziewczyna wychodzi za mąż - komedia
22:10 To Twoja wina odc. 10 - serial
23:10 Emsi na tropie odc. 6
00:15 Bez bagażu - komedia

HITY DNIA

„Moja dziewczyna
wychodzi za mąż”
(2008r.) Polsat 20:00

Tom traktuje kobiety przedmiotowo. Wyjątkiem jest długoletnia i platoniczna przyjaźń z malarką Hanną. Gdy kobieta wyjeżdża służbowo do Szkocji, Tom uświadamia sobie, jak bardzo mu jej brakuje.

„Wyrzucić”
(2008r.) TVN 22:30

Danny i Wheeler pracują przy promocji napoju energetycznego. Za próbę odzyskania auta, skonfiskowanego z powodu złego parkowania, zostają skazani na 150 godzin prac społecznych.

7 tvn

07:05 Sąd rodzinny

05:10 Ukryta prawda odc. 301 - serial
06:10 Szpital odc. 375 - serial
07:05 Sąd rodzinny odc. 94 - serial
08:05 Brzydula odc. 13 - serial
08:40 Brzydula odc. 14 - serial
09:15 Magda M. odc. 13 s. 3 - serial
10:15 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 650 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 95 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 549 - serial
14:55 Szpital odc. 376 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 5 - serial
16:50 Dr House odc. 5 s. 4 - serial
17:50 Brzydula odc. 15 - serial
18:25 Brzydula odc. 16 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 651 - serial
20:00 Billy Madison - komedia
21:55 Lucyfer odc. 5 - serial
22:55 Rush odc. 6 - serial
23:55 Zombikalipsa - horror
01:55 Moc magii odc. 214

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Spadkobiercy odc. 20
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 23 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 24 - serial
08:00 Drużyna A odc. 18 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 13 - serial
10:00 Na patrolu odc. 29 - serial
10:30 Na patrolu odc. 30 - serial
11:00 Drużyna A odc. 19 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 14 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 109 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 177
15:00 Esmeralda odc. 86
16:00 Esmeralda odc. 87
17:00 Esmeralda odc. 88
18:00 Policjantki i policjanci odc. 412 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 413 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 196 - serial
21:05 Parasol bezpieczeństwa - komedia
23:00 Operacja Terror - thriller
00:50 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji odc. 12 - serial
01:50 Zagadkowe zgony odc. 10 - serial

puls

10:00 Gliniarz i prokurator

08:00 Niewolnica Victoria odc. 4
09:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 14 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 7 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 10 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 10 - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 34 - serial
14:00 Zbuntowany anioł odc. 7
15:00 Zbuntowany anioł odc. 8
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 10 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 10 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 17 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 18 - serial
20:00 Boski żigolo w Europie - komedia
21:30 Wielki Stach - komedia
23:50 Kabaretobranie 2017, czyli IX Zielonogórska Noc Kabaretowa odc. 3
01:00 Dyżur odc. 1

TVP KULTURA

08:00 Dezerterzy

08:00 Dezerterzy odc. 81
08:30 Informacje kulturalne
08:50 Niemcy - dramat
11:00 Przeprowadzki odc. 4 - serial
12:05 Przeprowadzki odc. 5 - serial
13:05 Studio Kultura - rozmowy odc. 1314
13:25 Ceremonia pogrzebowa - dramat
15:05 Wesola noc smutnego biznesmena - nowela
15:50 Znaki czasu
16:30 Anioł dziwnych przypadków - film
16:55 U pana Boga za piecem - komedia
18:45 W piątą stronę świata odc. 1 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Cień Archaniola - spektakl
21:30 Ringo Kid - western
23:35 Scena klasyczna odc. 22
00:20 Dziennik filozofa odc. 123

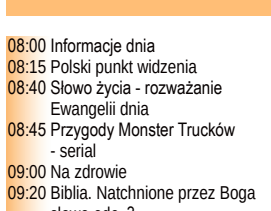
TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 649
06:55 Ślady odc. 2 - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 65
08:35 Tańczący z naturą odc. 21 s. 2 - serial
09:15 Wojenne dziewczyny odc. 3 - serial
10:10 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 9
10:35 Podróże z historią odc. 9 s. 1
11:10 Flesz historii
11:30 Życie po radziecku odc. 2 - serial
12:00 Wybaczyć wszelkie zło - film
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 70
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 30 - serial
15:10 Jedwabny szlak odc. 1 - serial
16:15 Historia Polski
17:10 Taśmy bezpieki odc. 29
17:40 1920. Wojna i miłość odc. 4 - serial
18:30 Koło historii odc. 49
19:00 Sensacje XX wieku odc. 77
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Opowieść o Indiach odc. 3 - film
21:40 Wojenne dziewczyny odc. 3 - serial
22:40 Spór o historię odc. 89
23:15 Historie prawdziwe odc. 3
23:50 Historie prawdziwe odc. 4
00:35 Życie Kamila Kuranta odc. 1 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Monster Trucków - serial
09:00 Na zdrowie
09:20 Biblia. Natchnione przez Boga słowo odc. 3
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Święty na każdy dzień
14:00 Kod Genesis - dramat
15:35 Wakacje z Chopinem - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Porady medyczne Bonifratrów
17:00 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło”
17:05 Syria
17:25 Karta z kalendarza
17:30 Okiem kamery
17:55 Karta z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Superkiesza odc. 22 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Fryderyk Chopin i jego muzyka odc. 10
22:30 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
23:00 Służna walka

TVP 1

06:05 Elif

06:05 Elif odc. 298 - serial
07:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 159 - serial
07:55 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny na rafie koralowej - film
09:05 Ranczo odc. 19 s. 2 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 84 s. 7 - serial
11:00 Krawcowa z Madrytu odc. 3 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Czy bobry uratują Las Vegas? - film
13:50 Elif odc. 299 - serial
14:35 Opolo na bis - koncert
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 14 - serial
16:05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 160 - serial
17:00 Teleexpress
17:19 Pogoda
17:25 Tour de Pologne
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:08 Pogoda dla żeglarzy
20:10 Alarm!
20:25 Sport
20:27 Tour de Pologne - kronika
20:30 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
22:15 Big Music Quiz odc. 7
23:15 Discopoland odc. 7 - serial
23:55 Savages: ponad bezprawiem - thriller
02:15 Dwie prawdy - thriller

TVP 2

11:55 Barwy Szczęścia

05:55 Na dobre i na złe odc. 693 - serial
06:55 Anna Dymna - spotkajmy się odc. 159 - serial
07:20 Makłowicz w podróży odc. 159
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 132
11:25 Rodzinka.pl odc. 207 s. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1877 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Cena miłości odc. 13
14:00 Coś dla Ciebie odc. 162
14:25 Makłowicz w podróży odc. 160
14:55 Postaw na milion
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 56 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 134 s. 6 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 18 - serial
19:35 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
20:40 W cywilu III - thriller
22:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 12 s. 15 - serial
23:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 13 s. 15 - serial
00:15 Kapitan Alatryste - film

tvn

08:20 Doradca smaku

05:35 Mango - Telezakupy
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 986 - serial
07:30 W-11 - wydział śledczy odc. 990 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 8
09:30 Szkoła odc. 341 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 599 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 9
12:30 19+ odc. 256 - serial
13:00 19+ odc. 257 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 992 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 994 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 4
16:00 Szkoła odc. 342 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 10
18:00 Ukryta prawda odc. 600 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5398
20:00 Hobbit: Pustkowia Smauga - film
23:20 Oczy węża - dramat
01:25 Kuba Wojewódzki odc. 7 s. 11

POLSAT

08:45 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 567 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 590 - serial
09:15 SuperPies odc. 9
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 97 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 710 - serial
11:45 Gliniarze odc. 221 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 618 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 44 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 673 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3692
16:35 Gliniarze odc. 163 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 45 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 81 - serial
20:05 Gwiazdne wojny VI - Powrót Jedi - film
23:00 Umów się ze mną. Take me out odc. 9
00:20 Piła - horror

7 tvn

07:05 Sąd rodzinny

05:10 Ukryta prawda odc. 302 - serial
06:10 Szpital odc. 376 - serial
07:05 Sąd rodzinny odc. 95 - serial
08:05 Brzydula odc. 15 - serial
08:40 Brzydula odc. 16 - serial
09:15 Magda M. odc. 14 s. 3 - serial
10:15 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 651 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 96 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 550 - serial
14:55 Szpital odc. 377 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 9 - serial
16:50 Dr House odc. 6 s. 4 - serial
17:50 Brzydula odc. 17 - serial
18:25 Brzydula odc. 18 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 652 - serial
20:00 Dziewczyny z drużyny III - komedia
22:10 Tombstone - western
0:50 American Horror Story: Murder House odc. 2 s. 1 - serial

4

13:00 Galileo

6:00 Spadkobiercy odc. 21
7:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 24 - serial
7:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 25 - serial
8:00 Drużyna A odc. 19 - serial
9:00 Detektyw Monk odc. 14 - serial
10:00 Na patrolu odc. 31 - serial
10:30 Na patrolu odc. 32 - serial
11:00 Drużyna A odc. 20 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 15 - serial
13:00 Galileo odc. 676
14:00 Galileo odc. 677
15:00 Esmeralda odc. 89
16:00 Esmeralda odc. 90
17:00 Esmeralda odc. 91
18:00 Policjantki i policjanci odc. 413 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 414 - serial
20:00 Mistrz kierownicy ucieka - komedia
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 193 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 194 - serial
00:00 Larwa - film

HITY DNIA

„Gwiezdne wojny VI – Powrót Jedi” (1983r.) Polsat 20:05

Budowa drugiej Gwiazdy Śmierci dobiega końca. Siły rebeliantów przygotowują się do starcia z Imperium. Postanawiają podzielić się na dwa oddziały. Jeden ma przeprowadzić akcję dywersyjną na Endorze.

„Hobbit: Pustkowia Smauga” (2013r.) TVN 20:00

Hobbit Bilbo kontynuuje podróż przez Śródziemie. Celem wyprawy jest odzyskanie Ereboru – dawnego królestwa krasnoludów. Przemierzając kolejne krainy, zbliża się coraz bardziej do siedziby Smauga.

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

04:35 Kontrakt na miłość odc. 19
07:00 Dziesięć przykazań odc. 119 - serial
08:00 Niewolnica Victoria odc. 5
09:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 16 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 8 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 10 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 10 - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 35 - serial
14:00 Zbuntowany anioł odc. 9
15:00 Zbuntowany anioł odc. 10
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 10 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 10 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 19 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 20 - serial
20:00 13. dzielnica - film
21:30 Po prostu walcz II - film
23:35 Spartakus: Krew i piach odc. 9 - serial
00:35 Spartakus: Krew i piach odc. 10 - serial

TVP KULTURA

08:00 Chuligan literacki

08:00 Chuligan literacki odc. 91
08:30 Studio Kultura - rozmowy
08:50 U pana Boga za piecem - komedia
10:35 Zezem odc. 7 - serial
11:00 Przeprowadzki odc. 6 - serial
12:05 Przeprowadzki odc. 7 - serial
13:05 Studio Kultura - rozmowy
13:20 Prawdę mówiąc odc. 13
13:50 Tu, gdzie śpiewał Jan Kiepura - koncert
14:45 Ikony muzyki odc. 4 - serial
15:45 List - dramat
16:45 Spirala - dramat
18:20 Videofan odc. 64
18:40 W piątą stronę świata odc. 2 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 W objęciach węża - dramat
22:15 Mój przyjaciel wróg - film
23:20 Dziennik filozofa odc. 124
23:35 Tu, gdzie śpiewał Jan Kiepura - koncert
00:30 Ringo Kid - western

TVP HISTORIA

08:05 Wojciech Cejrowski - bosy przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 650
07:00 Historia Polski
08:05 Wojciech Cejrowski - bosy przez świat odc. 66
08:35 Kłasy polskie odc. 8
09:20 Wojenne dziewczyny odc. 3 - serial
10:10 Tajemnice Państwa Podziemnego odc. 2 - serial
10:45 Podróże z historią odc. 50 s. 5
11:20 Taśmy bezpieki odc. 29
11:55 303 - film
13:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 77
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 31 - serial
15:10 Sekrety wykute w kamieniu odc. 1 - serial
16:15 Ślady odc. 3 - film
17:15 Żeglarze i piraci odc. 1 - serial
17:50 1920. Wojna i miłość odc. 5 - serial
18:40 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 10
18:55 Sensacje XX wieku odc. 33
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 27
20:30 Najdziwniejsza broń na świecie odc. 5 - film
21:35 Wojenne dziewczyny odc. 4 - serial
22:25 Szerokie tory odc. 45
22:55 Mój pradziad Melchior Wańkowicz - film
00:05 Życie Kamila Kuranta odc. 2 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Supersiega odc. 22 s. 2 - serial
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:35 Nasz Max i jego przygoda z Biblią odc. 6 - serial
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Niebieskooki Anioł - film
13:10 Święty na każdy dzień
13:15 Piloci. Białoczerwoni z Dębina - film
14:00 Ty idź pierwszy! - film
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 20 - serial
17:00 Boliwia odc. 7 - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Msza święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej w Bazylice Archikatedralnej pw. Męczeństwa św. Jana Chrzyciela w Warszawie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Pokochać Boga - film
23:35 Betafo - film

HITY DNIA

„Ultrapies” (2007r.) Polsat 07:30

W laboratorium doktora Barsinistera dochodzi do wypadku, w wyniku którego niepozorny pies zaczyna mówić ludzkim głosem. Dzięki tajemniczej substancji z gabinetu doktora zyskuje także niezwykłą moc.

„Żelazna dama” (2011r.) TV 4 14:45

Ukazana przez pryzmat wspomnień starej i schorowanej Margaret Thatcher opowieść o byłej brytyjskiej premier i cenie, jaką przyszło jej zapłacić za przebywanie na szczytach władzy.

TVP 1

06:25 Sprawa dla reportera

05:45 Weterynarze z sercem odc. 29 - serial
06:25 Sprawa dla reportera
07:15 Pełnosprawni
07:45 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:25 Sekundy, które zmieniły życie odc. 9
08:45 Zakochaj się w Polsce odc. 80
09:15 Studio Raban odc. 38
09:45 Rodzinny ekspres odc. 42
10:10 Słodkie życie odc. 7 - serial
10:50 Janosik odc. 7- serial
11:40 Opole na bis - koncert
12:00 Leśniczówka odc. 11, 12, 13, 14 - serial
13:50 Okrasa łamie przepisy odc. 101
14:20 Fundusze europejskie - jak to działa? odc. 7
14:40 Komisariat odc. 26 - serial
15:15 Wojenne dziewczyny odc. 13 - serial
16:05 Dziewczyny ze Lwowa odc. 10 s. 1, - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Polski grill odc. 4
17:55 The Wall. Wygraj marzenia odc. 19
18:55 Opole na bis - koncert
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:07 Tour de Pologne - kronika
20:10 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
20:15 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
22:15 Nietykalni - komediodramat
00:15 Życzenie śmierci V- film

TVP 2

14:30 Koło fortuny

05:55 Na dobre i na złe odc. 694 - serial
06:55 Rodzinka.pl odc. 208, 209 s. 10 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:55 Pociąg do podróży odc. 1 - serial
11:00 Makłowicz w podróży odc. 161
11:35 Goryle we mgle - film
14:00 Familiada
14:30 Koło fortuny
15:10 XV Mazurska Noc Kabaretowa - Mragowo 2013
16:20 Rodzinka.pl odc. 210 s. 11 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 Na dobre i na złe odc. 704 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy
18:40 Postaw na milion
19:35 Lajk! odc. 8
19:55 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 130
21:35 La La Poland odc. 7
22:30 IX Płocka Noc Kabaretowa 2015 odc. 1, 2
00:30 Gang dzikich wieprzy - komedia

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:40 Mango - Telezakupy
07:55 Kobieta na krańcu świata odc. 3 s. 9
08:30 Dzień dobry wakacje odc. 15
11:00 Na Wspólnej odc. 2725 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2726 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2727 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2728 - serial
12:50 Złodzieje odc. 2 s. 2
13:30 MasterChef Junior odc. 7 s. 3
15:00 Druga twarz odc. 4 s. 2
16:00 Dorota inspiruje odc. 4
17:00 Projekt Lady odc. 12 s. 3
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 16
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5399
20:00 Bodyguard - film
22:45 Dzień dobry TV - komedia
01:05 Starcie tytanów - film

POLSAT

10:15 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Ultrapies - komedia
09:15 My3 odc. 38
09:45 My3 odc. 40
10:15 Ewa gotuje odc. 306
10:50 Krzyżacy - film
14:35 Jaś Fasola odc. 10 s. 1 - serial
15:10 Jaś Fasola odc. 13 s. 1 - serial
15:50 Joker odc. 55
16:50 Joker odc. 56
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 91
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 92
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 82 - serial
20:10 Księga dżungli - film
22:35 Znaki - thriller
00:50 Chirurdzy odc. 94 - serial

7 tvn

08:55 Magda M.

05:40 Ukryta prawda odc. 303 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Magda M. odc. 10 s. 3 - serial
10:00 Brzydula odc. 9 - serial
10:35 Brzydula odc. 10 - serial
11:10 Brzydula odc. 11 - serial
11:45 Brzydula odc. 12 - serial
12:20 Brzydula odc. 13 - serial
12:50 Brzydula odc. 14 - serial
13:25 Strachy na psiaki - komedia
15:10 Szczeniackie wojsko - komedia
17:15 Czarna owca - komedia
19:00 Footloose - komediodramat
21:25 Rodzinny weekend - komedia
23:40 Zabójcza broń - komedia
02:00 Moc magii odc. 216

4

13:45 STOP Drogówka

06:00 Spadkobiercy odc. 22
07:05 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 10 - serial
07:35 Tom i Jerry Show odc. 19 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 20 - serial
08:35 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 11 - serial
08:55 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 12 - serial
09:30 Turbo Fast odc. 10 - serial
09:55 Turbo Fast odc. 11 - serial
10:20 Dzielna Mysz odc. 6 - serial
10:40 Policjantki i policjanci odc. 410 - serial
11:40 Policjantki i policjanci odc. 411 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 412 - serial
13:45 STOP Drogówka odc. 178
14:45 Żelazna dama - film
17:00 Domy za grube miliony odc. 11 - serial
18:00 Żona dla milionera odc. 11
19:00 Galileo odc. 678
20:00 Policjantki i policjanci odc. 413 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 414 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 195 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 196 - serial
00:00 Zwierz - horror

puls

08:55 Lombard. Życie pod zastaw

05:40 Hotel Zacisze odc. 5 s. 2 - serial
06:10 Hotel Zacisze odc. 6 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 71 s. 3
07:55 Szalone fabryki polskiej muzyki! odc. 4
08:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 12 - serial
09:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 13 - serial
10:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 14 - serial
11:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 15 - serial
12:35 Lombard. Życie pod zastaw odc. 16 - serial
13:35 K-9: Prywatny detektyw - komedia
15:30 Instrukcji nie załączono - komediodramat
17:55 Wygrane marzenia - komedia
20:00 Pan życia i śmierci - thriller
22:35 Kula w łeb - film
00:10 Legionista - film

TVP KULTURA

13:05 Czy jest tu panna na wydaniu ?

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 17 - serial
09:05 Gwiazdy tamtych lat odc. 6
09:40 Birma - kraj poezji - film
11:20 Na skraju lasu - komedia
13:05 Czy jest tu panna na wydaniu? - komedia
14:35 Wydarzenie aktualne
15:30 Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiatciarz o sobie i o innych - komedia
16:55 Jerzy Grotowski. Próba portretu - film
18:10 20 000 dni na Ziemi - film
20:00 Dzieciństwo wodza - dramat
22:05 Frank Sinatra: A Man & His Music+Ella+Jobim - koncert
23:15 Polowanie - dramat
01:20 Dzieciństwo wodza - dramat

TVP HISTORIA

10:15 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 651
07:00 Rosja. Podróże z Jonathanem Dimblebym odc. 3 - film
08:05 Regiony z historią odc. 11
08:30 Podróże z historią odc. 50 s. 5
09:05 Znak orła odc. 7 - serial
09:40 Znak orła odc. 8 - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 2
10:45 Blok odc. 3 - serial
11:45 Polskie orleża na pakistańskim niebie - film
12:40 Sprint przez historię Przemysław Babiara odc. 18
13:10 Perły Adriatyku - film
14:10 Szerokie tory odc. 53
14:40 Wielka gra odc. 98
15:45 Spór o historię odc. 90
16:30 Ochotnicy Roku Dwudziestego - film
17:25 Polska i świat z historią w tle odc. 83
17:50 Egipt odc. 4 - serial
18:50 Opowieść o Indiach odc. 3 - film
20:00 Wojownicy czasu odc. 9
20:35 Kariera Nikodema Dyzmy odc. 5 - serial
21:35 Czas leśnych kurierów - film
22:20 Kulisy II wojny światowej odc. 4 - serial
23:25 Ocenzurowane taśmy - film
01:05 Lekcja martwego języka - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Trzeci Testament - serial
09:55 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego
10:00 Informacje dnia
10:15 100 cudownych miejsc na świecie - serial
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Jubileusz 50-lecia koronacji obrazu MB Świętolińskiej
12:50 Porady medyczne Bonifratrów
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Pokochać Boga - film
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 30
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary odc. 2 - serial
17:00 Gospodarcze filary niepodległości odc. 2
17:20 Kartka z kalendarza
17:25 Kolory świętości
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 7 - serial
22:50 Kościusko: Jeszcze Polska zatańczy - film

TVP 1

05:35 Klan

05:35 Klan odc. 3318
06:05 Słownik polsko@polski
06:35 Wojsko-polskie.pl
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień Aktualności
08:40 Discopoland odc. 8 - serial
09:15 Ziarno odc. 667
09:45 Weterynarze z sercem odc. 30 - serial
10:15 Słodkie życie odc. 8 - serial
10:45 Janosik odc. 8 - serial
11:35 Sekrety mnichów odc. 26
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Szpiedzy wśród zwierząt odc. 4 - serial
14:00 Sonda 2 odc. 84
14:30 Miasteczko
16:05 Dziewczyny ze Lwowa odc. 11 s. 1 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Big Music Quiz odc. 8
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:08 Tour de Pologne
20:15 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
22:20 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 9 - serial
23:20 Rosa: Duchy przeszłości odc. 4 - film
01:00 Bejbi Blues

TVP 2

14:00 Familiada

05:30 Kolo fortuny
06:05 Na dobre i na złe odc. 695 - serial
07:00 M jak miłość odc. 1372 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
10:40 Pociąg do podróży odc. 2 - serial
10:45 Podwodna planeta odc. 3 - serial
11:45 Winnetou. Nowy świat odc. 1 - serial
14:00 Familiada
14:30 Kolo fortuny
15:15 Kocham Cię, Polsko! odc. 131
16:40 Kocham cię, Polsko!
16:50 Bake off - Ale przepis
17:10 Na dobre i na złe odc. 705 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Rodzinka.pl odc. 211 s. 11 - serial
19:00 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
19:10 Mistrzostwa Europy w Berlinie Lekkoatletyka
20:20 Gang dzikich wieprzy - komedia
22:05 The Good Doctor odc. 9,10 - serial
23:50 Miłość bez końca - komediodramat
01:45 Goryle we mgle - film

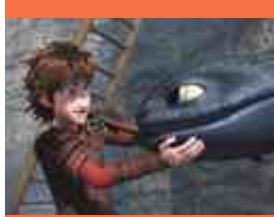
tvn

19:45 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 23 s. 2
08:25 Akademia ogrodnika odc. 23
08:30 Dzień dobry wakacje odc. 16
11:00 Dorota inspiruje odc. 5
12:00 Co za tydzień odc. 862
12:50 Naga broń Komedia
14:40 Hobbit: Pustkowie Smauga - film
18:00 Ugotowani odc. 10 s. 13
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5400
20:00 Starcie tytanów - film
22:15 Obecność - horror
00:35 Sekrety lekarzy odc. 12 s. 4

POLSAT

07:30 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News informacyjny
07:30 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 7 - serial
08:05 Megamocny i guzik zagłady - film
08:35 Aladyn - film
10:35 Gwiezdne wojny VI - Powrót Jedi - film
13:25 Nowa księga dżungli - film
15:50 W rytmie serca odc. 19 - serial
16:50 W rytmie serca odc. 20 - serial
17:50 Nasz nowy dom odc. 57
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Słoneczna stacja odc. 10
20:05 XXII Rybnicka Jesień Kabaretowa - Ryjek 2017
23:05 Bezwstydną Mortdecai - komedia
01:25 Dzień, w którym zatrzymała się Ziemia - film

7 tvn

10:20 Columbo

05:40 Ukryta prawda odc. 304 - serial
06:40 Mango - Telezakupy
08:45 Magda M. odc. 12 s. 3 - serial
09:45 Brzydula odc. 15 - serial
10:20 Columbo odc. 2 - serial
12:05 Columbo odc. 3 - serial
13:50 Dziewczyny z drużyny III - komedia
15:55 Beethoven IV - komedia
17:55 High School Musical - komedia
20:00 Święty - film
22:30 Wszystko stracone - film
00:40 Lucyfer odc. 5 - serial

4

10:50 Galileo

06:00 Spadkobiercy odc. 23
07:05 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 11 - serial
07:35 Turbo Fast odc. 10 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 21 - serial
08:35 Tom i Jerry Show odc. 20 - serial
08:55 Królowa śniegu odc. 12 - film
10:50 Galileo odc. 677
11:50 Galileo odc. 678
12:50 Wielka draka w chińskiej dzielnicy - film
14:55 Mecenasa Lena Barska odc. 13 - serial
15:55 Mecenasa Lena Barska odc. 14 - serial
16:55 Mistrz kierowcy ucieka - komedia
19:00 Galileo odc. 679
20:00 Champion II - film
22:00 Naznaczony - horror
00:15 STOP Drogówka odc. 178

puls

09:40 Wojciech Cejrowski. Boso

05:20 Niesamowite! odc. 20 - serial
06:15 Magnum odc. 10 s. 7 - serial
07:00 Skorpion odc. 13 - serial
07:55 Skorpion odc. 14 - serial
08:50 Flash odc. 4 s. 2 - serial
09:40 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 5, 6, 7
11:25 Kochany urwis II - komedia
13:15 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film
14:30 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm odc. 11 s. 2 - film
15:45 Matylda - film
17:45 Rycerze z Szanghaju - komedia
20:00 Król Artur - film
22:25 Ostatni Mohikanin - dramat
00:40 Uwikłana odc. 10 s. 2 - serial

TVP KULTURA

10:45 Droga

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 18 - serial
09:05 Ocaleni przez Chopina - film
10:10 Trzeci punkt widzenia odc. 249
10:40 Droga odc. 3 - serial
11:50 Niedziela Barabasza - nowela
12:30 Duże zwierzę - film
13:55 Niewidzialny człowiek - horror
15:35 Chuligan literacki odc. 92
16:10 X Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga - Su-Han Yang
17:00 Pomniki historii odc. 10 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 Majewska - Korcz okragle 31 lat
19:10 „Dopóki śpiewam”. Alicja Majewska
20:00 Anatomia zła - thriller
22:05 Scena alternatywna odc. 53
22:40 Trzeci punkt widzenia odc. 249
23:20 Werka - film
00:20 Katie Melua Plays Avo Session - koncert

TVP HISTORIA

10:00 Okrasa łamie przepisy

08:05 Święty Augustyn odc. 2 - serial
08:50 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 12
09:10 Doktor Ewa odc. 6 - serial
10:00 Okrasa łamie przepisy odc. 3
10:35 Wszystkie kolory świata odc. 17 - serial
11:40 Największe oblężenia średniowiecza odc. 6 - serial
12:35 Wielkie widowiska natury odc. 4 - serial
13:40 Szerokie tory odc. 83
14:20 Złota maska - melodramat
15:50 Żółta bluzka ze spadochronu - film
16:20 Wielka gra odc. 145
17:20 Ex libris
17:45 Egipt odc. 5 - serial
18:50 Najdziwniejsza broń na świecie odc. 5 - film
19:50 Jasminum - film
21:50 Blok odc. 4 - serial
22:50 Na plebanii w Wyszowie 1920 - film
00:20 Kulisy II wojny światowej odc. 4 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia

08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Gospodarcze filary niepodległości odc. 2
08:50 W Solankowej Dolinie - serial
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Nowe parki transgraniczne Afryki Południowej - Park Narodowy Krügera - film
11:15 Święty Franciszek i Klara - film
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:25 Święta Klara - roślina św. Franciszka - film
15:20 Ludzie drogi - film
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa - serial
22:35 Kartka z kalendarza
22:40 Tydzień z Ziemi Świętej
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Kalwaryjskie dróżki

HITY DNIA

„Najpiękniejsze baśnie braci Grimm” (2009r.) TV Puls 14:30

Księżniczka Elżbieta udaje się w podróż, by poślubić księcia Leopolda. Po drodze jedna z pokojówek namawia ją, aby zamieniły się rolami. Księżniczka zostaje służącą, pokojówka – przyszłą panną młodą.

„Starcie tytanów” (2010r.) TVN 20:00

Hades marzy o odebraniu Zeusowi mocy i przejęciu kontroli nad Ziemią. Grecki heros Perseusz postanawia poprowadzić wyprawę do krainy umarłych, by pokonać boga śmierci i ocalić świat przed chaosem.

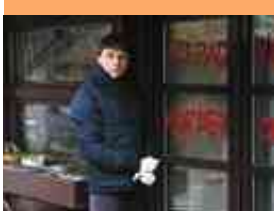
TVP 1

06:05 Elif

5:30 Telezakupy
6:05 Elif odc. 299 - serial
7:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 160 - serial
7:50 Agropogoda
8:00 Wiadomości
8:10 Pogoda poranna
8:15 Alarm!
8:35 24 godziny w Himalajach. Walka o przetrwanie - film
9:05 Ranczo odc. 20 s. 2 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 85 s. 7- serial
11:00 Krawcowa z Madrytu odc. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:35 Agropogoda Pogoda
12:45 Szpiedzy wśród zwierząt odc. 4 - serial
13:50 Elif odc. 300 - serial
14:40 Opole na bis - koncert
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Komisarjat odc. 27 - serial
16:05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 161 - serial
17:00 Teleexpress
17:18 Pogoda
17:25 Polski grill odc. 5
17:55 Korona królów odc. 55, 56 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu Teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm! Magazyn reporterów
20:25 Sport
20:30 Leśniczówka odc. 15 - serial
21:00 Rolnik szuka żony odc. 6 s. 4
22:00 Midnight Sun odc. 4- serial
23:05 Bez tożsamości odc. 9 - serial
23:50 Więzienie. Piekło na ziemi odc. 2- serial
0:50 Rosa: Duchy przeszłości odc. 4 - film

TVP 2

19:35 Barwy szczęścia

6:00 Na dobre i na złe odc. 696 - serial
6:55 Coś dla Ciebie odc. 150
7:20 Makłowicz w podróży odc. 118
7:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz Pogoda
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 134
11:25 Rodzinka.pl odc. 212 s. 11 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1877 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Cena miłości odc. 14
13:55 Zmiennicy odc. 14 - serial
15:00 Bake off - Ale ciacho! odc. 35
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 57 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 135 s. 6 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 19 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1877 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1878 - serial
20:45 Złoty środek - komedia
22:40 Zemsta o jasnych oczach odc. 2 - serial
0:35 Oficerowie odc. 5- serial

tvn

16:00 Szkoła

05:50 Uwaga! odc. 5400
06:15 Mango - Telezakupy
07:30 Agent - gwiazdy odc. 11 s. 3
08:00 Sekrety skrzypiec odc. 2 - serial
09:30 Szkoła odc. 342 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 600 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 10
12:30 19+ odc. 258 - serial
13:00 19+ odc. 259 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 996 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 997 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 4
16:00 Szkoła odc. 343 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 11
18:00 Ukryta prawda odc. 601 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5401
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2729 - serial
20:55 Milionerzy odc. 103
21:30 Zamiana żon odc. 2
22:35 World Trade Center - film
01:10 Co za tydzień odc. 862

POLSAT

12:45 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 568 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 591 - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy odc. 592 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 98 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 711 - serial
11:45 Gliniarze odc. 222 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 619 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 45 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 674 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3693
16:35 Gliniarze odc. 164 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 46 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 83 - serial
20:10 Dzień, w którym zatrzymała się Ziemia - film
22:35 W cywilu IV - film
00:35 Wróg u bram - dramat

HITY DNIA

„Dzień, w którym zatrzymała się Ziemia”
(2008r.) Polsat 20:10

Niezidentyfikowany obiekt ląduje na Manhattanie. Przybysz z kosmosu, który opuszcza pojazd, ostrzega przed katastrofą grożącą Ziemianom. Sekretarz obrony USA poleca uwięzić tajemniczą istotę.

„Po prostu walcz II”
(2011r.) TV Puls 22:00

W college'u ma się odbyć pojedynek MMA – mieszanych sztuk walki. Czwórka studentów, Zack, Tim, Justin i Mike, trenuje pod okiem byłego mistrza, Case'a Walkera.

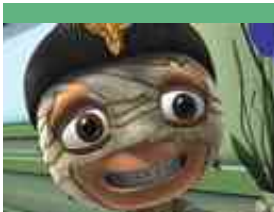
7 tvn

14:55 Szpital

05:10 Ukryta prawda odc. 305 - serial
06:10 Szpital odc. 377 - serial
07:05 Sąd rodzinny odc. 96 - serial
08:05 Brzydula odc. 17 - serial
08:40 Brzydula odc. 18 - serial
09:15 Magda M. odc. 15 s. 3 - serial
10:15 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 652 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 97 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 551 - serial
14:55 Szpital odc. 378 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 10 s. 5 - serial
16:50 Dr House odc. 7 s. 4 - serial
17:50 Brzydula odc. 19 - serial
18:25 Brzydula odc. 20 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 653 - serial
20:00 Słaby punkt - thriller
22:25 Świadek - film
00:50 American Horror Story: Murder

4

7:05 Kacper: Szkoła Postrachu

06:00 Spadkobiercy odc. 24
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 25 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 26 - serial
08:00 Drużyna A odc. 20 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 15 - serial
10:00 Na patrolu odc. 33 - serial
10:30 Na patrolu odc. 34 - serial
11:00 Drużyna A odc. 21 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 16 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 110 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 136
15:00 Esmeralda odc. 92
16:00 Esmeralda odc. 93
17:00 Esmeralda odc. 94
18:00 Policjantki i policjanci odc. 414 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 415 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 197 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 1 s. 1 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 2 s. 1 - serial
22:00 Galileo odc. 678
23:00 Galileo odc. 679
00:00 Anioł przestworzy - dramat

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Kontrakt na miłość odc. 1 s. 2
07:00 Dziesięć przykazań odc. 120 - serial
08:00 Niewolnica Victoria odc. 6
09:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 18 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 9 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 10 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 10 - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 36 - serial
14:00 Zbuntowany anioł odc. 11, 12
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 13, 14 s. 10 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 21, 22 - serial
20:00 Bóg zemsty - serial
22:00 Po prostu walcz II - serial
00:05 W pogoni za śmiercią - serial

TVP KULTURA

08:55 Spirala

08:00 Sekrety skrzypiec odc. 2 - serial
08:30 Rzecz Polska odc. 10
08:55 Spirala - dramat
10:30 Inventorium śladów- film
11:00 Przeprowadzki odc. 8, 9 - serial
13:15 Dwa księżycy - film
15:45 Francja Polska France
16:45 Prawie jak matka - komediodramat
18:45 W piątą stronę świata odc. 3 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Zmory - film
21:55 Hitchcock/Truffaut - film
23:20 Którędy po sztuce odc. 56
23:30 Videofan odc. 65
23:45 Dziennik filozofa odc. 145
00:05 Witamy w latach 80. odc. 5 - serial

TVP HISTORIA

13:45 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 653
07:00 Ślady odc. 3 - film
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 67
08:35 Tańczący z naturą odc. 22 s. 2 - serial
09:15 Wojenne dziewczyny odc. 4 - serial
10:10 Perły Adriatyku - film
11:10 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 26
11:40 Lekcja martwego języka - dramat
13:25 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 13
13:45 Sensacje XX wieku odc. 33
14:45 Encyklopedia II wojny światowej odc. 75 - serial
15:20 Spór o historię odc. 51
16:00 Wielkie widowiska natury odc. 4 - serial
17:00 Ex libris
17:25 Flesz historii
17:45 1920. Wojna i miłość odc. 6 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 26
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii odc. 373
20:30 Wyprawy krzyżowe odc. 3 - serial
21:30 Wojenne dziewczyny odc. 5 - serial
22:30 Tak żyć warto było odc. 10 - film
22:35 Koło historii odc. 8
23:25 Historia świata według Andrew Marra odc. 1 - film
00:30 Historia świata według Andrew Marra odc. 2 - film

TRAM

13:45 Sensacje XX wieku

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Jan Paweł II (1978-2005) - film
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:35 Młodzi światu
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Kalwaryjskie dróżki
12:55 Kartka z kalendarza
13:00 Wakacje z Chopinem - film
13:15 Kolory świętości
13:20 Koncert życzeń
14:10 Fatima - znak nadziei
14:45 Święty nie rodzi się po śmierci - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie - serial
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odrzutowiec - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań odc. 86 - serial
23:00 Filmowe życiorysy
23:40 Orłem być... - film

TVP 1

13:50 Elif

05:30 Teleshop
06:05 Elif odc. 300 - serial
07:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 161 - serial
07:55 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny w Himalajach. Walka o przetrwanie - film
09:05 Ranczo odc. 21 s. 2 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 86 s. 7 - serial
11:05 Krawcowa z Madrytu odc. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Wielkie migracje zwierząt odc. 1 - serial
13:50 Elif odc. 301 - serial
14:40 Opole na bis
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 15 - serial
16:05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 162 - serial
17:00 Teleexpress
17:18 Pogoda
17:25 Polski grill odc. 6,
17:55 Korona królów odc. 57 - serial
18:25 Korona królów odc. 58 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:25 Sport
20:30 Leśniczówka odc. 16 - serial
21:00 Rolnik szuka żony odc. 7 s. 4
22:00 Midnight Sun odc. 5 - serial
23:05 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 18 - serial
23:55 kryminalny 997 odc. 11
00:45 Gwardia odc. 3 - serial

TVP 2

11:25 Rodzinka.pl

05:25 Kolo fortuny
06:05 Na dobre i na złe odc. 697 - serial
07:00 100 lat temu na Mazurach - film
07:20 Makłowicz w podróży odc. 119
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 135
11:25 Rodzinka.pl odc. 213 s. 11 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1878 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Cena miłości odc. 15
13:55 Zmiennicy odc. 15 - serial
14:55 Bake off - Ale ciacho! odc. 36 s. 4
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 58 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 136 s. 6 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 20 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1878 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1879 - serial
20:45 Ronin - thriller
22:55 Złoty środek - komedia
00:50 Tutanchamon odc. 5 - serial

tvn

19:45 Uwaga!

05:35 Mango - Teleshop
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 996 - serial
07:40 W-11 - wydział śledczy odc. 997 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 8
09:30 Szkoła odc. 343 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 601 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 11
12:30 19+ odc. 260 - serial
13:00 19+ odc. 261 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 998 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 999 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 4
16:00 Szkoła odc. 344 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 12
18:00 Ukryta prawda odc. 602 - serial
19:00 Fakty
19:25 Top of the Top Festival Sopot 2018
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5402
20:00 Top of the Top Sopot Festival 2018: Forever Young odc. 1
22:45 Top of the Top Sopot Festival 2018: #ILOVE odc. 2
00:00 Dziewczyna mojego kumpla - komedia
02:05 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 12 s. 3 - serial

POLSAT

09:15 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 569 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 593 - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy odc. 594 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 99 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 712 - serial
11:45 Gliniarze odc. 223 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 620 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 46 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 675 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3694
16:35 Gliniarze odc. 165 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 47 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 59 - serial
20:05 Przebojowe Opole - Opolska Noc Kabaretowa 2018 odc. 2,
23:45 Akt odwagi - film
02:10 SzeF - komedia

7 tvn

06:10 Szpital

05:25 W-11 - wydział śledczy odc. 1148 - serial
06:10 Szpital odc. 378 - serial
07:05 Sąd rodzinny odc. 97 - serial
08:05 Brzydula odc. 19 - serial
08:40 Brzydula odc. 20 - serial
09:15 Magda M. odc. 1 s. 4 - serial
10:15 Mango - Teleshop
11:55 Ukryta prawda odc. 653 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 98 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 552 - serial
14:55 Szpital odc. 379 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 11 s. 5 - serial
16:50 Dr House odc. 8 s. 4 - serial
17:50 Brzydula odc. 21 - serial
18:25 Brzydula odc. 22 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 654 - serial
20:00 Porzucona - thriller
22:10 Tombstone - western
00:50 Masters of Sex odc. 11 s. 2 - serial

4

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Spadkobiercy odc. 25
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 26 - serial
07:35 Turbo Fast odc. 1 - serial
08:00 Drużyna A odc. 21 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 16 - serial
10:00 Na patrolu odc. 35 - serial
10:30 Na patrolu odc. 36 - serial
11:00 Drużyna A odc. 22 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 1 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 137
15:00 Esmeralda odc. 95
16:00 Esmeralda odc. 96
17:00 Esmeralda odc. 97
18:00 Policjantki i policjanci odc. 415 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 416 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 198 - serial
21:00 Champion II - film
23:05 Worek kości - horror
00:45 STOP Drogówka odc. 178

HITY DNIA

„Akt odwagi”
(2012r.) Polsat 23:45

Oddział sił specjalnych amerykańskiej marynarki wojennej przygotowuje się do wyjazdu z misją. Wkrótce jednym z jego zadań będzie odbicie agentki CIA z rąk terrorystów.

„Tombstone”
(1993r.) TVP 7 22:10

Rok 1879. Szeryf Wyatt Earp postanawia zrezygnować z odznaki, by zaznać spokoju i poświęcić się rodzinie. Wraz z żoną i braćmi przenosi się do Tombstone, w pobliżu którego odkryto bogate złoża srebra.

puls

09:00 Lombard.
Życie pod zastaw

06:00 Kontrakt na miłość odc. 2 s. 2
07:00 Dziesięć przykazań odc. 121 - serial
08:00 Niewolnica Victoria odc. 7
09:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 20 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 10 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 10 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 10 - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 37 - serial
14:00 Zbuntowany anioł odc. 13
15:00 Zbuntowany anioł odc. 14
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 15 s. 10 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 16 s. 10 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 23 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
20:00 Wieczny student - komedia
21:55 Boski żigolo w Europie - komedia
23:30 Sądny dzień - komedia
01:25 Biesiada na cztery pory roku odc. 5 - serial

TVP KULTURA

12:10 Marszałek Piłsudski

08:00 Wydarzenie aktualne
08:35 Informacje kulturalne
08:55 Prawie jak matka - komediodramat
11:00 Przeprowadzki odc. 10 - serial
12:10 Marszałek Piłsudski odc. 1 - serial
13:05 Studio Kultura - rozmowy odc. 1243
13:25 Umarłem, aby żyć - film
15:05 Docent H. - film
15:30 Spotkania z profesorem Zinem odc. 12
16:00 Engagement - film
17:10 Stepy - dramat
18:45 W piątą stronę świata odc. 4 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Nieobliczalni - komedia
21:40 Dziennik filozofa odc. 146
21:55 Deszczowy żołnierz - film
23:45 Warszawa do wzięcia - film
00:50 Legendy rocka odc. 43 - serial

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 654
07:00 Milenium kontra Tysiąclecie - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 68
08:35 Tańczący z naturą odc. 23 s. 2 - serial
09:10 Wojenne dziewczyny odc. 5 - serial
10:05 Żeglarze i piraci odc. 1 - serial
10:40 Historia w postaciach zapisana odc. 6 - serial
12:40 Wojownicy czasu odc. 9
13:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii odc. 373
13:40 Sensacje XX wieku odc. 26
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 76 - serial
15:20 Wyprawy krzyżowe odc. 3 - serial
16:20 Zwyczajny bohater - ks. Ignacy Skorupka - film
17:15 Życie po radziecku odc. 3 - serial
17:45 1920. Wojna i miłość odc. 7 - serial
18:35 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 14
18:50 Sensacje XX wieku odc. 81
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii odc. 373
20:30 Tajemnice początków Polski odc. 5 - serial
21:35 Wojenne dziewczyny odc. 6 - serial
22:30 Droga wodna niestrzeżona
23:35 Pięć minut przed gwizdkiem - film
00:50 Krok - film

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:05 Papież Polak do Rodaków - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:45 Grunt to droga
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Półki nadziei - film
13:35 Spotkałem świętego
14:00 Dziesięć przykazań odc. 86 - serial
14:45 Katedra w Chartres - święta geometria - film
15:45 Kartka z kalendarza
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 100 cudownych miejsc na świecie - serial
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Łaski pełna - film
23:20 Kolory świętości
23:25 Wizyta apostoła Jana Pawła II w Grocie Massabielskiej

HITY DNIA

„Tatastrofa”
(2009r.) TVN 7 10:05

Ojciec Melissy jest autorem książek szpiegowskich. Wybiera się wraz z córką na zlot fanów swojej twórczości. W trakcie pobytu zostaje porwany. Melissa wyrusza ojcowi na pomoc.

„Czy to ty, czy to ja”
(1995r.) TVN 13:00

9-letnia Amanda z domu dziecka i jej rówieśniczka Alyssa, córka milionera, są do siebie podobne jak dwie krople wody. Dziewczynki postanawiają połączyć ze sobą swych opiekunów, Diane i Rogera.

TVP 1

16:25 Leśniczówka

05:25 Telezakupy
06:05 Wielkie migracje zwierząt odc. 2 - serial
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Urodziłem się w roku 1920... Jan Paweł II w Radzyminie - film
08:45 Pan Wołodyjowski - film
10:15 Pan Wołodyjowski - film
11:45 Święto Wojska Polskiego 2018
15:25 Wyspy Kanaryjskie - w cieniu wulkanów - film
16:25 Leśniczówka odc. 16 - serial
16:50 Fundusze europejskie - jak to działa? - flesz odc. 8
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Polski grill odc. 7
17:55 Korona królów odc. 59 - serial
18:25 Korona królów odc. 60 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:25 Sport
20:30 Leśniczówka odc. 17 - serial
21:00 Wielki test o Polskich Siłach Zbrojnych
22:25 Bodo - musical
00:25 Cud nad Wisłą - film

TVP 2

07:20 Makłowicz w podróży

06:00 Przygody Tomcia Palucha i Calineczki - film
07:20 Makłowicz w podróży odc. 120
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pogoda
10:45 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 136
11:05 Festiwal Kultury Kresowej
11:50 Przybywa jeździec - western
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:15 C.K. Dezerterzy - komedia
16:50 C.K. Dezerterzy - komedia
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 138 s. 6 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 21 - serial
19:25 Top of the Top Festival Sopot 2018
20:10 Ella zaklęta - film
21:50 Woda dla słoni - melodramat
00:00 C.K. Dezerterzy - komedia

tvn

09:00 Miś Yogi

05:50 Mango - Telezakupy
08:00 Kuchenne rewolucje odc. 14 s. 8
09:00 Miś Yogi - film
10:45 Muppety: Poza prawem - komedia
13:00 Czy to ty, czy to ja - komedia
15:20 Potwory i spółka - film
17:20 Madagaskar - film
19:00 Fakty
19:25 Top of the Top Festival Sopot 2018
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5403
20:00 Top of the Top Sopot Festival
2018: #IDANCE odc. 3
21:50 Top of the Top Sopot Festival
2018: Top of the Top odc. 4
22:55 Top of the Top Sopot Festival
2018: #IDANCE odc. 5
00:00 Bez twarzy - thriller
02:55 Ugotowani odc. 10 s. 13

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:20 Dzwonnik z Notre Dame - film
09:20 Opowieści z Narnii: Lew, czarownica i stara szafa - film
12:20 Rycerz króla Artura - film
15:05 U Pana Boga w ogródku - komedia
17:45 Sekrety rodziny odc. 48 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 59 - serial
20:00 Świat według Kiepskich odc. 526 - serial
20:30 Studio Sport Studio sport
20:50 Real Madryt - Atletico Madryt
Piłka nożna
23:00 Mocne uderzenie - komedia
01:30 Dzień dobry, Kocham Cię! - komedia

7 tvn

08:55 Przyjaciele

05:45 Ukryta prawda odc. 306 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele odc. 6 s. 3 - serial
09:30 Przyjaciele odc. 7 s. 3 - serial
10:05 Tatastrofa - komedia
11:50 Randka z billboardu - film
13:45 High School Musical - komedia
15:50 Czarna owca - komedia
17:40 Footloose - komediodramat
20:00 Świadek - film
22:20 Słaby punkt - thriller
00:45 Moc magii odc. 220

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Spadkobiercy odc. 26
07:05 Turbo Fast odc. 1 - serial
07:35 Turbo Fast odc. 2 - serial
08:00 George prosto z drzewa II odc. 2 - film
09:50 Krokodyl Dundee w Los Angeles - komedia
11:50 Kod Karola Wielkiego - film
14:30 Parasol bezpieczeństwa - komedia
16:25 Zawód szpieg - film
19:00 Policjantki i policjanci odc. 417 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 199 - serial
21:00 Mroźny wiatr - horror
22:55 The Raid II: Infiltracja - film
02:00 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji odc. 13 - serial

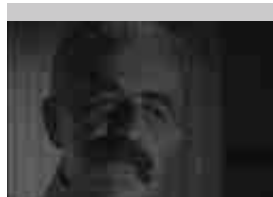
puls

06:00 Kontrakt na miłość

06:00 Kontrakt na miłość odc. 3 s. 2
07:00 Dziesięć przykazań odc. 122 - serial
08:00 Niewolnica Victoria odc. 8
09:00 Kochany urwis II - komedia
10:55 Matylda - film
12:55 Instrukcji nie załączono - komediodramat
15:15 Wygrane marzenia - komedia
17:30 Król Artur - film
20:00 Robin Hood: książę złodziei - film
22:55 Spartakus: Krew i piach odc. 11 - serial
00:00 Spartakus: Krew i piach odc. 12 - serial
01:05 Wikingowie odc. 5 s. 4 - serial

TVP KULTURA

11:00 Marszałek Piłsudski

08:00 Szlakiem Kolberga odc. 10
08:30 Studio Kultura - rozmowy
08:45 Stepy - dramat
10:15 Tatarak - dramat
11:00 Marszałek Piłsudski odc. 2 - serial
12:05 Marszałek Piłsudski odc. 3 - serial
13:05 Studio Kultura - rozmowy
13:25 Po własnym pogrzebie - film
14:55 Jan Brzechwa
15:10 Wędrowni staromiejskiej Syrenki
15:40 O jeden most za daleko - dramat
18:40 W piątą stronę świata odc. 5 - serial
19:40 Wschód Ossendowskiego
20:00 Wstęp do filmu odc. 78
20:05 Ostatnie metro - dramat
22:20 Dziennik filozofa odc. 147
22:35 Przed północą - dramat
00:35 Cztery życia Lidii Lwow - film

TVP HISTORIA

14:50 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 655
07:00 Zwyczajny bohater - ks. Ignacy Skorupka - film
07:55 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat odc. 69
08:30 Tańczący z naturą odc. 24 s. 2 - serial
09:05 Przybyli ulani - film
10:15 Największe oblężenia średniowiecza odc. 6 - serial
11:15 Spór o historię odc. 17
11:50 Sekrety wykute w kamieniu odc. 2 - serial
12:55 Wszystkie kolory świata odc. 25 - serial
14:00 Kryptonim Prorok - film
14:50 Sensacje XX wieku odc. 10
15:45 Ku pokrzepieniu powstańców serc - film
16:30 Cud nad Wisłą - film
17:15 Tajemnice Państwa Podziemnego odc. 3 - serial
17:50 1920. Wojna i miłość odc. 8 - serial
18:45 Błękitna Armia 1917-1919 - film
20:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:35 Jedwabny szlak odc. 2 - serial
21:40 Ranczo Wilkowyje - komedia
23:25 17 dni
00:20 Przybyli ulani - film

TRAM

08:00 Kartka z kalendarza
08:05 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:10 Jerash - starożytne miasto Jordanii
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Jasna Góra. Sanktuarium Narodu - film
09:35 Bitwa Warszawska - film
10:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:00 Msza Święta z Jasnej Góry
12:30 Królowo Polski przyrzekamy
13:05 Ludzie drogi - film
13:40 Cud 1920. Bitwa Warszawska
13:55 Kartka z kalendarza
14:00 Albert Schweitzer - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Uczymy piękna
17:00 Wytrwali w wierze
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
19:30 Przygody Monster Trucków - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 „Jeszcze Najświętsza Panienka pokaże, że od burzących kolubryn mocniejsza”
22:30 „Jeszcze Najświętsza Panienka pokaże, że od burzących kolubryn mocniejsza” - film
23:00 Kartka z kalendarza
23:05 Kolory świętości
23:10 Papieska Madonna Jasnogórska

Dobrze zjeść

Pierwsze kroki w kuchni, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

BUDYŃ ŚMIETANKOWY

Składniki:

- 1 szkl. mleka
- 1 szkl. słodkiej śmietany 30-36%
- 3 żółtka
- 2 łyżki cukru
- 2 łyżki mąki ziemniaczanej

Sposób wykonania:

Mleko zagotować. Do miski wlać śmietankę, dodać żółtka, cukier i mąkę. Całość wymieszać, a następnie dodać do gotującego się mleka, intensywnie mieszając. Gdy zgęstnieje, przełożyć do pucharków. Udekorować owocami.

Smacznego!

Ola Pokora życzy smacznego!

		8				5		
9	2	5					6	
4			3	5	9	2	1	8
2			5	9	8			
		4				6		
			6	4	3			2
6	8	2	9	3	1			7
	5					3	2	6
		3				8		
		9			8	7	1	
7	6		9	1				
8	5	1	6					4
				5	9	1		
	9	2				8	3	
		3	7	8				
4					6	5	7	9
				7	5		2	1
	7	5	4			6		

POGODA

CZW. 09.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 34 20 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1013 1018 hPa wiatr: 25 24 km/h
PT. 10.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 26 21 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1020 1018 hPa wiatr: 22 18 km/h
SB. 11.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 27 15 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1018 1012 hPa wiatr: 11 15 km/h
ND. 12.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 26 18 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1015 1014 hPa wiatr: 19 26 km/h
PN. 13.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 24 17 °C opady: 0,8 0 mm ciśnienie: 1017 1013 hPa wiatr: 19 15 km/h
WT. 14.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 26 15 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1017 1016 hPa wiatr: 11 16 km/h
ŚR. 15.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 28 17 °C opady: 1 1 mm ciśnienie: 1015 1012 hPa wiatr: 19 20 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Pola , gwiazda filmu niemego; "Madame Dubarry"	Niem. i fińska moneta		Szachy lub warcaby		Zwierzęta domowe należące do danego majątku		dawniej francuski pan		Kopalna żywica naturalna	
	Etykieta, naklejka		...Olsena				Przedstawiciel manieryzmu - stylu w sztuce		Wiarus, weteran	5
Biblijna ziemia obiecana			12				Pospolity minerał skałotwórczy; luszczek	7		
							Imię twórcy baletu "Gajane"	2		17
Ryba z rodziny karpiowatych				Dawna nazwa Wolina; Jomsborg, Jumne						
Styl muzyki, Jamaika							Wymarły w XVII w. przodek bydła domowego		Żołnierz jazdy cudzoziemskiej	
Dział finansowy na wyższej uczelni	1	Wał piasku naniesionego przez wiatr	Oddział chorób wewnętrznych w szpitalu							
Doris, amer. aktorka		8		15					Tylna część szyi	Przedstawiciel najprostszych samożywnych roślin plechowych
			Wrzątek, ukrop	indoeuropejka, indoiranka			9			16
Wieś	Siedziba ziemiańska		4			Stop żelaza z węglem				
					Spór, kłótnia wywołana różnicą poglądów	6			13	
Biblijna żona Abrahama	11	14			Znak ochronny, określający producenta towaru					

123456789

1011

121314

151617

Wioski tematyczne zapraszają

TURYSTYKA ▶ W województwie kujawsko-pomorskim działa kilkanaście wiosek tematycznych. Promują turystykę w małych miejscowościach i wsiach. Można w nich między innymi wypiekać chleb, wcielić się w zielarza, poznać historię jajka i higieny, degustować miody, tworzyć rękodzieło ludowe, smażyć konfitury, a nawet uczestniczyć w weselu sztygara

Takie cuda można własnoręcznie wykonać nieopodal Górzna (źródło: wioskamydlańska.pl)

W okolicach Świecia sami upieczemy chleb. Warsztaty zaczynają się o godz. 5.00 rano (źródło: wioskachlebowe.pl)

Wioska Górnicza w Pile (powiat tucholski)

W położonej w Borach Tucholskich Pile nad Brdą w latach 1859-1939 funkcjonowały jedyne w północnej Polsce kopalnie węgla brunatnego. W najprężniej działającej w regionie wiosce tematycznej można zwiedzić zabytkową kopalnię, a także dowiedzieć się, jak żyli mieszkańcy górniczej wioski w XIX wieku. Atrakcyjną propozycją są gry terenowe. Na odważnych czeka poszukiwanie skarbu górnika Wilhelma Krugera, ukrytego w kopalni przed 120 laty. Gra „Znajdź pracę w kopalni” pozwala natomiast sprawdzić swoje predyspozycje do zawodu borowiackiego górnika. Można próbować swoich sił w kowalstwie i garncarstwie a także uczestniczyć w warsztatach plastycznych. Wartą uwagi ofertą dla grup zorganizowanych jest biesiada borowiacko-śląska „Wesele Sztygara”. To rekonstrukcja wesela pochodzącego ze śląska sztygara Eryka i borowianki Zosi, które odbyło się we wsi w latach 30. XX wieku. Więcej informacji: www.buko.org.pl.

Wioska Ptasia w Adamkowie (powiat tucholski)

Wioska przyciąga nie tylko miłośników przyrody, ale także sztuki. Znakomicie przygotowana ścieżka ornitologiczna umożliwia obserwowanie wielu gatunków ptaków występujących w Krajeńskim Parku Krajobrazowym. Można także wyruszyć szlakiem Leona Wyczółkowskiego, bo słynny młodopolski malarz czerpał w tych okolicach inspiracje dla swoich pejzaży. Obie pasje pozwala połączyć Plenerowe Muzeum Ptaka prezentujące drewniane rzeźby. Więcej informacji: adamkowo.tuchola.pl.

Wioska Grzybowa w Krzywońcu (powiat tucholski)

W wiosce swoje miejsce znajdą wszyscy miłośnicy grzybów. Znajdują się tam suszarnie tego przysmaku, a umówione grupy mogą poznać historię i różne sposoby przygotowania grzybów. Corocznie w Wiosce Grzybowej odbywa się impreza „Święto Grzyba”, na której można skosztować różnych potraw zrobionych z grzybów lub też wyglądem je przypominających. Więcej informacji: cekcyn.pl/index.php/qwioska-grzybowaq.

Wioska Początku Życia w Jajkowie (powiat brodnicki)

Co było pierwsze – jajko czy kura? Na to pytanie najlepiej poszukać odpowiedzi w Jajkowie – Wiosce Początku Życia, której motywem przewodnim są jajka. Goście wioski odkrywają tajemnice jajek nie tylko od strony przyrodniczo-biologicznej, ale również kulinarnej i kulturowej – jajko, jako symbol powrotu do życia, pojawia się w mitach różnych kultur. Wioska oferuje także wspólne przygotowywanie potraw z jaj i degustację lokalnych produktów. Można tu posmakować zupy jajecznej, klopsików z jajek i tzw. jajek w gniazdku oraz ajerkoniaku domowej roboty. W ofercie wioski znajdują się też warsztaty rękodzielnicze – tworzenie ozdób nie tylko wielkanocnych. Więcej informacji: jajkowo.brzozie.pl.

Wioska Mydlarska w Górznie (powiat brodnicki)

Na gości górznieńskiej wioski tematycznej czekają atrakcje związane z historią higieny osobistej. Wśród nich warsztaty mydlarskie,

podczas których maluchy własnoręcznie przygotowują prawdziwe, naturalne mydła, wizyta w starej pralni gdzie można wypróbować ponad 100-letnie tradycyjne i zapomniane już techniki prania, maglowania i prasowania. Dodatkowo w wiosce można uczestniczyć w warsztatach artystycznych i kowalskich. Do dyspozycji gości pozostaje również park linowy zlokalizowany nad jeziorem górznieńskim. Więcej informacji: wioskamydlańska.pl.

Wioska Kwiatowa w Żalnie (powiat tucholski)

Główną atrakcją jest ogród „Tęczowy zakątek” o powierzchni z tysięcy metrów kwadratowych. Można wziąć udział w warsztatach ogrodniczych oraz uczestniczyć w grze terenowej „Kwiatowy spacer po Żalnie” z zagadkami, rebusami i poszukiwaniem skarbu. W wiosce odbywają się również warsztaty plastyczne z wykorzystaniem filcu, krepiny, papieru i drewna. Motywem tworzonych prac są kwiaty. Więcej informacji: aktywnawies.pl.

Wioska Miodowa w Wielkim Mędomierzu (powiat tucholski)

Największą atrakcją wioski są pasieki. Tu każdy pogłębi swoją wiedzę o pszczołach i pszczelarstwie, dowie się czym jest pierzga, jakie mamy rodzaje miodów, do czego służy mleczko pszczele, dlaczego pszczoły wytwarzają kit i jak go stosować w lecznictwie. Można także skosztować przysmaków przygotowanych na bazie miodu. Na chętnych czekają warsztaty wytwarzania świec z wosku oraz gra terenowa „Wyprawa Odkrywców po Wiosce Miodowej”. Więcej informacji: wioska-miodowa.pl.

Wioska Jabłoni w Jabłonce

(powiat tucholski)

Położona w Borach Tucholskich Jabłonica słynie z owocowych sadów. Odwiedzający spróbują wielu potraw z jabłkami w roli głównej, między innymi szarlotek, racuchów, wyśmienitego jabłecznika. Uczestnicy warsztatów „Babusi frysztyk, czyli co babcia na śniadanie jadła?” samodzielnie upieką drożdżowe bułeczki w piecu na świeżym powietrzu oraz ubiją masło i przygotują twaróg. W ofercie są też warsztaty wyrabiania mydła i „Jabłkowa olimpiada”. Więcej informacji na stronie aktywnawies.pl.

Wioska Owocowa w Węgiersku (powiat golubsko-dobrzyński)

Tematem przewodnim są drzewa owocowe, zwłaszcza śliwki węgierki, z którymi wiąże się legenda o powstaniu osady. We wsi zachował się stary sad oraz zabytkowy drewniany dom. Można wziąć udział w pokazie smażenia konfitur połączonym z ich degustacją, a w czasie warsztatów własnoręcznie przyozdobić słoiczki na owocowe przetwory. W ofercie są również gry i zabawy nawiązujące do motywu owoców, a także owocowe karaoke. Więcej informacji na stronie aktywnawies.pl.

Wioska Chlebowa w Janiej Górze (powiat świecki)

Na odwiedzających czeka pokaz tradycyjnego młócenia zboża oraz warsztaty chlebowe: przygotowania ciasta chlebowego zgodnie ze starą, oryginalną recepturą oraz wspólne wypiekanie chleba w prawdziwym piecu chlebowym. Organizowana jest również gra fabularna, której scenariusz nawiązuje do legendy wioski chlebowej.

Dzieci mają okazję uczestniczenia w tradycyjnych grach i zabawach, w które niegdyś bawili się ich rówieśnicy. Więcej informacji: wioskachlebowe.pl.

Wieś Maciejowej Duszy

w Macikowie (powiat golubsko-dobrzyński)

Temat przewodni wioski nawiązuje do lokalnego podania o kowalu Macieju i gęsiareczce Zosi. Odwiedzający poznają gatunki ziół i ich lecznicze działanie. W ramach zajęć rękodzielniczych uczestnicy mogą przygotować obraz wyklejany ziarnami, ozdobić pisanek lub gipsową gąskę. Na dzieci czekają też zabawy ruchowe. Więcej informacji na stronie aktywnawies.pl.

Borowiacka Wioska w Nowym Suminie (powiat tucholski)

Wizyta w Nowym Suminie to okazja, by doświadczyć bogactwa kultury ludowej Borów Tucholskich. We wsi zachowały się tradycyjne borowiackie chaty, stroje ludowe, sprzęty gospodarstwa domowego czy dawne narzędzia rolnicze. Na gości czekają lokalne potrawy, np. borowiackie mace czy fryndze. Usłyszymy także opowieści o historii wsi i lokalne legendy. W ofercie są pokazy strzyżenia owiec i przedzenia wełny, warsztaty kulinarne, na których nauczymy się piec podłomyki czy ubijać masło, a także warsztaty rękodzielnicze z wykorzystaniem drewna, filcu, siana i pestek. Ciekawą propozycją są gry i zabawy ruchowe w stogu siana (skakanie w stóg siana, walka workami wypełnionymi sianem, szukanie ukrytych w sianie skarbów). Więcej informacji na stronie aktywnawies.pl.

oprac. Biuro Prasowe Urzędu Marszałkowskiego

„Zemsta faraona”, czyli wakacje w toalecie

PORADY ➤ Z tą biegunką musi zmierzyć się co drugi podróżujący na świecie. To najbardziej powszechna choroba travelersów, każdego roku dotykająca około 10 milionów ludzi na świecie. Powodują ją zaraźliwe drobnoustroje, zwłaszcza bakterie obecne w zanieczyszczonej odchodami wodzie. Najczęściej ETEC – enterotoksyczna *Escherichia coli*

Głównym czynnikiem ryzyka, biorąc pod uwagę tę przypadłość, jest miejsce podróży. Niebezpiecznie jest w krajach Ameryki Łacińskiej, Afryki, Bliskiego Wschodu i Azji. Osoby, które są szczególnie narażone na „zemstę faraona” to ludzie o obniżonej odporności, chorujący na cukrzycę czy z chorobami zapalnymi jelit. Przyjmowa-

nie blokerów receptora H₂ (np. ranitydyny) lub leków zobojętniających też jest czynnikiem ryzyka, bo zmniejszenie kwasowości żołądka zapewnia większą przeżywalność zarazków. Odczyn pH poniżej 4 sprawia, że ginie 99 proc. bakterii.

Biegunka podróżnych zazwyczaj ujawnia się w pierwszym tygodniu pobytu w no-

wym miejscu, zaczyna się nagle wodnistymi stolcami. Takich wypróżnień jest 4-5 w ciągu dnia. Mogą im towarzyszyć skurcze brzucha, nudności, wymioty i wzdęcia. Gorączka nie musi występować. Ostry stan trwa około dwóch dni, do wyzdrowienia dochodzi w przeciągu tygodnia. By przyspieszyć ten proces, zalecane jest spożycie dużej ilości płynów. Zdarza się, że chory potrzebuje leczenia antybiotykami. Nie zaleca się natomiast przyjmowania chlorowodoru difenoksylatu i siarczanu atropiny w celu ograniczenia ruchomości jelit, bo może to wydłużyć czas trwania choroby.

By zmniejszyć ryzyko rozwoju „zemsty faraona”, wystarczy zastosować się do kilku prostych zasad.

1. Pić tylko napoje butelkowane, także wodę, one są zazwyczaj bezpieczne.
2. Unikać kranówki i wyrobów mleczarskich.
3. Upewnić się, że woda użyta do przygotowania kawy czy herbaty jest butelkowana i zo-

stała przegotowana.

4. Napoje alkoholowe generalnie są bezpieczne, ale trzeba uważać na dodawane do nich kostki lodu, które mogą być robione z kranówki.

5. Do mycia zębów używać wody butelkowanej.

6. Wystrzegać się kontaktu z kranówką na obszarach, do których nie ma bezpiecznych dostaw wody. Nie jeść owoców ani warzyw, które mogą być myte w takiej wodzie. Uważać na targowiskach – sprzedawcy potrafią ostrzykiwać wodą owoce, by zwiększyć ich wagę.

7. Wybierać owoce i warzywa, które należy obrać przed zjedzeniem (pomarańcze, banany).

8. Unikać spożycia surowych owoców morza i surowego mięsa. Potrawy powinny być gotowane i serwowane ciepłe.

9. Unikać jedzenia w lokalnych restauracjach i kupowanie go od ulicznych sprzedawców.

10. Często myć ręce wodą z mydłem.

Woda do spożycia powinna

być przegotowana, warto też przed podróżą zaopatrzyć się w tabletki do jej uzdatniania (do kupienia przez internet).

Co poradzi farmaceuta?

W leczeniu biegunki podróżnych najważniejsze jest odpowiednie nawodnienie. Pamiętajmy o odpowiedniej podaży płynów, warto przed wyjazdem zaopatrzyć się w aptecce w elektrolity dobrej jakości. Pożyteczne będą też probiotyki ze szczepami *Lactobacillus*. Należy zacząć je przyjmować dwa dni przed wyjazdem i kontynuować podczas całego pobytu.

Pacjenci z bezkwaśnością żołądka, po operacji żołądka, z cukrzycą (przyjmujący insulinę) oraz z upośledzoną odpornością powinni rozważyć profilaktyczną terapię antybiotykami: ryfaksyminą lub fluorochinolonom. Leki przyjmuje się tak długo, jak trwa nasza zagraniczna podróż.

(bł)

konsultacja: mgr farm.

Agata Trzebiatowska
fot. pixabay/ilustracyjne

Uroda

Szczotkowanie to jest to!

Chcesz, żeby twoja skóra była bardziej jędrna i delikatna w dotyku? Zastosuj metodę Azjatek i... szczotkuj ją regularnie, najlepiej każdego ranka.

Włosy

Zalety szczotkowania doceniały nasze babcie i prababce – wieczorem obowiązkowo szczotkowały włosy i na zdjęciach możemy do dziś podziwiać, jakie dawało to efekty. Stosowano się do zasady „50” – tyle ruchów szczotką należało wykonać. To zabieg wciąż godny polecenia, do jego wykonania wybieramy szczotkę z naturalnego włosia, np. dzika (nie niszczy włosów). Rozprowadzi ona sebum po końce włosów, dzięki czemu staną się lepiej nawilżone i miękkie. Włosie masuje skórę głowy, poprawiając jej ukrwienie, usuwa też martwe komórki naskórka.

Ciało

Do szczotkowania ciała także wybieramy szczotkę z naturalnego włosia, a najlepiej dwie – jedną z taśmą podtrzymującą rękę, co zapobiega wyslizgiwaniu się, a drugą na długim trzonku do szczotkowania trudniej dostępnych miejsc, np. pleców. Przy zakupie zwracamy uwagę, by narzędzie było przeznaczone do szorowania na sucho. To wydatek rzędu kilkunastu złotych za sztukę, jeśli skorzystamy z oferty popularnej sieci drogerii. W internecie można znaleźć np. szczotki od warszawskich szczotkarzy, niektóre z tych do włosów są specjalnie ukształtowane, by zapewniać masaż

lecniczy. Są jednak droższe. Ale jeżeli szczotkowanie nas pochłonie, można sobie zażyczyć taką w prezencie imieninowym.

Zalety szczotkowania: pobudzenie układu limfatycznego, ułatwienie usuwania toksyn, redukcja stresu, rozluźnienie mięśni. Dzięki poprawie krążenia krwi taki masaż śmiało zastąpi filiżankę kawy. Dobrze poradzi sobie też z cellulitem. Dodatkowo działa jak peeling, więc skóra po nim jest gładka i delikatna, a jednocześnie napięta.

Jak się za to zabrać? Ciało musi być czyste i suche. Generalna zasada to ruchy od dołu do góry. Zaczynamy od stóp, potem łydki, uda, pośladki, brzuch, ręce, plecy. Delikatnie obchodzimy się ze skórą dekolту. Instrukcję bez problemu znajdziesz w internecie, np. na blogu szczesliwa.pl. Po szczotkowaniu należy wciąć prysznic i wklepać w ciało balsam lub zastosować olejek.

Twarz

Szczotka powinna posia-

dać włosie naturalne o średniej twardości. Generalna zasada jest taka, by szczotkować od wewnętrznych partii na zewnątrz. Skóra musi być sucha i czysta, przeciwwskazaniem do zabiegu jest np. trądzik ze zmianami ropnymi. Tu też warto zaopatrzyć się w instrukcję z internetu, by móc cieszyć się ze spektakularnych efektów, m.in. ujednolicenia kolorytu i ujędrnienia skóry.

(bł)

fot. pixabay/ilustracyjne

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Udany tydzień. Będziesz miał wrażenie, że trudne sprawy wręcz cię omijają. Doskonale poczujesz się w swobodnej, wakacyjnej atmosferze. Opuścisz tym, którzy cię denerwują, spojrzysz na świat przez różowe okulary. Jeśli w tym czasie zaplanowałeś podróż zagraniczną, na pewno będzie udana. Jeżeli jednak musisz być w pracy, poświęć więcej czasu na relaks.

Wodnik
(20.01-18.02)

Uważaj podczas uprawiania sportu, bo teraz łatwo o wypadek i kontuzję. Najlepiej przeprosić się z ochraniaczami. Także na drodze, prowadząc samochód, musisz mieć oczy dookoła głowy. Będziesz roztargniony, a z drugiej strony ambicja nie pozwoli ci odpuszczać. Za wszelką cenę będziesz chciał wygrać każdą rywalizację. Nie warto, odpuść.

Ryby
(19.02-20.03)

Stój na straży swoich zawodowych interesów i nie opowiadaj byle komu swoich sekretów. W towarzystwie znajdzie się osoba, która zawiedzie twoje zaufanie. Możesz też dzięki niej wpakować się w kłopoty. Jeśli skłaniać cię będzie do melancholii, nie poddawaj się tym nastrojom. Samotne Ryby staną wkrótce przed szansą na miłosną przygodę.

Baran
(21.03-20.04)

Będziesz w dobrym nastroju, obowiązki staną się też jakby mniej uciążliwe. Dobry czas na urlop, wypoczniesz i będziesz beztrudno się bawić. Jeśli jesteś samotny, chętnie podejmiesz flirt. Ta znajomość okaże się obiecująca. Zakończ kłótnie, które sprawiają, że źle się czujesz. Nie każdy musi cię lubić, zerwij toksyczne znajomości i ciesz się życiem.

Byk
(21.04-21.05)

Staniesz się wyciszony i spokojny, co niektórych zaskoczy, bo nie bardzo pasuje do twojej osobowości. Ale postanowisz omijać przyjęcia, spotkania towarzyskie, pragnąc ciszy. Najlepiej wyjedź gdzieś, gdzie nie ma wielu turystów. Kontakt z naturą to jest to, czego potrzebujesz. Jak wrócisz, wszystkie sprawy ruszą z kopyta, a ty bez problemu im podołasz.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Poczujesz wakacyjny luz i trudno będzie ci zmusić się do wysiedzenia na służbowych spotkaniach czy naradach. Głowę zaprzętną wakacyjne plany, luz. Daj się porwać, skorzystasz i ty, i twoje życie miłosne. Spotkasz kogoś, kto na długo zagości w twoim życiu. Jeśli jesteś w związku, uważaj na przelotne romanse, bo możesz stracić na zawsze coś ważnego.

Rak
(21.06-22.07)

Wszędzie będzie ci dobrze, niezależnie od tego, czy wyjedziesz, czy będziesz siedzieć w domu. Szczęście ci sprzyja i w sprawach zawodowych, i sercowych. Jeśli zaplanowałeś na ten czas wspólny, rodzinny wyjazd, będzie on wyjątkowo udany. Przed Rakami, które pracują, szansa na awans. Właśnie w sezonie urlopowym szef dostrzeże i doceni waszą wartość.

Lew
(23.07-22.08)

W tym tygodniu odpoczniesz, ale też zaczniesz zajmować się swoimi finansami. Będziesz kalkulować, ile i gdzie zainwestować, być może zaplanujesz większy remont. W każdym razie sprawy związane z pieniędzmi cię pochłoną. Do tego stopnia, że partner może zacząć być zazdrosny. Znajdź dla niego chwilę, pokaż, że jest ważny, zaprosz na romantyczną kolację.

Panna
(23.08-22.09)

Bądź ostrożna, nie opowiadaj o sobie zbyt wiele. Konkurencja nie śpi i ucieszy się ze wszystkich rewelacji na twój temat. Nie każdy, kto jest miły zasługuje na twoje zaufanie. Na dodatek w pracy dostaniesz zadania wymagające dyskrecji. Trzymaj język za zębami.

Waga
(23.09-23.10)

Będziesz miał sporo czasu na zajęcie się sprawami prywatnymi. Odwiedzisz krewnych, których dawno nie widziałeś. Dobrze ci to zrobi, będziesz w doskonałym humorze. Do czasu, kiedy spotkasz kogoś, za kim nie przepadasz. Nie daj się wyprowadzić z równowagi.

Skorpion
(24.10-21.11)

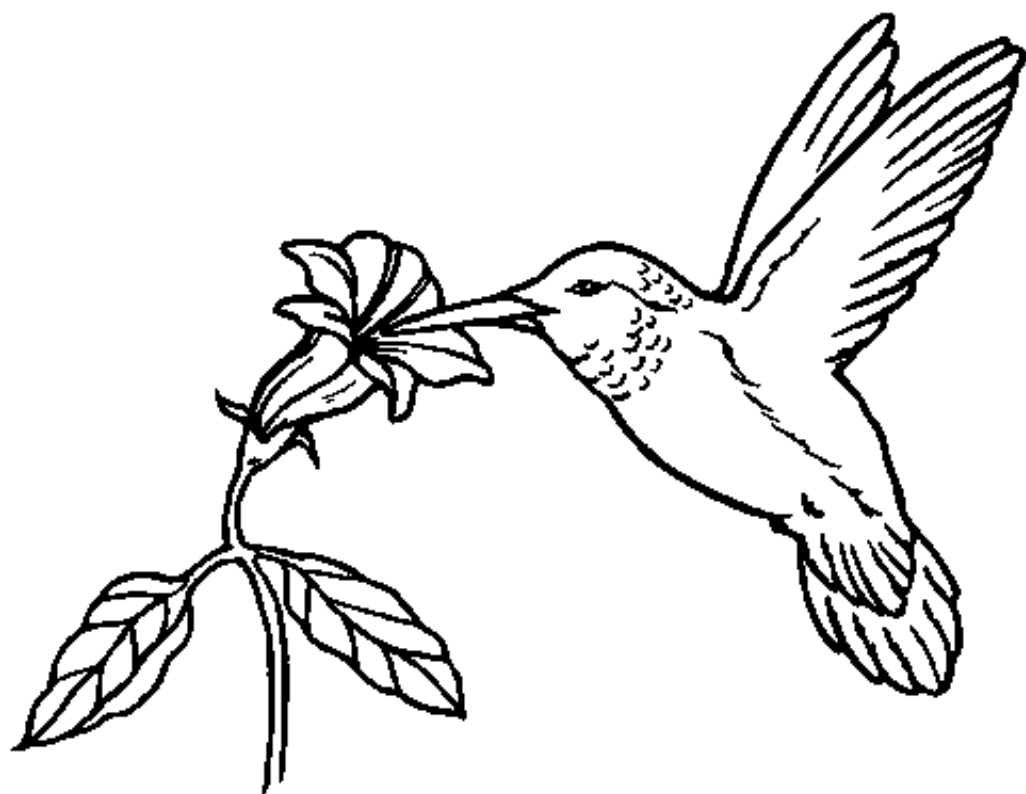
Dotrą do ciebie dobre wiadomości. Być może ktoś zechce złożyć ci ciekawą propozycję. Zanim na nią przystaniesz, daj sobie kilka dni na zastanowienie. Nie słuchaj plotek, tylko wprowadzą zamęt w twoje życie i zaczniesz sobie stwarzać problemy na ich podstawie.

Strzelec
(22.11-21.12)

Komplementy, jakie ostatnio słyszysz, nie biorą się znikąd. Uwierz w swoje możliwości. Ktoś z najbliższych będzie potrzebował twojej pomocy, postaraj się go wesprzeć. Sprzyja ci szczęście w miłości. W towarzystwie pojawi się nowa osoba, która przykuje twoją uwagę.

Kolorowanki dla dzieci

Literiada w obronie Konstytucji RP

WĄBRZEŻNO ➤ W sobotnie popołudnie na Placu Jana Pawła II w Wąbrzeźnie odbyło się zgromadzenie publiczne zorganizowane przez Obywatelski Toruń. Jak wyjaśniają inicjatorzy, ich celem jest zwrócenie uwagi na działania polityków zagrażające polskiej konstytucji i demokracji

Grupa z Obywatelskiego Torunia przyjechała na zaproszenie Krzysztofa Ołtarzewskiego

– Naszym celem jest przede wszystkim obrona konstytucji. Konstytucji podkreślonej trzy razy – akcentuje Danuta Stępkowska. – Najważniejsza ustawa zasadnicza jest łamana, odmieniana przez wszystkie przypadki, jak to tylko możliwe. Łamana w bardzo wielu punktach. Przynajmniej w dziesięciu, które łamie prezydent Duda. Doprowadził do takiego stopnia ruiny swoje stanowisko, nasz wizerunek jako państwa na arenie międzynarodowej, że nawet trudno mi nazwać go prezydentem – wyjaśnia przedstawicielka organizatorów. – Chcielibyśmy mieszkańców Wąbrzeźna również pobudzić do obrony konstytucji. Jest to nasz pierwszy wyjazd poza Toruń. Jesteśmy grupą społeczników, nawet nigdzie niezrzeszonych. Spontanicznie przygotowujemy różnego rodzaju akcje, ale przede wszystkim skupiamy się na obronie konstytucji. Przy okazji chcę zde-

mentować pogłoski, że jesteśmy przez kogoś finansowani. Koszty wszelkich wyjazdów itp. pokrywamy z własnych pieniędzy, robimy to z własnej inicjatywy, z własnej nieprzymuszonej woli, z własnej chęci, poświęcając własny czas. Zaś nasza dzisiejsza wizyta w Wąbrzeźnie odbywa się na zaproszenie Krzysztofa Ołtarzewskiego, miejscowego działacza Komitetu Obrony Demokracji – wyjaśnia.

Czym jest Literiada?

– Po prostu czytamy artykuły konstytucji. Dzisiaj akurat konkretne, biorąc pod uwagę pytania złożone przez Sąd Najwyższy do Trybunału Sprawiedliwości UE. Zależy nam na tym, aby ludzie zainteresowali się problemem. Mieliby świadomość, że każdy ma prawo wyrazić wątpliwości. I właśnie Sąd Najwyższy bardzo dobrze zrobił, zwracając się do Trybunału Sprawiedliwości. Kwestie prawa muszą być czyste, czytelne.

Przecież nie każdy jest prawnikiem. Ale kiedy spotka go konkretna sytuacja prawna, wówczas dopiero zdaje sobie sprawę, jak ważne są wszystkie zapisane paragrafy itd. Można podać prosty przykład. Szumnie teraz zapowiada się, aby kobiety rodziły dzieci. A jeżeli dziewczyna trafi na chłopaka, który nie będzie chciał wywiązać się z ojcowskich obowiązków? Zwinie swoje rzeczy i wyjedzie gdzieś za granicę? I jeśli taka matka będzie chciała rościć wobec niego swoje i dziecka prawa alimentacyjne, to jak zachowa się wtedy nasze prawo, nasze sądy? Jeśli sędziowie nie będą niezawisli, to prawo nie istnieje. Taka dziewczyna będzie musiała sama poradzić sobie z problemem. Czy państwo jej wtedy pomoże? Myślę, że nie – tłumaczy Danuta Stępkowska. – Dlatego my, jako zwykli obywatele, wymagamy, aby prawo było przestrzegane. Przede wszystkim przez przedstawicieli

sądów, różnych instytucji. Aby przestrzegali tego, co jest zapisane w ustawie zasadniczej. Tylko tyle, i aż tyle – dodaje.

Godzinna akcja nie wzbudziła jednak wielkiego zainteresowania wąbrzeźnian. Co prawda przechodnie przyglądali się z zaciekawieniem. Niektórzy odbierali bezpłatny biuletyn „Głos Wolnych” (wydawany przez Biuro Regionu Pomorskiego KOD w Gdańsku). Ale do szerszej dyskusji nie doszło. Nie odnotowano też żadnych nieprzyjemnych incydentów, co przy wysokiej polaryzacji poglądów polskiego społeczeństwa nie było przecież wykluczone. Dla bezpieczeństwa zgromadzonych w pobliżu stał zaparkowany policyjny radiowóz i czuwało kilkoro funkcjonariuszy.

– Być może dzisiaj pora jest nieodpowiednia, upał także nie zachęca ludzi do wychodzenia z domu – ocenia Danuta Stępkowska. – Ale ufam, że informacje o naszych działaniach pojawią się np. w prasie, w internecie. Nasza akcja nie pójdzie na zmarnowanie. W dzisiejszych czasach wystarczy wrzucić informację w internecie, w kilku słowach wspomnieć w mediach. Niech ludzie czytają. Wiadomo, iż nie wszyscy są aktywni, nie każdy ma w sobie potencjał jakiejś społecznej aktywności. Ale ja wierzę, że ludzie docenią to, że w ich miasteczku też coś się dzieje. Małymi kroczkami odra- biamy pracę od podstaw – akcentuje Danuta Stępkowska.

Literiada odbywa się w wielu polskich miastach. Najczęściej

w dużych ośrodkach.

– W Toruniu organizujemy Literiadę co miesiąc. Niekiedy zdarzają się osoby, które na nasz widok pukają się w czoło, wyrzucają nas do pracy, chociaż nic o nas nie wiedzą, np. jakie mamy wykształcenie, czym się zajmujemy, jak zarabiamy na życie. Być może to efekt zazdrości, że ktoś inny coś robi. Albo to odruch buntu. Podejrzewam, że wiele osób jest zwyczajnie zawiedzionych. Nawet ci, którzy głosowali na obecnie rządzących, mogą być zawiedzeni tym, co się dzieje. To nie tak miało być. Być może ich frustracje objawiają się właśnie w wyrażaniu niechęci wobec nas. Choć mimo wszystko sprawia to przykrość. Ale staramy się rozmawiać. Oczywiście, jeżeli ktoś chce podjąć dialog. Bo jeśli tylko obrzuca nas wulgarnymi, to trudno z kimś takim przeprowadzać rozmowę. Jednak muszę zaznaczyć, że generalnie trafiamy na ludzi, którzy nie są agresywni – mówi Danuta Stępkowska.

Podczas akcji można było także wysłuchać utworu Konrada Materny „Prosty przekaz”, którego słowa tłumaczą ideę Literiady: „Czytaj – litera po literze – co straciłeś, w czego odzyskanie wierzę. Słuchaj ważnych słów tego przesłania: my stoimy, byś i ty miał prawo do własnego zdania...”

– Literiada ma kojarzyć się z czytaniem konstytucji. Litera po literze czytamy konstytucję – podkreśla Stępkowska.

Tekst i fot. (krzan)

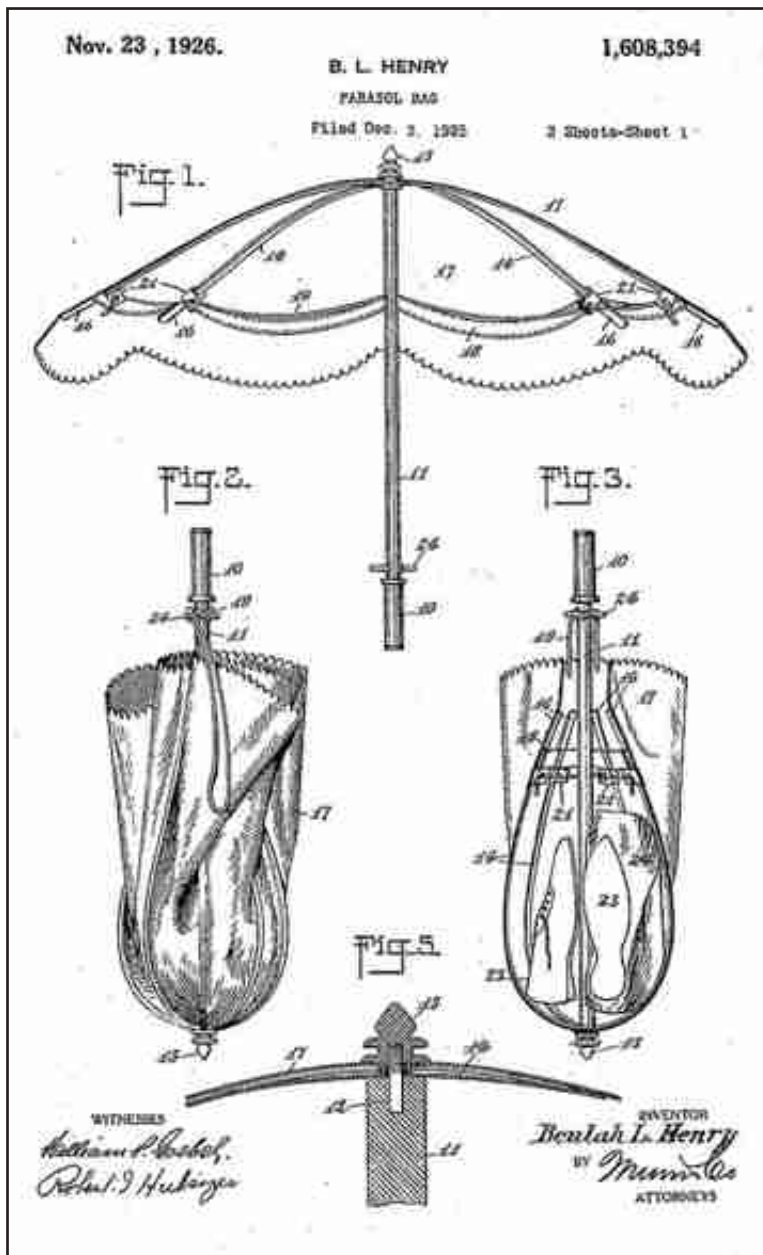
Litera po literze czytamy konstytucję – podkreśla Stępkowska (pierwsza z prawej)

Zgromadzenie przebiegło bez zakłóceń, pod opieką policji

Kopalnia wynalazków

POSTAĆ ▶ Torba na parasolki, maszynka do otwierania konserw, lokówka do włosów, zamrażarka do lodów – to tylko niektóre z wynalazków, którymi zasłynęła najbardziej kreatywna kobieta XX wieku – Beulah Henry. Zyskała dzięki temu pseudonim „pani Edison”

Patent na słynną osłonę parasolki

– Tworzę wynalazki, ponieważ nie mogę się powstrzymać – lubiała mawiać Beulah Henry, pytana o niezwykłą

liczbę patentów i wynalazków, które stały się jej udziałem. Łącznie wynalazła ponad 100 nowych przedmiotów co-

dziennego użytku. 49 z nich zdołała opatentować. Przy tym nie była kobietą wyjątkowo wykształconą, ale za to odważną i ciekawą świata. Urodziła się w 1887 roku w małej miejscinie w Północnej Karolinie. Rodzice Leulah byli artystami. Cała rodzina miała artystyczną i patriotyczną przeszłość. Jej pradiadkiem był Patrick Henry, adwokat i jeden z ojców założycieli Stanów Zjednoczonych, a dziadkiem William Woods Holden – gubernator Północnej Karoliny.

Już jako mała dziewczynka Beulah lubiała tworzyć nowe zabawki. Zdziwiła swoich rodziców. Jej wykształcenie zakończyły studia na uniwersytecie presbiteriańskim, który nie był szkołą z absolutnego topu. Zachowanie Synesthesia było dla niektórych bardzo dziwne. Inaczej postrzegala muzykę, którą odczuwała jako...kolory. Dziś wiadomo, że posiadała zdolność tzw. synestezji. Według niektórych naukowców ten stan powodują dodatkowe połączenia w mózgu. Wielu ludzi, którzy posiadali zdolności synestezji było także znanych z nieprzeciętnych umiejętności. Dla przykładu, słysząc muzykę widzą jednocześnie przed oczami rozmaite kolory.

W 1912 roku Beulah Henry opatentowała swój pierwszy wynalazek. Była to podręczna zamrażarka do lodów. Przypominała zwykłą puszkę, ale dzięki niej można było w cią-

gu 45 minut przygotować lody. Zamrażarka działała bez prądu, o którym mogły tylko pomarzyć ówczesne gospodynie domowe w wielu amerykańskich miasteczkach. Rok później Beulah Louise Henry opatentowała swój wzór torebki damskiej. Współczesnym paniom wyjaśnimy, że torebka zawierała wydzielone miejsca na małe lustro, kredkę do oczu, notatnik, długopis i kilka innych drobiazgów. Dzięki temu w torebce Beulah Louise Henry nigdy nie panował bałagan. W tym samym roku nasza bohaterka opatentowała także swój model parasola, wraz z torebką, do której można było go schować. Wówczas była to nowość. Dziś małe, składane parasolki są powszechne. Ten ostatni wynalazek przyniósł Beulah sporą sławę i niemały majątek.

Dzięki temu mogła w 1919 roku przenieść się do Nowego Jorku. Tam rozwinęła biznes parasolkowy. Klientkami były przede wszystkim panie, ponieważ Beulah Louise Henry oferowała parasolki w rozmaitych kolorach, a nie tylko w odcieniach czerni, jak było dotąd praktykowane. Wynalazczyni mieszkała w apartamencie i zajmowała się tworzeniem kolejnych ciekawych przedmiotów codziennego użytku. Udało jej się sprzedać prawa do patentu na parasolkę za 50 tys. dolarów. Wówczas była to gigantyczna kwota, którą Beulah zainwestowa-

ła we własne obserwatorium. Zatrudniła także inżynierów i projektantów, którzy wciela- li w życie jej pomysły. Po paru latach posiadała już dwie firmy. Pierwsza zajmowała się wyłącznie parasolkami, druga pozostałymi wynalazkami. W tym czasie wymyśliła kolejne patenty. Jednym była maszyna do przycinania gąbek. Drugim – gąbka ze specjalną kieszenią, w którą można było włożyć mydło.

Starala się również pomóc krawcowym. Udoskona- liła maszyny do szycia, ale również maszyny do pisanja. Osobny dział wynalazków to różnego rodzaju zabawki.

Już w latach 30. nowojorska prasa zaczęła używać w stosunku do niej pseudonimu „Pani Edison”. Ten słynny wynalazca żarówki miał na swoim koncie setki innych, mniej znanych wynalazków. Beulah nie narzekała na brak pracy. Oprócz prowadzenia własnych firm była także zatrudniana jako konsultantka przez konkurencję. Niestety tak jak bogate było jej życie zawodowe, niestety w prywatnym wiodło się jej już gorzej. Nigdy nie wyszła za mąż. Wolne chwile wypełniała malowaniem i pisanie. Była także działaczką kilku organizacji naukowych. Żyła aktywnie aż do śmierci w 1973 roku. Jej ostatni patent jest stosowany do dziś. Mowa o kopercie z adresem zwrotnym.

(pw), fot. internet

Postać

Spotkanie kultur

Osadnicy niemieccy trafiali na południe od Drwęcy i przez długi czas nie asymilowali się z miejscowymi. Taki szok kulturowy na swojej drodze spotkał Aleksander Petrow, pisarz, który sam był synem Rosjanina, ale zżył się z naszymi okolicami i przez lata badał tutejszą ludowość.

Petrow opisał swoje spotkanie z jedną z młodych Niemek, która szła lasem odziana w modrą płócienną spódnicę, szarą bluzkę i drewniane chodaki. Śpiewała ludową piosenkę z okolic, z których przybyła jej rodzina. Jej słowa brzmiały: zielona trawa pod moimi stopami, zgubiłam mój skarb i będę go szukała tu i tam... Dalej wy-

wiązała się rozmowa Petrowa z dziewczyną, którą teraz przytoczymy:

Przerwałam jej śpiew pytaniem:

– Daleko do wsi X?

– Ich verstehe nicht polnisch!

Myszę, jakoś to dziko, szukać skarbu, którego się nie zgubiło w Polsce, a nie rozumieć

języka krajowców. Chcąc nie chcąc, odezwałem się do niej po niemiecku, a otrzymawszy odpowiedź zadowolającą powłokiem się do wsi.

W całym powiecie rypińskim, do którego należał Dobrzyń, było 56 tys. mieszkańców. Z tego aż 8,5 tys. stanowili Niemcy. Petrow doskonale porównał polskich chłopów do ich sąsiadów Niemców:

– Niemiec jest ociężały, robi powoli, tylko że systematycznie. Je dobrze i żąda zapłaty za pracę wysoką. Łatwo sprzedaje ojcowiznę i wynosi się dalej na wschód. My nie znamy pożywania na wiarę (życia bez ślubu) u nich ten objaw jest powszechny. Niemców możemy wziąć sobie za wzór do naśladowania w pracy systematycznej. Niemcy celują nad nami większą so-

lidarnością. My, działając każdy na swoją rękę tracimy wiele sił. Niemcy budują wspólny piec do chleba do pieczenia, a my nie chcemy ponosić wspólnych kosztów nawet na utrzymanie szkoły.

Bardzo ważne, że Petrow nie osądzał Niemców za to, że ci nie integrują się z Polakami:

– Że Niemcy w drugim i trzecim pokoleniu nie polszczeją nie należy im brać tego za złe, bo jeśli krzywo patrzymy na Polaka przearodowionego, to tem samem słuszność wymaga nie żądać od innych tego, co nam samym nie miło.

(pw)

fot. ilustracyjne

Głód zmienia wszystko

XIV WIEK ➤ Głód zmienia postrzeganie wszystkiego. Może nawet zmieniać europejską kulturę. Jedna z największych klęsk głodu przyszła w zamierzonych czasach – w latach 1315-1317 i była tragedią, która niemal obaliła władzę kościoła

Klęski głodu w średnio-wiecznej Europie zdarzały się cyklicznie od początku XIV wieku. Do tego czasu, od ok. VI wieku trwał okres ciepłego klimatu, który sprzyjał plonowaniu roślin. Można powiedzieć, że klimat przypominał nieco obecny. Dość nagle klimat uległ zmianie. Co roku Europę zaczęły nawiedzać intensywne deszcze, które prowadziły do powodzi. Te przeszkadzały w zbiorach. Zimy były srogie i długie, przez co na przedwiośniu brakowało jedzenia. Średnia wieku przed zmianą

klimatu wynosiła w Anglii, gdzie są najdokładniejsze dane z tego okresu, 35,2. Krótko po zmianie klimatu średnia spadła do 29 lat, a kiedy do Europy po kilkunastu latach wkroczyła epidemia tzw. czarnej śmierci, średnia wieku wyniosła 173. Pod koniec ciepłego okresu w średniowieczu liczba ludności wzrosła do poziomu, który następnie osiągnięto w XIX wieku. Jednocześnie stopniowo spadała wydajność zbiorów. W 1280 roku z jednego ziarna osiągnęto siedem. W 1330 roku były to już tylko dwa ziar-

na z jednego. Dla porównania i obecnie średnia wynosi 30 ziaren z jednego.

Do dziś naukowcy nie są w stanie stwierdzić, co takiego stało się, że na początku XIV wieku klimat tak szybko się zmienił. Niektórzy sugerują, że był to efekt gigantycznej eksplozji jednego z wulkanów. Głównym podejrzany jest wulkan Tarawera w Nowej Zelandii. Miał wyrzucać popioły przez pięć lat i spowodować małą epokę lodowcową.

Przenieśmy się na wiosnę 1315 roku. Wraz z opadnięciem śniegów przyszyły długotrwałe deszcze. Zapasy zboża zamokły. To, co udało się uratować chowano w domach, nad którymi były lepsze strzechy lub w glinianych naczyniach. Niestety tego samego nie dało się zrobić z sianem, więc zwierzęta gospodarskie pierwsze odczuły głód. Ceny żywności szybko zaczęły rosnąć. Do lata za korzec zboża trzeba było zapłacić dwa razy więcej niż wiosną. Chleb stał się towarem luksusowym, niedostępnym dla biedniejszych warstw społecznych. Na wsiach ludzie zaczęli eksperymentować z pożywieniem, szukając jadalnych dzikich roślin w lasach.

Znamienny był przykład podróży króla Anglii Edwarda II, który pewnego dnia stanął ze swoją strażą na noc w jednej z karczm. Monarcha nie był w stanie kupić od karczmarza nic do jedzenia i sam przekonał się o skali kryzysu.

Deszczowa wiosna zaczęła wpływać na politykę. Francuzi pod wodzą króla Ludwika X chcieli podbić bogatą Flandrię, ale armia dosłownie ugrzęzła w błocie. Konie zapadały się w nim aż po brzuch. Wielu rycerzy musiało porzucić swoje broje i prowiant, by móc wydostać się z tej błotnistej pułapki i wrócić do domu. Wiosna 1316 roku również bardzo rozczerowała. Głód nasilał się. Nie było już żadnych zapasów. Chłopi ogołocili ze zwierzyny lasy. Dochodziło do tego, że porzucali własne dzieci, byle tylko przeżyć. Zdarzały się przypadki kanibalizmu z udziałem dzieci. To właśnie z tego czasu pochodzi baśń braci Grimm o Jasiu i Małgosi, których chciała zjeść wiedźma. Starsi ludzie umierali z głodu, ponieważ odmawiali przyjmowania pokarmu. Chcieli, by przeżyło młodsze pokolenie. Wiosna 1317 roku była równie zła co poprzednie. Dopiero lato

przyniosło nieco nadziei. Pogoda nieco się polepszyła. Ludzie niestety, nadwyrężeni głodem, zapadali na zdrowiu. W tym czasie zmarł co piąty mieszkaniec Europy.

Klęska głodu odbiła się na pozycji kościoła. Ludzie wznosili modlitwy przebiegające, ale nie widzieli żadnych efektów. Autorytet kościoła upadał, a wielu uważało, że głód to kara boska za grzech kościoła. Głód sprawił, że Europa stała się bardzo niebezpiecznym miejscem. Dramatycznie wzrosła liczba kradzieży i zabójstw. Klęska zmieniła ludzki charakter. Człowiek stał się bardziej agresywny. Wkrótce wybuchły wojny, podczas których powoli zanikł rycerski honor. Do czasu klęski głodu więcej rycerzy umierało na turniejach niż na polach bitew.

Chociaż klęska z lat 1315-1317 dotknęła także tereny dzisiejszej Polski, nie była tak dotkliwa dla naszego kraju jak klęska głodu z połowy XVII wieku. Na skutek nieurodzaju oraz potopu szwedzkiego populacja Polski spadła o 40 proc., a wiele wsi przestało istnieć.

(pw)

fot. internet

Postać

Niepokorny życiorys

Antoni Czerwiński pochodził z Chełmży. Urodził się tam 26 września 1907 roku. Studiował na Uniwersytecie Poznańskim, a następnie przeniósł się do Wąbrzeźna. Tu był aktywnym członkiem lokalnej społeczności.

Był członkiem Sokoła i Stronnictwa Narodowego. Zaczął pracę jako dziennikarz Gazety Wąbrzeskiej, a następnie Słowa Pomorskiego w Toruniu. Ówczesni wspominali, że był świetnym mówcą. Ponieważ po zamachu majowym w 1926 roku Stronnictwo Narodowe było uważane za partię zagrażającą rządowi Antoni Czerwiński, odczuwał „uroki” polskiej demokracji. Za działalność polityczną groziło mu więzienie. Władze wprawdzie nie decydowały się jeszcze osadzać opozycji w areszcie, ale spotykały ją inne przykrości podczas codziennego życia.

Zgodnie z relacjami Zbigniewa Czarnoty-Bojarskiego, innego działacza endecji wąbrzeskiej, Antoniego Czerwińskiego usiłowano przekupić. Miał tego próbować wysłannik wojewody – niejaki komisarz

Szumski z Torunia. Obiecano mu „protekcję pana wojewody, luksusowy, umeblowany apartament, opłatę dalszych wyższych studiów oraz odpowiednie pobory”. W zamian miał podjąć współpracę z ugrupowaniem rządowym przeciwko endecji. Czerwiński miał wówczas gwałtownie wstać z krzesła i wskazać komisarzowi wiszącą na ścianie czapkę z czasów studenckich. W Poznaniu podczas nauki należał on do korporacji Baltus. Było to zrzeszenie studenckie o nastawieniu patriotycznym. Czerwiński po wskazaniu czapki wyrzucił wysłannika wojewody za drzwi.

W 1939 roku Czerwiński został zmobilizowany i brał udział w kampanii wrześniowej. Był także przesłuchiwany przez gestapo. Trafił jako element politycznie niepewny do obozu Stutthof. Był bity i męczony.

W obozie był świadkiem śmierci innego działacza endecji z powiatu wąbrzeskiego – księdza Feliksa Bolta ze Srebrnik. Ze Stutthof trafił do Dachau koło Monachium. Obóz wyzwoliła 3 armia amerykańska, dowodzona przez generała Pattona. W Dachau Antoni Czerwiński nie czuł się osamotniony. Znalazł tu m.in. ks. Feliksa Zarembę z Wąbrzeźna i wikariusza Józefa Bifusa.

Po wojnie Czerwiński kontynuował pracę jako dziennikarz w Monachium. Tworzył Radio Wolna Europa. Ideowo nadal było mu blisko do skrajnej prawicy, czyli endecji. Był delegatem Stronnictwa Narodowego na południowe Niemcy. Niestety lata spędzone w obozach odcisnęły piętno na jego zdrowiu. Zmarł zostawiając żonę i dwójkę dzieci w 1968 roku.

(pw)

XX wiek

Na korki do radnego

Po wojnie popularne było organizowanie akcji walki z analfabetyzmem. Chociaż w naszych okolicach liczba analfabetów była niska to i tak władze włączyły się w akcję, proponując innowacyjne rozwiązanie.

W 1949 roku władze, walcząc z analfabetyzmem, wprowadziły nowe przepisy. Zgodnie z nimi wprowadzono obowiązek bezpłatnej nauki dla analfabetów i półanalfabetów w wieku 14-50 lat. Na terenach byłego zaboru rosyjskiego liczba analfabetów, zwłaszcza osób starszych, była niestety dość znaczna. W naszych okolicach dotyczyła głównie osób przyjezdnych.

Mimo to władze gminy Wąbrzeźno ogłosiły w grudniu 1949

roku, że każdy radny będzie musiał nauczyć czytać i pisać przynajmniej jednego analfabetę. Spotkania musiały odbywać się przynajmniej raz w tygodniu. Dodatkowo ówczesnym zwyczajem rada gminy „wezwała do współzawodnictwa w walce z analfabetyzmem” sąsiednią radę gminy w Płużnicy. Co by nie mówić o PRL-u, akcja walki z analfabetyzmem była jedną z jego chlubnych kart.

(pw)

fot. ilustracyjne

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 331, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

AUTO-ZAREBSKI Części i akcesoria samochodowe ul. Szosa Rypińska 32A. kontakt pod nr. tel. 56 683 50 58

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

stacja kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów AUTO-ZAREBSKI, ul. Szosa Rypińska 32A. kontakt pod nr. tel. 56 683 50 57

motocykle / skutery

Hel-Trans - części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038

MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990

Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje paliw

Stacja paliw Lotos - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66

usługi

Pomoc drogowa, autoholowanie - Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Transport, usługi ładowarką - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Budownictwo

usługi

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Dom

wyposażenie wnętrz

FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Domy weselne / sale

Dom weselny Kardamon - wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928

Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309

Półwysp Wądzyn - Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

Kredyty i pożyczki

FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakię kedytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112

Fotografia

Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całonocowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828

Hotele

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn - Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomości. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

Składy opału

Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Olej opałowy z dowozem do klienta - Gabar Wrocki, tel. 601 659 654

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Hurtowe dostawy oleju napędowego - Gabar Wrocki, tel. 601 205 759

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Zdrowie

REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21

Numery alarmowe

Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00

Komenda Powiatowa Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00

Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

WYNAJEM NOWYCH CAMPERÓW
tel.: 601 917 253

Mieszkanie na parterze, 51 m², Golub-Dobrzyń, ul. Mickiewicza 3

o powierzchni 51,3 m² wraz z piwnicą 15,69 m² blisko centrum miasta.

Szczegóły 566832816 7:30 - 15:00.

ZAKŁAD POGRZEBOWY „HADES”

Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŹNO

Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez
CAŁĄ DOBĘ

tel. 605 767 495

www.hades-wabrzezno.manifo.com

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto/Moto

Kupię auta rozbite, stare, skorodowane, każdego stanu. Odbiór - gotówka. Kontakt tel. 889 883 507

Kupię/Sprzedam

Sprzedam słupki ogrodzeniowe - długość 2,2 m, średnica 75 mm, grubość 3 mm. Tel 889 883 507

Tuja szmaragd 0,62 zł , tel. 518-518-835

Nieruchomości

Sprzedam działkę budowlaną, uzbrojoną. Przy głównej ulicy. Wąbrzeźno. Tel. 530 504 571, 660 771 724

Dom parterowy z poddaszem do wykończenia, osiedle leśne Wałycz. Tel. kontaktowy 506 141 913

Sprzedam działkę budowlaną nad jeziorem Wąbrzeźno Cymbark około 900 m2, cena do uzgodnienia, tel. 604 541 339

Sprzedam lub wynajmę magazyny, trzy po 140 m2, jeden 300 m2, Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 63, tel. 604 541 339

Praca

Zatrudnimy około 70 osób do pracy przy linii montażowej w Ostaszewie. Zapewniamy BEZPŁATNY transport i prace w systemie 2 zmian od poniedziałku do piątku. Info 56 646 20 26 lub 608 549 221

Pracuj z Promedica24 jako Opiekun/ka Seniorów w Niemczech i zarób nawet 12 tysięcy w dwa miesiące. Bezpłatne kursy języka niemieckiego i gwarantowane zatrudnienie. Zapraszam na spotkanie z rekruterem 2.08 lub 23.08 w godzinach 10-15, ul. Tylina 1 Brodnica. Zadzwoń 519 690 440. Promedica24.

Chcesz pracować jako Opiekun/ka osób starszych w Niemczech, a nie znasz języka niemieckiego ? Zapisz się już dziś na kurs w Brodnicy. Zapisy trwają. Ostatnie wolne miejsca. Kurs startuje w sierpniu. Promedica24. Zadzwoń: 519 690 440.

Rolnictwo

Sprzedam ziemię rolną 2,6 ha w miejscowości Elzanowo. Tel. 509 746 881

Knury maciory kupię odbiór z gospodarstwa waga 725 804 742

Sprzedam łubin słodki, oczyszczony, 1400 kg. Tel. 508 823 076

Sprzedam kurczaki brojlery do uboju 18.08. Tel. 693 110 176

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

POŻYCZKI NA RATY OD 1000 DO 20.000zł. Również na dowód. Wąbrzeźno i okolice. Możliwy dojazd do klienta. 572148143

Usługi

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Przewóz maszyn rolniczych do 10 ton, tel 600 990 042

Przewóz osób busy 8 lub 19 miejsc, tel kontaktowy 600 990 042

Autoholowanie, pomoc drogowa, przewóz aut lub maszyn do 5 t. Faktura, pomoc w uzyskaniu auta zastępczego. Tel. kontaktowy 889 883 507

TRANSPORT KONI, KROW I INNYCH ZWIERZAT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI. ATRAKCYJNE STAWKI. POMOC PRZY ZAŁADUNKU. FACHOWE PODEJŚCIE. TEL. 669 450 043

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynj od podania prefiksu **AF.CWA** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), **AF.CGD** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD), **Af.CLI** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI), **AF.CRY** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: **AF.CLI** (spacja) **Kupie samochód**, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

NAJLEPSZE POŻYCZKI
z dowozem do domu, nawet w **10 minut!!!**

OD 500 zł DO 10.000 zł
EKSPRESOWA DECYZJA, MINIMUM FORMALNOŚCI, DYSKREKCYJA I ZAUFANIE Z INVEST FINANCE

ZADZWOŃ!!! 508-593-838

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG FINANSOWYCH INVEST FINANCE SP. Z O. O.
WZGÓRZE WODOCIĄGOWE 20, 88-100 NAKŁO NAD NOTECIĄ
NIP 558-186-39-39; REGON 363879643

Ciekawie w Szafarni

REGION ➤ W sobotę 11 sierpnia o 17.00 warto wybrać się do Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni. Tym razem organizatorzy proponują podróż poetycko-muzyczną pt. „Kobieta i mężczyzna, czyli powiedz mi, jak mnie kochasz”

Artyści: Dariusz Jakubowski, wraz z muzykami – śpiewaczką Katarzyną Thomas i pianistą Piotrem Szafrancem, zaprezentują miłosne tematy w poezji: od Emily Dickinson, biblijnej Pieśni nad Pieśniami, szekspirowskich sonetów, po współczesnych Władysława Szymborską, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego czy Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, a także baudelairowskie namiętności dziewiętnastowiecznego Paryża, peronowe rozstania Thomasa Hardy'ego, ożywcze dotknięcie przywracające sens pustej rzeczywistości opisane przez Zygmunta Krasińskiego.

– Ten eklektyczny patchwork jest świadomym wyborem również w muzyce. Obok legendarnego motywu z filmu Michela

Legranda Kobieta i mężczyzna, również popularnych tematów z Love story czy Amelii, melodii Marka Grechuty, usłyszymy też popularne w artystycznych saloonach paryskiej bohemy miniatury Erika Satie, miłosną arię Mimi z Cyganerii Giacomo Pucciniego, czy neoromantyczną pieśń Ryszarda Straussa – wyjaśniają organizatorzy.

Kobieta i mężczyzna... to wspólna z widzami podróż przez style i epoki, mieszająca formy, by tym bardziej wydobyć sens, bo formy i kostiumy się zmieniają, a archetypiczny sens miłości pozostaje wieczny.

Zapraszamy do Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni w sobotę, 11 sierpnia na godzinę 17.00.

Bilety w cenie 15/20 złotych można rezerwować za pomocą elektronicznego systemu rezerwacji lub telefonicznie: 56 682 79 30.

Ośrodek zastrzeżenie, że wszystkie nieodebrane rezerwacje są automatycznie anulowane 20 minut przed koncertem i po-

nownie skierowane do sprzedaży. Nie dotyczy to osób korzystających z Chopin Busa.

(ToB)

foto. archiwum

OGŁOSZENIE

GB.6840.4-52018 J.G-K

OGŁASZAM

pierwszy nieograniczony przetarg ustny na sprzedaż prawa własności :

1. do lokalu użytkowego zlokalizowanego na parterze i I piętrze w budynku komunalnym położonym w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Wolności nr 38 o powierzchni użytkowej 179,56 m² do którego przynależą piwnice i kotłownia o łącznej powierzchni 67,00 m² na nieruchomości określonej działką ewidencyjną nr 660 o powierzchni 371 m² i zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00019790/2. Z własnością tego lokalu związany będzie udział w wysokości 24656/86684 części wspólnych budynku i jego urządzeń nie służących do wyłącznego użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz taki sam udział w prawie wieczystego użytkowania gruntu.

Cena wywoławcza wynosi 416.219,80 zł (słownie: czterysta szesnaście tysięcy dwieście dziewiętnaście 80/100 złotych)

w tym:

- cena lokalu 414.489,00 złotych

- cena udziału w gruncie 1.730,80 złotych.

Wadium ustalono na kwotę 21.000,00 złotych (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy złotych)

Postąpienie ustalono w kwocie nie niższej niż 4.170,00 złotych (słownie: cztery tysiące sto siedemdziesiąt złotych).

2. do gruntu komunalnego o łącznej powierzchni 453 m², określonego działkami ewidencyjnymi o nr nr: 418/6 i 504/1 zapisanego w księdze wieczystej KW nr TO1W/00032583/5 położonego w obrębie 1 przy ulicy 1 Maja.

Cena wywoławcza wynosi 55.000,00 zł brutto (słownie: pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych). Wyżej podana cena zawiera 23% podatku VAT – zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2017 r. poz. 1221 z późn. zm.).

Wadium ustalono na kwotę 3.000,00 złotych (słownie: trzy tysiące złotych)

Postąpienie ustalono w kwocie nie niższej niż 550,00 złotych (słownie: pięćset pięćdziesiąt złotych)

Przetarg odbędzie się **dnia 11 września 2018 roku o godzinie 11.00 (nieruchomość pod poz. 1) i o godzinie 12.00 (nieruchomość pod poz. 2)** w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźna (ul. Wolności nr 18 – sala nr 19).

Warunkiem przystąpienia do przetargu na sprzedaż jest **wpłacenie wadium na konto Gminy Miasto Wąbrzeźna – 47 2030 0045 1110 0000 0219 3690 do dnia 06 września 2018 r. włącznie.**

Szczegółowych informacji udzielają pracownicy Wydziału Geodezji, Budownictwa i Inwestycji Urzędu Miasta Wąbrzeźna, tel. 56 6884528 lub przez pocztę internetową e-mail: gg@wabrzezno.com

Pełen tekst ogłoszenia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta oraz znajduje się na stronie internetowej Miasta Wąbrzeźna pod adresem: www.bip.wabrzezno.com (w zakładce „Przetargi i zamówienia” – „Przetargi”).

Wąbrzeźno, dnia 09.08.2018 r.

Burmistrz Wąbrzeźna
mgr Leszek Kawski

WĄBRZEŹNO ➤ Kolejne warsztaty dla dzieci

20 sierpnia w godz. 11.00-13.00 w WDK rozpocznie się druga edycja warsztatów tematycznych dla dzieci powyżej 7 lat. Podczas pięciodniowych spotkań przygotowano szereg atrakcji. Nie zabraknie warsztatów integracyjnych, taneczno-sportowych oraz plastycznych. Najmłodsi będą mieli okazję wziąć udział w zabawach rozwijających kreatywność, sprawność fizyczną oraz spostrzegawczość. Zapisy osobiście w Dziale Animacji Kultury WDK (wymagane wypełnienie karty zgłoszenia). Liczba miejsc ograniczona! Informacje pod numerem telefonu 566881727, wew. 24.

(ToB), fot. WDK

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Ryńsk podaje do publicznej wiadomości, że w dniu **9 sierpnia 2018 r.** w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21 oraz na stronach internetowych www.rynsk.bip.net.pl i www.gminarynsk.pl został wywieszony i opublikowany wykaz o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości położonej w Sitnie. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Ryńsk, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 21, pok. nr 106 lub pod nr tel. **(56) 687-75-27.**

Wójt Gminy Ryńsk
(-) mgr Władysław Łukasik

OGŁOSZENIE

Działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem i zezwoleniem na budowę sprzedam.

Parter przeznaczony na działalność, 1 i 2 piętro mieszkania.

Na działce en.el, gaz, woda, kanalizacja.

Tel 506 141 913

Twórcze wakacje z biblioteką

WĄBRZEŻNO ▶ Słowiańskie rusałki, skrzaty i wampiry? Na wakacyjnych zajęciach w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Witalisa Szlachcickowskiego wszystko było możliwe

Przez dwa wakacyjne tygodnie dzieci uczęszczające na lekcje biblioteczne poznały dzięki toruńskim animatorkom: Jagodzie Kurek i Ewelinie Wolskiej, mitologię Słowian i opowieści o piratach. Mali czytelnicy poculi się jak gwiazdy telewizyjnych programów rozrywkowych, grając w grę rodem z show „Kocham Cię, Polsko”. Korzystając z kolorowych nakrętek zużytych butelek wykonali barwne układanki o tematyce wakacyjnej.

Nie zabrakło również warsztatów fotograficznych prowadzonych przez Monikę Świniarską.

Kreatywne zajęcia wzbogaciły wspólne gry, podczas których dzieci własnoręcznie wykonały karty do „Czarnego Piotrusia” i rozegrały turniej karciany. Podopieczni MiPBP w Wąbrzeźnie uczcili również 120. rocznicę urodzin Juliana Tuwima, organizując konkurs recytowania wierszy poety. Najbardziej do gustu przypadła dzieciom zabawa karaoke i treningi zumbi pod profesjonalnym okiem trenerki fitness Katarzyny Sumińskiej.

Aleksandra Górska
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Służby wspólnie przypominają

Bezpieczeństwo podczas letnich wakacji i niesienie pierwszej pomocy – to tematy rozmów przedstawicieli straży pożarnej i policji na wąbrzeskiej plaży.

W sobotę 4 sierpnia na plaży jeziora Zamkowego w Wąbrzeźnie funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie mówili o tym jak bezpiecznie spędzić wakacje, jakie zagrożenia niesie za sobą zażywanie narkotyków lub dopalaczy oraz przypomnieli zasady udzielania

pierwszej pomocy. Na przywiezionym przez strażaków fantomie można było samemu poćwiczyć ratowanie ludzkiego życia.

– Prowadzenie takich spotkań ma na celu uświadomić dzieciom, młodzieży i dorosłym wszelkie zagrożenia związane z szeroko pojętym letnim wy-

poczynkiem oraz to jak bardzo ważna jest umiejętność niesienia pierwszej pomocy w chwili, kiedy w pobliżu nie ma lekarzy, czy ratowników medycznych – tłumaczy st. asp. Monika Zielińska z KPP w Wąbrzeźnie.

(ToB)
fot. archiwum

Zrekompensują skutki suszy

REGION ▶ Producenci rolni, po oszacowaniu strat w uprawach rolnych przez komisje powołane przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, mogą ubiegać się o pomoc

Jak informuje resort rolnictwa i rozwoju wsi, jest aż osiem form pomocy. Pierwsza to kredyt preferencyjny na wznowienie produkcji rolnej. Banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielają kredyty w wysokości nie większej niż kwota oszacowanych strat na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych. Kredyt może

być przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej (kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego). Kredytobiorca jest zobowiązany udokumentować 50 proc. poniesionych wydatków. W 2018 roku kredyty będą udzielane z oprocentowaniem płaconym przez producenta rol-

nego w wysokości do 0,5 proc. w skali roku.

Drugi rodzaj pomocy to poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z suszą.

Trzecia forma to udzielanie

przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na indywidualny wniosek rolnika, pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodnie raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek.

Możliwe jest też zastosowanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa pomocy w formie odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy, na indywidualny wniosek producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody;

Kolejna forma to udzielanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotacji dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy powstałe na powierzchni uprawy objęły co najmniej 30 proc. danej uprawy. Stawka pomocy na 1 ha zostanie ogłoszona przez Ministra Rolnictwa

i Rozwoju Wsi na dwa tygodnie przed terminem naboru wniosków, który również określony będzie przez MRiRW.

Możliwa jest ponadto dotacja dla podatników podatku rolnego, którzy w 2018 r. prowadzili chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza lub powódź w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości 300 zł/ha.

Inna forma pomocy to spłata przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na rzecz banków, w których producenci rolni mają kredyty z dopłatami do ich oprocentowania stosowanymi przez tą Agencję, pełnego oprocentowania przez okres nie dłuższy niż 2 lata - w przypadku zawieszenia przez banki spłaty kapitału tych kredytów w takim samym okresie.

Alternatywą jest udzielanie na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego.

(ToB)

fot. ilustracyjne

Powiat

Będą sprawdzać zwolnienia

W pierwszym półroczu tego roku Oddział ZUS w Bydgoszczy i Toruniu wstrzymał bądź obniżył świadczenia chorobowe na kwotę ponad 4,2 mln zł.

Kwota obniżonych i cofniętych świadczeń po kontroli zwolnień lekarskich w pierwszym półroczu tego roku wyniosła ponad 4,2 mln zł, w całym kraju 98,1 mln zł. Na kwotę tę składają się nie tylko zakwestionowane zwolnienia lub sposób ich wykorzystania, ale także zmniejszenie świadczeń z powodu nieterminowego dostarczenia druku zwolnienia do ZUS albo, gdy ustał tytuł ubezpieczenia.

- Zgodnie z ustawą o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek prowadzić systematyczną kontrolę zarówno prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy jak i prawidłowości

wykorzystania zwolnień lekarskich. W przypadku pierwszego rodzaju kontroli lekarze orzecznicy ZUS weryfikują czy osoba korzystająca ze zwolnienia lekarskiego jest nadal chora i tym samym niezdolna do pracy, a w przypadku drugiej z kontroli pracownicy ZUS sprawdzają, czy osoba wykorzystuje zwolnienie zgodnie z jego przeznaczeniem, a nie wykonuje np. pracy - mówi Krystyna Michałek, Rzecznik Regionalny ZUS Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W pierwszym półroczu tego roku zakład w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadził ponad 12 tys. kontroli osób, które korzystały ze zwolnienia lekarskiego. To prawie 4 tys. mniej kontroli niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Jednak tegoroczna weryfikacja zwol-

nień okazała się zdecydowanie bardziej skuteczna. W tym roku wydano 774 decyzje wstrzymujące dalszą wypłatę świadczenia, natomiast w pierwszym półroczu roku ubiegłego 601. Jeszcze bardziej, bo blisko dwukrotnie, wzrosła kwota wstrzymanych świadczeń, sięgając ponad 656 tys. zł (317,3 zł w porównywalnym okresie 2017 r.).

- ZUS ma również obowiązek obniżenia podstawy wymiaru świadczeń chorobowych do 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, gdy osoba na zwolnieniu lekarskim traci tytuł do ubezpieczenia chorobowego np. w wyniku wygaśnięcia umowy o pracę. Z tego powodu w tym półroczu obniżono w kujawsko-pomorskim zasiłki chorobowe i świadczenia rehabilitacyjne prawie

3 tys. osobom, na łączną kwotę ponad 3,5 mln zł - dodaje Michałek.

Do czasu powszechnego wejścia w użycie elektronicznego zwolnienia lekarskiego, co stanie się 1 grudnia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek obniżyć o 25 proc. świadczenie, wszystkim tym, którzy w ciągu 7 dni nie dostarczą zwolnienia do pracodawcy lub ZUS-u. Świadczenie jest obniżane za

każdy dzień zwłoki, począwszy od 8 dnia zwolnienia. W I półroczu tego roku zakład w województwie kujawsko-pomorskim obniżył z tego tytułu świadczenia chorobowe 1457 osobom o kwotę blisko 95, 7 tys. zł.

Łącznie w I półroczu 2018 r. Oddział ZUS w Bydgoszczy i Toruniu wstrzymał bądź obniżył świadczenia chorobowe na kwotę ponad 4,2 mln zł.

(red)

fot. ilustracyjne

Nastolatek z Golubia w Manchesterze

PIŁKA NOŻNA ▶ Łukasz Bejger, wychowanek Piłkarza Golub-Dobrzyń, oficjalnie został nowym zawodnikiem Manchesteru United

W ubiegłym roku nastoletni zawodnik wyjechał na testy do dwóch klubów z Manchesteru: United i City.

– Pierwsze sygnały o ofercie z Anglii pojawiły się mniej więcej pół roku temu, ale nie mogłem o tym informować – mówił w ubiegłorocznym wywiadzie dla naszego tygodnika Łukasz Bejger. – Poruszyliśmy ten temat tylko w rodzinnym gronie. Po marcowym meczu kadry z Walią do klubu wpłynęło oficjalne pismo, a ja wraz z najbliższymi miałem trochę czasu

na podjęcie decyzji. Nie zastanawiałem się jednak, w których barwach wolałbym występować. Oba kluby są potężne, rozpoznawalne na całym świecie, a ja od dziecka kochałem brytyjski futbol. Gdybym miał zaszczyt grać w tamtejszej lidze w przyszłości, spełniłbym kolejne sportowe marzenie.

Teraz marzenie Łukasza się spełnia. Lech Poznań porozumiał się z Manchesterem United w sprawie transferu definitywnego, a kilka dni temu młody obrońca podpisał kontrakt

z Czerwonymi Diabłami.

Łukasz Bejger zaczynał przygodę z piłką od KS-u Piłkarz Golub-Dobrzyń. Stamtąd trafił do akademii Lecha Poznań, gdzie świętował m.in. tytuł mistrza Polski do lat 19. Zawodnik jest też kapitanem reprezentacji narodowej do lat 17. Życzymy powodzenia i jak najszybszych występów w pierwszym zespole Manchesteru United na słynnym Old Trafford.

(ToB)

fot. nadesłane

Lekkoatletyka

Najlepsi w kraju

Kujawsko-Pomorskie wygrało klasyfikację województw podczas 24. Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży Śląskie 2018 w lekkiej atletyce. Na Stadionie Śląskim w Chorzowie zawodnicy z Kujaw i Pomorza zdobyli 20 medali: 8 złotych, 7 srebrnych i 5 brązowych.

Po raz pierwszy w historii finałów Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w lekkiej atletyce Kujawsko-Pomorskie zwyciężyło w klasyfikacji województw.

Nasz Region z dorobkiem 403 punktów wyprzedził Śląskie – 313 i Łódzkie – 279. Na bieżniach, rzutniach i skoczniach Stadionu Śląskiego punkty do

tego rankingu zdobyli młodsi lekkoatleci z następujących klubów: CWZS Zawisza Bydgoszcz (125), LKS Vectra Włocławek (54), MGLKS Nadwiślanin Chełmno (46), MKL Toruń (41), BKS Bydgoszcz (33), LIUKS Kruszwica (32), LUKS Start Nakło (16), MUKL Brodnica (16), GKS Olimpia Grudziądz (15), MKS Inowrocław (14), UKS Cyprianka (8), LUKS Serock (3).

Klasyfikację klubową bezapelacyjnie wygrał Zawisza Bydgoszcz z dorobkiem 8 medali (5 złotych, 1 srebrny, 2 brązowe), wyprzedzając Skrę Warszawa i AZS UMCS Lublin.

oprac. (ToB)

Wioślarstwo

Wioślarz z regionu walczył o medale

W minionym tygodniu rozgrywały się mistrzostwa Europy w wioślarstwie. Po cichu liczyliśmy na medal pochodzącego z gminy Ciechocin (powiat golubsko-dobrzyński) Mirosława Ziętarskiego. Niestety, skończyło się na czwartym miejscu.

Mirosław Ziętarski startuje w dwójkach podwójnych. Jego partnerem jest Mateusz Biskup. W tym sezonie wyniki tej załogi mogły napawać optymizmem. Jeszcze w lipcu stanęli na podium cyklu World Rowing Cup w Lucernie w Szwajcarii. W ubiegłym roku ta sama załoga zdobyła wicemistrzostwo Europy i świata.

W tegorocznych mistrzostwach, rozgrywanych w Glasgow, dwójka podwójna pewnie wygra-

ła pierwszy, eliminacyjny start. W półfinale zajęła drugie miejsce za Wielką Brytanią. Niedzielny finał był więc dla kibiców nadzieją na kolejny krążek. Do około 500 metrów przed metą wszystko układało się dobrze, a nasza załoga była na miejscu medalowym. Niestety w końcówce rywale przyspieszyli, a dodatkowo szturmem na podium wdarła się osada z Rumunii pozbawiając naszych wioślarzy medalu.

Czwarta lokata może i nie jest

szczytem marzeń, ale szansa na rewanż nadejdzie wkrótce. 6 września rozpoczyna się bowiem Mistrzostwa Świata w Wioślarstwie, które zaplanowano w bułgarskim mieście Płowdiw.

Mirosław Ziętarski przygodę z wioślarstwem zaczynał jeszcze w Gimnazjum im. Czesława Miłosza w Nowej Wsi, gdzie spotkał nauczycielkę wychowania fizycznego Anna Amchewicz, która ma za sobą wioślarskie doświadczenia jeszcze z klubu AZS UMK. Początek kariery nie miał wiele wspólnego z wodą. Zaczęło się od konkursu na ergometrach, czyli urządzeniach imitujących pracę wioślarza. W 2016 roku mieliśmy okazję zapytać pana Mirosława o jego sportową karierę:

– Początkowo nie było łatwo, ponieważ trzeba było wcześniej rano iść na autobus, później dojeżdżać do Torunia na trening, potem iść do szkoły, a później znów na trening. Nawet wsiadanie do wioślarskiej łódki było początkowo wielkim wyzwaniem. Są one bardzo chybotałowe. W końcu udało się jednak przyzwyczaić. Wioślarstwo to niezmiernie wymagający sport – mówił Ziętarski.

Życzymy powodzenia na wrześniowych mistrzostwach świata!

(pw)

fot. ilustracyjne

PIŁKA NOŻNA ▶ Kolejne sparingowe zwycięstwo

W weekend Unia Wąbrzeźno rozegrała kolejny test-mecz przed startem sezonu ligi okręgowej. Ekipa kierowana przez Roberta Kościelaka tym razem pokonała 4:3 Wisłę Grudziądz. Co ciekawe, przez większość meczu nasi grali w dziewiątkę. Unici rozpoczyna sezon 22 sierpnia. Wtedy zmierzą się u siebie z Victorią Lisewo.

(ToB)

fot. archiwum

PIŁKA NOŻNA ▶ Zryw wraca do gry

Kujawsko-Pomorski Związek Piłki Nożnej ogłosił terminarz rundy jesiennej B-klasy. Zryw Książki rozpocznie sezon w sobotę 18 sierpnia domowym starciem z LZS-em Steklin. Tydzień później gracze z gminy Książki zmierzą się ze Zrywem Wrocki. W lidze rywalizuje osiem zespołów. W poprzednim sezonie, w sześciopozostawowej stawce, piłkarze z naszego powiatu zajęli czwartą lokatę, a najlepsza okazała się Legia Osiek.

(ToB)

fot. archiwum